

ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์

รชต จุฑาพิว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองการปกครอง

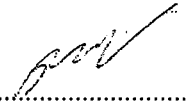
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

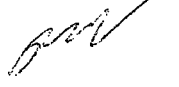
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ รชต จุฑาพิว ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

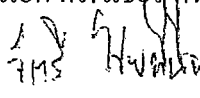

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โปธิสว่าง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

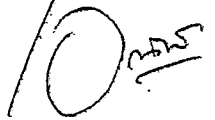

..... ประธาน
(พันตำรวจเอก ดร.นริศ แสงจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โปธิสว่าง)

..... กรรมการ
(ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชษฐ ตันศิริคงค)

..... กรรมการ
(ดร.จกักร์ ไชยพินิจ)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีชร)

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โปธิสว่าง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ต้นศิริคงคล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ดร.จักรี ไชยพินิจ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่น ร่วมชั้นเรียนในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 2 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณยายสาย เวียงวะลัย คุณพ่อธรรชัย จุฑาพิว คุณแม่อุทิศ เวียงวะลัย คุณแม่บุษนาฎ พรหมโชติ คาบตำรวจชวลิต พรหมโชติ และคุณลุงอุทิศ อักษรธาธา และ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาเด่ บุพการี บวรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

รชต จุฑาพิว

55910035: สาขาวิชา: การเมืองการปกครอง; ร.ม. (การเมืองการปกครอง)

คำสำคัญ: ผู้นำทางการเมือง/ ภาพลัทธิ/ การเลือกตั้ง

รชต จุฑาพิว: ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองใน
จังหวัดกาฬสินธุ์ (FACTORS AFFECTING THE ELECTION OF POLITICS LEADERS IN
KALASIN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, ร.ด., วิเชียร
ตันศิริคงคด, ร.ด.อ., ร.ด., 207 หน้า, ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของ
ผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยออกเป็น 4 ประเภท 4 เขตเลือกตั้ง ได้แก่ เขต
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 407 ตัวอย่าง, เขตเลือกตั้งนายกเทศบาล
เมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 420 ตัวอย่าง, เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 369 ตัวอย่าง และเขตเลือกตั้งผู้ใหญบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมิ่งกาฬสินธุ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 136 ตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise
multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1
ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งชนะการเลือกตั้งและได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 คือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด (Party/Group) เป็น
ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือตัวบุคคล (Personal) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้
ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $Get\ top\ score = 61.493 - .036 (Party/Group) + .312 (Personal)$
2. เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็น
นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ
ระบบอุปถัมภ์และเครือญาติ (Patronage) รองลงมาคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด
(Party/Group) การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน (Money) และการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ (Donation)
ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ $Get\ top\ score = 58.094 + .758 (Patronage) - .388 (Party/Group) - .379 (Money) + .265 (Donation)$ 3. เขตเลือกตั้ง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1
และได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการ
ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับ
เลือกตั้งสังกัด (Party/Group) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ (Donation) และกลไก
การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ (Fraud) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้
ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ $Get\ top\ score = -11.852 + 2.618 (Party/Group) - .516 (Donation) +$
.431 (Fraud) 4. เขตเลือกตั้งผู้ใหญบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมิ่ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ที่ได้รับคะแนน
เป็นอันดับ 1 และได้เป็นผู้ใหญบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมิ่ง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเพียง 1 ปัจจัยที่มีผล
ต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด (Group) อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $Get\ top\ score = 69.790 -$
1.295 (Group)

55910035: MAJOR: POLITICAL SCIENCE, M.POL.SC.

(POLITICS AND GOVERNMENTS)

KEYWORDS: POLITICAL LEADERS/ ELECTIONS/ KALASIN

RACHATA JUTHAPHIW: FACTORS AFFECTING THE ELECTION OF POLITICAL LEADERS IN KALASIN PROVINCEP. ADVISORY COMMITTEE: PAITHOON BHOTHISAWANG, Ph.D., VICHIEEN TANSIRIKONGKHON, Ph.D. 207 p. 2014

This research aims to study it. What factors influence the election of political leaders in the province. By setting the sample in the research into four categories 4 constituency and electorate MPs Kalasin District 1 of 407 samples, electorate prime Kalasin total of 420 samples, the borough president of Tambon Khok complete Kalasin Kalasin number. 369 samples and constituency headman Non Thong Moo 9 Tambon Phai district, Kalasin. Kalasin, 136 samples were analyzed by stepwise regression analysis (Stepwise Multiple Regression Analysis) results were found. 1. Member of Parliament for the constituency Kalasin District 1 Factors affecting the election is one which won elections and was a Member of Parliament Kalasin District 1 is the political party or candidate for political affiliation. (Party / Group) is the most influential factor. Minor is a person (Personal) .05 statistically significant according to the assumptions set forth. Which can be written as the following equation: Get top score = 61.493 - .036 (Party / Group) + .312 (Personal). 2. Kalasin borough mayor who won election as mayor was # 1 and Kalasin. Factors affecting the election was the most influential. Patronage and kinship (Patronage) is a minor political party or candidate for political affiliation. (Party / Group), the distribution of property and money (Money) and donated the property to the public (Donation) respectively significant at .05 the hypothesis set. Which can be written as an equation Get top score = 58.094 + .758 (Patronage) - .388 (Party / Group) - .379 (Money) + .265 (Donation). 3. the borough president of Tambon Khok somboon Kalasin province. Who received a score of 1 and a prime Tambon Khok somboon Kalasin province. Factors affecting the election was the most influential. Moreover, political parties or political groups affiliated with candidates. (Party / Group) is a minor factor contributing property to the public (Donation) and cheats gambling and bribery (Fraud) by a significant .05 is based on the premise that set. Which can be written as an equation Get top score = -11.852 + 2.618 (Party / Group) - .516 (Donation) + .431 (Fraud). 4. Village elections of non-tong Moo 9, Tambon Phai , Kalasin. Who received a score of 1 and a headman Non Thong Moo 9 Tambon Phai of Kalasin only one factor influencing the vote or political factor is the political affiliation of the candidate. (Party / Group) .05 Statistical significance is based on the premise that set. Which can be written as the following equation: Get top score = 69.790 -1.295 (Party / Group).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียง.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง.....	27
ทฤษฎีระบบอุปถัมภ์.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
พื้นที่วิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการศึกษา.....	61
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1.....	62
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนายกเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.....	75
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.....	89
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ใหญ่บ้าน โนนทองหมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.....	103
ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ประเภท.....	116
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	125
สรุป.....	125
อภิปรายผล.....	128
ข้อเสนอแนะ.....	137
บรรณานุกรม.....	139
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก.....	145
ภาคผนวก ข.....	148
ภาคผนวก ค.....	151
ภาคผนวก ง.....	154
ภาคผนวก จ.....	157
ภาคผนวก ฉ.....	159
ภาคผนวก ช.....	163
ภาคผนวก ฌ.....	174
ภาคผนวก ฎ.....	187
ภาคผนวก ฏ.....	199
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	207

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
2	กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1	54
3	กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง กาฬสินธุ์.....	55
4	กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.....	56
5	กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์.....	56
6	ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1.....	60
7	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
8	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
9	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยที่มี ผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1.....	62
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1.....	63
13	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1).....	63
14	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์เขต 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1).....	67
15	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1).....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
16	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1).....	73
17	ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.....	74
18	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
19	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
20	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มี ผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.....	77
23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.....	78
24	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้ รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)...	79
25	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์).....	83
26	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง กาฬสินธุ์).....	84
27	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง กาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์).....	88
28	ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรี	89
29	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนและร้อยละ.....	89
30	จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	90
31	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	90
32	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
33	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.....	91
34	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.....	92
35	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	92
36	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	97
37	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	98
38	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โคนสมบูนธุ์ อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	102
39	ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.....	103
40	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	104
41	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	104
42	จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	105
43	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม	105
44	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.....	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
45	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.....	107
46	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์).....	107
47	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์).....	111
48	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์).....	112
49	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์).....	115
50	สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือน และความแตกต่างของเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1.....	117
51	สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือน และความแตกต่างของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.....	119
52	สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือน และความแตกต่างของเขตเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.....	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
53 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้รถจักรยานยนต์ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้รถจักรยานยนต์ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและ ความแตกต่างของเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่วัยบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	122
54 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้รถจักรยานยนต์ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้รถจักรยานยนต์ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและ ความแตกต่างของแต่ละเขตเลือกตั้ง.....	123
55 สรุปความถี่ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้รถจักรยานยนต์ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง	125

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย 7
2	ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1) 67
3	ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1) 68
4	ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1) 72
5	ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1) 73
6	ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) 81
7	ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) 82
8	ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) 86
9	ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ได้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) 87

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
10 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	95
11 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	96
12 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	100
13 หลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์).....	101
14 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์).....	109
15 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์).....	110

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
16	ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบล ไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์).....	113
17	ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์).....	114

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการปกครองอื่น ๆ เพราะประชาธิปไตยมีพื้นฐานอยู่บนหลักการ 3 ประการ กล่าวคือ อำนาจอสูงสุดเป็นของประชาชน (Popular sovereignty) หลักเสรีภาพและอิสรภาพ (Freedom and liberty) และหลักความเสมอภาค (Equality) ดังนั้นจึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่เลวร้ายที่สุด เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลจำนวนมากที่สุด (Majority) มีอิทธิพลเหนือกลไกของรัฐ โดยมีการแข่งขันทางการเมืองอย่างเสมอภาคและเสรี เพื่อให้ได้มาซึ่งคณะบุคคลที่มีหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการเข้าไปบริหารประเทศโดยจะต้องได้รับความยินยอมและบริหารประเทศตามเจตจำนงของปวงชน การมองอำนาจของประชาชนโดยผ่านตัวแทนหรือคณะบุคคลจะกระทำผ่านกระบวนการทางการเมืองที่เรียกว่า การเลือกตั้ง ดังนั้นการเลือกตั้งจึงไม่สามารถแบ่งแยกจากการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้เลย (ไพฑูริย์ โปธิสว่าง และวิเชียรตันศิริคงคด, 2556, หน้า 1) ดังนั้น การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศที่เรียกว่า อำนาจอธิปไตย นั้นประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองโดยผ่าน การเลือกตั้ง (Election)

ประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Representative democracy) เป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมที่สุดในบริบทปัจจุบันที่การปกครองมีอาณาเขตกว้างขวางและมีประชาชนจำนวนมากจึงไม่สามารถที่จะให้ทุกคนใช้อำนาจได้โดยตรง จึงจำเป็นที่ประชาชนจะต้องมีตัวแทนในการเข้ามาตัดสินใจในประเด็นทางการเมือง นโยบายและกฎหมายต่าง ๆ อีกทั้ง ประชาธิปไตยแบบตัวแทนยังเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันทางการเมืองของพรรคการเมืองและประชาชนสามารถแสดงสิทธิได้ด้วยกลไก การเลือกตั้ง ซึ่งเป็นหัวใจหลักของระบอบประชาธิปไตยทั่วโลก (Sartori, 1987 อ้างถึงใน สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ และคณะ, 2554, หน้า 26)

การเลือกตั้งเป็นเพียงการเลือก ผู้ปกครอง เท่านั้น แต่ภายหลังจากการเลือกตั้งประชาชนไม่สามารถที่จะควบคุมผู้ที่ตนเองเลือกมาได้ กระบวนการสรรหาผู้ปกครองเช่นนี้ หลายครั้งถูกเรียกว่าประชาธิปไตย 6 วินาที เพราะประชาชนมีอำนาจเพียงแค่ช่วงเวลาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น และหลังจากหย่อนบัตรลงในกล่องเลือกตั้ง ประชาชนก็จะหมดอำนาจไปทันที

ประชาธิปไตยที่เน้นเรื่องผู้แทนเพียงอย่างเดียว การเลือกตั้งจะถูกทำให้เป็นเพียงกลยุทธ์(strategy) ในการถกเถียงเชิงเสียดสีของประชาชนด้วยวิธีการหรือเทคนิคในเชิงการตลาดทางการเมือง มากกว่าการนำเสนอนโยบายที่มีประโยชน์ต่อประชาชนจริง ๆ ประชาชนจึงถูกมองว่าเป็นเพียงผู้บริโภคทางการเมืองที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2552, หน้า 43-44)

การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของประชาชนตาม ระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่ พ.ศ. 2475 – 2557 ประเทศไทยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว 25 ชุด มีการเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 24 สมัย แบ่งเป็นการเลือกตั้งทางอ้อม 1 สมัย (การเลือกตั้งทั่วไป ครั้งแรก พ.ศ. 2476) และการเลือกตั้งทางตรง 23 สมัย (เริ่มตั้งแต่การเลือกตั้ง ทั่วไป ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2480 จนถึงการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 3 กรกฎาคม 2554) และมีการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภาโดยตรงครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2543

เมื่อเทียบระบอบเวลานับตั้งแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบ ประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 จนถึง พ.ศ. 2557 รวมระยะเวลาประมาณ 82ปีแต่เกิดการรัฐประหาร โดยกลุ่มทหารมาแล้ว 12 ครั้งยกเลิกและเปลี่ยนแปลงกฎหมายรัฐธรรมนูญมาแล้ว 18 ฉบับนับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 เป็นฉบับที่ 18 ถือเป็นประเทศที่มีการใช้กฎหมาย รัฐธรรมนูญเปลี่ยนแปลงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกสะท้อนปัญหาทางการเมืองที่หมักหมมอยู่ใน สังคมไทยมาอย่างยาวนานการศึกษาวิจัยทางการเมืองการปกครองไทยโดยส่วนใหญ่มักก้าว ข้ามการอธิบายที่ต้นตอสาเหตุและสถาบันทางการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อรัฐประหารอย่าง ครอบคลุมรอบด้านทั้งนี้มักมุ่งเน้นการอธิบายศูนย์กลางของอำนาจทางการเมืองเช่นคณะรัฐบาล พรรคการเมืองรัฐสภาระบบราชการฯลฯ โดยขาดข้อมูลทางการทหารและสถาบันอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องซึ่งอาจจะเป็นความตั้งใจของนักวิชาการเองที่มีข้อจำกัดในหลายประการนอกจากขาด การศึกษาตัวแสดง (Actor)ทางการเมืองอย่างรอบด้านแล้วยังพบว่าในเรื่องพื้นที่ในการศึกษาก็ เช่นเดียวกันงานศึกษาทางการเมืองโดยส่วนใหญ่มักใช้ศูนย์กลางของอำนาจคือกรุงเทพฯหรือ บริเวณจังหวัดโดยรอบเป็นพื้นที่ในการศึกษาโดยมองข้ามพื้นที่รอบนอกตามจังหวัดต่าง ๆ กลายเป็นช่องโหว่ในการทำความเข้าใจปัญหาการเมืองไทยเพราะการเมืองระดับชาติกับระดับ ท้องถิ่นล้วนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (ประเทืองม่วงอ่อน, 2556, หน้า 2)

สังคมไทยมีการเติบโตของชนชั้นนำกลุ่มใหม่ที่ได้ทำให้เกิดการเร่งการเปลี่ยนแปลงทาง โครงสร้างทางการเมือง นั่นคือการกระจายอำนาจไปสู่มือประชาชน ดังจะเห็นได้จากโครงสร้าง ทางการเมืองที่มีการกระจายอำนาจการเลือกตั้งลงไปถึงในระดับจังหวัดตำบล นักการเมืองใน

ปัจจุบันจึงไม่ได้มีเพียงนักการเมืองระดับชาติ แต่ยังรวมไปถึงนักการเมืองท้องถิ่น อีกด้วย แต่การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการใช้อำนาจเพื่อประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ได้ได้รับการสนับสนุน การเมืองปัจจุบันไม่ได้มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง แต่กลับกลายเป็นสถาบันทางการเมืองเป็นศูนย์กลางในระบบการเมือง ซึ่งเป็นลักษณะวัฒนธรรมการใช้อำนาจของชนชั้นนำที่มองเข้าข้างตัวเอง ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจะไม่ได้ทำงานเพื่อประชาชน แต่กลายเป็นการทำงานเพื่อคนในองค์กรและการเมืองระหว่างองค์กร เพราะประชาชนเข้าถึงไม่ได้ สุดท้ายการเมืองในปัจจุบันเป็นเรื่องการสร้างภาพมากขึ้น เนื่องมาจากอิทธิพลของสื่อมวลชนในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ประชาชนจำเป็นต้องมีทักษะในการจำแนกภาพมายา และความเป็นจริงให้ได้ (ชยอนันต์ สมุทวณิช, 2543, หน้า 18 – 21)

ความสำคัญของการเลือกตั้งไม่จำกัดเฉพาะแต่ทางที่ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิของตนเมื่อเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรรวมถึงการเลือกตั้งในทุกระดับ ล้วนแล้วก็เป็นสิ่งสำคัญของการแข่งขันการเลือกตั้งโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการเลือกตั้งแต่ละคนมีลักษณะแตกต่างกันไปเพื่อให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งจากอดีตจนถึงการเลือกตั้งที่ผ่านมาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยถูกมองว่าเป็นไปอย่างไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมและมีความสลับซับซ้อนกันมากขึ้นจึงทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งซึ่งส่งผลกระทบต่อ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

การเลือกตั้งดูเหมือนจะไม่มีปัญหาและซับซ้อนมากนัก แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วการเลือกตั้งมักจะมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย หนึ่งในนั้นก็คือ การซื้อเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลัง ๆ และมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ พร้อมกับการแพร่กระจายไปสู่การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น จนกลายเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองหนึ่งของสังคมไทย ซึ่งโดยปกติมักจะกระทำกันอย่างลับ และเป็นที่ยินยอมระหว่างผู้ให้เงินและผู้รับเงินซึ่งจะเอาผิดทางกฎหมายได้ยาก (ไพฑูรย์ โปธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล, 2556, หน้า 2)

ปัจจุบันการซื้อสิทธิขายเสียงในประเทศไทย มีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้นซึ่งสวนทางกับความพยายามพัฒนาประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แม้กระทั่งได้มีการประกาศใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งถือว่ามีความเป็นประชาธิปไตยที่สุดเท่าที่เคยมีมา และมีการกำหนดให้มีการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยและเป็นกฎหมายที่ทำให้เกิดองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นการเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม แต่ถึงกระนั้นแนวทางตามกฎหมายดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหการซื้อสิทธิขายเสียงให้หมดไปจากสังคมไทยได้ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายได้พัฒนาเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่งที่แสดงผ่านกระบวนการเลือกตั้งซึ่ง

ปกติมักจะกระทำกันอย่างลับ ๆ และเกิดจากความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ระหว่างผู้ให้เงินและผู้รับเงิน โดยเฉพาะพื้นที่ที่ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้นและมีความเป็นชุมชนท้องถิ่นที่ยึดเหนี่ยววัฒนธรรมจารีตอย่างเหนียวแน่น เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ จนกระทั่งมีการขยายขอบเขตของพฤติกรรมซื้อขายดังกล่าวไปทั่วประเทศไทย (ไพฑูริย์ โพธิสว่าง, 2546, หน้า 1)

การหาเสียงเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ขาดเสียมิได้เมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นดังนั้นพฤติกรรม การหาเสียงเลือกตั้งในประเทศไทยผู้สมัครมักมีวิธีการหาเสียงหลายวิธีอาทิการออกพบปะเยี่ยมเยียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งการปราศรัยหาเสียงการแจกสิ่งของการนามหรสพไปร่วมงานที่ชาวบ้านจัดขึ้น การใส่ร้ายป้ายศรีฝ่ายตรงข้ามการใช้เงินซื้อคะแนนเสียงการจัดหาหัวคะแนนและรู้จักใช้บทบาทของหัวคะแนนให้ได้ผล (สุขุม นวลสกุล, 2537, หน้า 251-255)

ความขัดแย้งและความแตกแยกทางความคิดในสังคมไทยที่กระจายไปทั่วทุกอนุของสังคม ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดความตื่นตัวและความสนใจทางการเมืองของประชาชนในวงกว้าง ประกอบกับความก้าวหน้าและการแพร่ขยายของการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในรูปแบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรทัศน์ ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต และอื่น ๆ ได้ทำให้การแสดงความคิดเห็นและการถกเถียงในที่สาธารณะเป็นไปได้ง่าย สามารถถ่ายทอดตอบโต้ถึงกันได้ อย่างแพร่หลายในเวลารวดเร็ว ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการจับกลุ่มเป็นขั้วความคิด ที่มีการให้คุณค่า ทางสังคมการเมืองระหว่างคนที่เห็นเหมือนกัน และที่คิดเห็นแตกต่างกันอย่างเด่นชัด จนอาจกล่าวได้ว่า การเมืองเชิงอุดมการณ์ เริ่มปรากฏร่างเงาที่ชัดเจนขึ้นในสังคมไทย อีกครั้ง จากที่เคยเกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. 2516 - 2519 การเลือกตั้งในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ที่จะมีผู้เลือกตั้งจำนวนมากว่าการเลือกตั้งครั้งใดที่ผ่านมา ที่ตัดสินใจเลือกตั้งบนพื้นฐานของอุดมการณ์และมุมมองต่อแนวคิดเรื่องความชอบธรรมของผู้นำประเทศ (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, จิราภรณ์ ดาจันทร์ และสิริยา รัตนช่วย, 2554, หน้า 1)

ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งพยายามจะใช้กลยุทธ์ และวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยการใช้ทั้งวิธีการที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง อาทิเช่น การทำให้เกิดความสนใจในตัวผู้สมัคร ทำให้ตื่นเต้นประทับใจในความเก่งกาจสามารถหรือทำให้เกิดความสงสาร เห็นอกเห็นใจ การใช้นโยบายของพรรคการเมือง ผู้นำพรรค ผลงานในอดีตของพรรค การวาดฝันว่าในอนาคตจะทำอะไรให้ประชาชน การใช้เครือข่ายผู้มีตำแหน่ง มีอิทธิพล พระ ครู หรือผู้อาวุโสเป็นหัวคะแนนการเดินเคาะประตูบ้าน การแจก การเวียนเทียน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การทำบัตรผี พลร่ม ไฟไป การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน และวิธีการอื่น ๆ รวมทั้งการซื้อเสียงเลือกตั้งตามที่กล่าวมาแล้ว ในปัจจุบันนี้ ในเขตเมืองก็มีการใช้ป้ายโฆษณาใหญ่ โปสเตอร์

การตั้งเวทีอภิปรายการโฆษณาทางตรงและทางอ้อมผ่านวิทยุโทรทัศน์ ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ และอื่น ๆ) โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ (สมาร์ตโฟน) มีการตั้งทีมงานมาดูแลช่วยประชาชนในงานบุญ งานบวช งานประเพณี งานวัดและงานสังคมโดยผ่านการบริจาค หรือเป็นเจ้าภาพที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ชุมชนและสังคม (พงษ์ศักดิ์ จันทร์ศิริไพบูลย์, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2557)

ผู้นำทางการเมืองในระดับต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการประชาธิปไตย ตั้งแต่จากส่วนกลางไปสู่ระดับท้องถิ่นหรือชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการและดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก ประชาชนในชุมชนสามารถที่จะเลือกตัวแทนของตนเองเพื่อเข้ามาพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่น เพื่อความอยู่ดีกินดีของชาวชุมชนทุก ๆ คน ซึ่งผู้ที่เข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชนดังกล่าวนี้ ก็คือ ผู้นำทางการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งโดยเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน ดังนั้นการเลือกตั้ง จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชาวชุมชนในอนาคตเป็นอย่างมาก ผู้ที่สมัครเข้าแข่งขันเพื่อรับการเลือกตั้งจะต้องเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความไว้วางใจในการเข้าปฏิบัติหน้าที่ ในขณะที่ด้วยกันผู้สมัครรับเลือกตั้งเองก็จะต้องแข่งขันกันเองระหว่างผู้สมัครด้วยกัน ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องการคือ การได้รับความนิยมนับและคะแนนเสียงจากประชาชนได้มากที่สุด โดยจะเห็นได้จากการเลือกตั้งในแต่ละครั้งไม่ว่าจะในระดับใดก็ตามผู้สมัครรับเลือกตั้งจะทุ่มเททั้งแรงกายและกำลังทรัพย์ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อหาเสียงให้กับตนเอง และที่ขาดไม่ได้คือหวั่นคะแนน ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการหาเสียงให้กับผู้สมัครเลือกตั้งของแต่ละคน (พงษ์ศักดิ์ จันทร์ศิริไพบูลย์, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2557)

ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีบทบาทและความสำคัญไม่เฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้นแม้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นได้แก่การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาตำบล และการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ก็มีบทบาทและความสำคัญไม่แพ้การเลือกตั้งระดับชาติและปัจจัยที่กล่าวมาในข้างต้นนี้ก็มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของประชาชน แต่ก็ไม่ทราบแน่ชัดว่า ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงเป็นที่มาของการวิจัยนี้ว่า มีปัจจัยใดที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองและปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งมากน้อยเพียงใด แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. เพื่อให้ทราบถึงระดับของปัจจัยที่มีผลต่อคะแนนเสียงเลือกตั้ง
3. เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเขตเลือกตั้งผู้นำประเภทต่าง ๆ

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 2 พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 3 การบริจาคตrophyสินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 4 กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

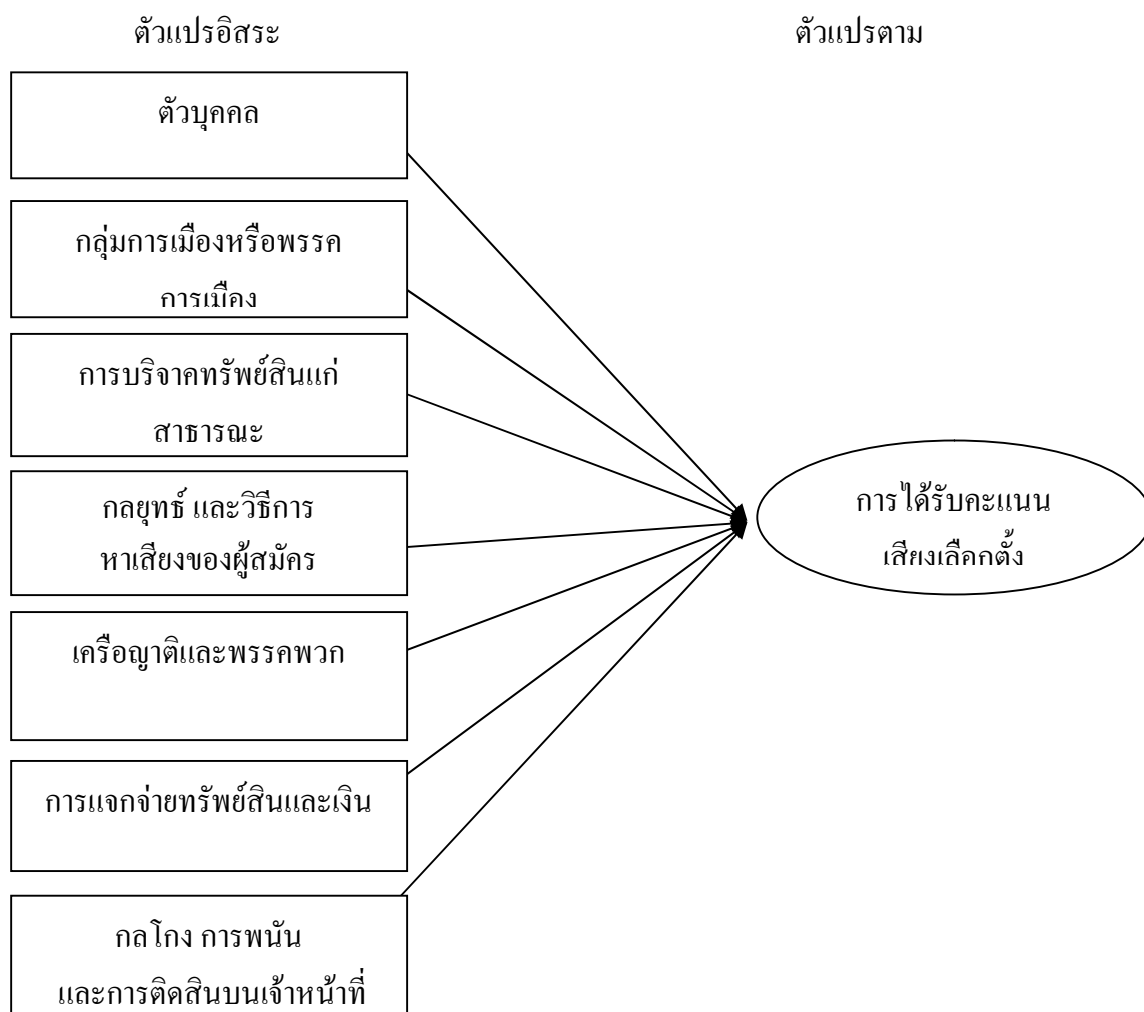
สมมติฐานที่ 5 ระบบอุปถัมภ์ และเครือข่าย มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 6 การแจกจ่าย Trophyสิน และเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 7 กล โกง การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ สามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้นำทางการเมืองไทยทุกระดับสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่สูงขึ้น
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาและกระทรวงมหาดไทย จะได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยและการเลือกตั้งของไทยให้ดีขึ้น
3. ผู้นำทางการเมือง นักการเมือง ทุกระดับ พรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง ทุกระดับ ควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ในสมการว่ามีปัจจัยใดบ้าง อาทิเช่น นโยบายพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง คุณสมบัติตัวบุคคล กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงที่จะมีผลทำให้ตนเองและตัวแทนพรรคหรือกลุ่มของตนได้รับคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นและได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง
4. หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทุกระดับ กรรมการปกครองและองค์กรอื่นที่จัดการเลือกตั้งในหน่วยงานของตนเอง ควรค้นหาวิธีการป้องกันกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม และแสวงหาวิธีการป้องกันการแจกจ่ายทรัพย์สินเงินทองโดยผ่านตัวแทน หัวคะแนนหรือแจกจ่ายโดยตรงให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตดังนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2556 – 30 เมษายน พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 3 กรกฎาคม 2554 การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ วันที่ 9 มกราคม 2554 การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 19 ตุลาคม 2556 การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์วันที่ 7 กันยายน 2553

ผู้นำทางการเมือง หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์หรือประเทศไทย นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ซึ่งเป็นผู้นำทางการเมืองในเขตเลือกตั้งเทศบาลเมือง หรือระดับอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้นำทางการเมืองในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือระดับตำบล และผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้นำทางการเมืองในระดับหมู่บ้าน

ตัวบุคคล หมายถึง คุณลักษณะของผู้สมัคร เช่น คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ การศึกษา บุคลิกภาพ

กลุ่มการเมือง หรือ พรรคการเมือง หมายถึง กลุ่มการเมืองที่สังกัดหรือเครือข่ายของนักการเมืองที่เชื่อมโยงกัน นโยบายพรรค ผลงานและความนิยมในพรรคการเมือง

การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ หมายถึง ผู้สมัครหรือตัวแทนผู้สมัครได้จัดหา สร้างแก่สาธารณะ

กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร หมายถึง ความประทับใจ ชอบใจในกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัครและทีมงาน

เครือข่ายหรือพรรคพวก หมายถึง ญาติ ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ พรรคพวก เพื่อนเพื่อนร่วมรุ่นหรือร่วมองค์กร แนะนำ ชักชวน ร้องขอ หรือ ขอร้อง

การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน หมายถึง การได้รับทรัพย์สิน เงินทองจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับที่พอใจ

กลโกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่ หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในสถานการณ์แข่งขัน เช่น การซื้อผู้นำแกนนำในท้องถิ่น ซื้อผู้แข่งขันไม่ให้ลงแข่ง ไม่ให้ร้องคัดค้าน การสร้างการต่อรองพนันขึ้นต่อเพื่อหักเหคะแนนเสียง พาเที่ยว ดูงาน จัดทัศนอาจร แจกแผ่นปลิว ใสร้ายคู่แข่ง เป็นต้น (ผู้วิจัยได้รวบรวมศัพท์ทั้งสามคำนี้ให้อยู่ในหัวข้อเดียวกัน เนื่องจากเป็นคำประเภท ที่ให้ความหมายในเชิงเดียวกัน การโกงทำให้ได้รับสิ่งตอบแทนสำหรับความสามารถโดยวิธีการที่ไม่สุจริต การจำกัดความอย่างกว้างนี้รวมไปถึงการให้สินบน การเล่น

พรรคเล่นพวก ความไม่ซื่อสัตย์ การเลือกที่รักมักที่ชัง และสถานการณ์อื่นใดที่ปัจเจกบุคคลพึงใจที่จะใช้เกณฑ์ที่ไม่เหมาะสม)

การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง ผู้นำนักคะแนนที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับจากผู้มีสิทธิการเลือกตั้ง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
4. แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียง
5. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
6. แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
7. ทฤษฎีระบบอุปถัมภ์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ในระบอบประชาธิปไตยมีหลักการสำคัญในการปกครอง คือ (ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง และ วิเชียร ต้นศิริกมล, 2556, หน้า 6)

1. หลักอำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน (Popular sovereignty) ประชาชนเป็นผู้สร้างรัฐ ขึ้นมามิใช่พระเจ้าเป็นผู้สร้างรัฐ ประชาชนจึงเป็นเจ้าของรัฐ ประชาชนมีสิทธิที่จะกำหนดรูปแบบการปกครองประชาชน รัฐบาลนั้นมาจากประชาชนดังนั้นรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชน
2. หลักการปกครองตนเองของประชาชน (Self - government) แต่เนื่องจากประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถที่จะเข้าไปทำการปกครองด้วยตนเอง จึงดำเนินการในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปดำเนินการปกครองแทน มีส่วนร่วมในการปกครองโดยการแสดงมติหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชน
3. หลักเสียงข้างมากในการตัดสินใจ (Majority decision) ทั้งนี้เสียงข้างมากเปรียบได้กับเจตจำนงร่วม (General will) ของประชาชน แต่ในขณะเดียวกันเสียงข้างมากก็ต้องให้ความสำคัญและรักษาผลประโยชน์ให้แก่ผู้ที่เป็นเสียงข้างน้อยด้วย (Minority rights)

4. หลักนิติรัฐ (Rule of law) ในการปกครอง รัฐบาลต้องยึดถือหลักแห่งกฎหมาย ยึดถือความเห็นแก่ตัวหรืออารมณ์ส่วนตัว การที่บุคคลจะได้มาซึ่งสิทธิหรือเสียไปซึ่งสิทธินั้น ต้องเป็นไปตามตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในขณะนั้นเท่านั้น

5. หลักความยินยอมเห็นชอบร่วมกัน (Consensus) ถือว่าความสมัครใจของประชาชนเป็นหลัก ความยินยอมและหลักของความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะนำไปสู่มนุษย์สัมพันธ์อันดี หลักการนี้ถือว่าการที่รัฐบาลจะกระทำในสิ่งซึ่งเป็นผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องเสียประโยชน์ รัฐบาลต้องให้ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความยินยอมเห็นชอบก่อน

6. หลักรัฐบาลที่ดีต้องมีอำนาจจำกัด (Least government) รัฐบาลมีแนวโน้มแสวงหาอำนาจ ดังนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตอำนาจของรัฐบาลไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายพื้นฐานสำคัญของรัฐ การจำกัดอำนาจรัฐที่สำคัญ คือ การตรวจสอบถ่วงดุลแห่งอำนาจ (Checks and balances) ให้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการต่างมีอิสระแก่กัน และสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจต่อกันได้

7. หลักความเสมอภาค (Equality) การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่า ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคกันในทางการเมือง เช่น ประชาชนที่มีอายุ 19 ปี ขึ้นไปมีสิทธิเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกัน หนึ่งคน หนึ่งเสียง ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ เช่น ทุกคนมีความเสมอภาคในการประกอบอาชีพต่าง ๆ และความเสมอภาคในทางสังคม เช่น ความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ

8. หลักการใช้เหตุผล (Rationality) ยอมรับว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผลและเป็นสัตว์ที่ฉลาด (Homo sapiens) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงให้มีการโต้เถียงกันในรูปแบบการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งปรากฏในรูปแบบการอภิปรายของบรรดาสมาชิกในรัฐสภา

9. หลักความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง (Right of dissent and disobedience) โดยการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องให้ความเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยเฉพาะความคิดเห็นที่แตกต่างในทางการเมือง การรวบรวมผู้ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่เหมือนกันเป็นพรรคการเมือง (Political parties) ทำให้เกิดพรรคการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรค โดยพรรคการเมืองเป็นผู้รวบรวมความคิดเห็นของประชาชน และรวบรวมเพื่อนำมาแสดงออกทางการเมืองผ่านกระบวนการทางการเมืองตามกฎหมายอย่างอิสระ นอกจากนี้หากรัฐกระทำการอันขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นขั้นพื้นฐานของการดำรงอยู่ของรัฐตามแนวคิดสัญญาประชาคมแล้ว ถือว่าคำสั่งของรัฐนั้นไม่ชอบธรรม ประชาชนมีสิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันไม่ชอบธรรมดังกล่าวของรัฐ

10. หลักของมนุษย์ในแง่ดี (Optimistic) มนุษย์แต่ละคนมีความดีอยู่ในตัวเอง คุณค่าในตัวเอง สามารถควบคุมตนเองได้ ดังนั้นรัฐบาลควรเป็นรัฐบาลที่ปกครองน้อยที่สุด (Least government) ที่ไม่มีความจำเป็นที่ควบคุมประชาชนมากเกินไป

11. หลักเสรีภาพ (Liberty) ช่วยให้มนุษย์สามารถแสดงออกทางความคิด ความเห็น และเหตุผล เพื่อเป็นหลักประกันในเสรีภาพดังกล่าวจึงได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ การใช้เสรีภาพของแต่ละบุคคลจะต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นด้วย ซึ่งเป็นการใช้เสรีภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่การปกครองในระบบเบ็ดเตล็ดการมักจะมุ่งจุดหมายปลายทางโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการว่า ประชาชนจะพอใจหรือส่วนใหญ่จะเห็นด้วยหรือไม่

12. หลักความสำคัญของวิธีการ (Means) มีความสำคัญเท่ากับจุดหมายปลายทาง (Ends) ประชาธิปไตยยอมรับว่าวิธีการที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นมีหลายวิธีและแตกต่างกันตามความเหมาะสมกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่การปกครองในระบบเบ็ดเตล็ดการมักจะมุ่งจุดหมายปลายทางโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการว่า ประชาชนจะพอใจหรือส่วนใหญ่จะเห็นด้วยหรือไม่

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความหมายและนิยามของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

ไวเนอร์ (Weiner, 1971, pp. 161-163 อ้างถึงใน นรนิติ เศรษฐบุตร, 2542, หน้า 3) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันได้สรุปความหมายหรือนิยามคำว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้กว้าง ๆ แต่ก็ชัดเจนว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เขาใช้นั้นหมายถึงการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่และไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกันจะใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม

เมื่อพิจารณาจากความหมายข้างต้นที่ ไวเนอร์ ได้ให้ไว้อาจแยกออกได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นต้องมีลักษณะดังนี้ 1. การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจและถือว่าการเต็มใจนี้เป็นเงื่อนไขที่สำคัญนั่นคือจะมีใช้การกระทำที่เกิดจากการถูกบังคับ 2. การกระทำนั้นเกิดขึ้นแต่ก็ไม่ได้เน้นผลที่เกิดขึ้นว่าจะต้องประสบความสำเร็จหรือไม่ 3. การกระทำจะเกิดขึ้นอย่างมีระบบหรือไม่มีระบบก็ได้หรืออาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือเกิดขึ้นต่อเนื่องกันก็ได้ 4. การกระทำที่ว่าจะใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ได้ซึ่งผลที่หวังจากการกระทำอาจเป็นผลสืบเนื่องจากนโยบายหรือตัวบุคคลจะเป็นเรื่องการเมืองระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ได้และ

5. การกระทำนั้นต้องหวังผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐบาลหรือต่อการบริหารงานของรัฐหรือต่อการเลือกผู้แทนทางการเมืองของรัฐบาลฉะนั้นผลที่หวังจึงอยู่ที่การเลือกนโยบายหรือเลือกบุคคลหรือเลือกทั้งสองอย่าง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ไวนเนอร์ เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง จะต้องมีการประกอบ 3 ประการคือมีการกระทำ (Action) เป็นไปโดยสมัครใจ (Voluntary) และมีการเลือก (Choice) จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้

นอกจากไวนเนอร์ (Wiener) แล้วยังมีนักรัฐศาสตร์อีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของคำว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้ดังนี้

นี และเวอร์บา (Nie & Verba, 1975 อ้างถึงใน พิมประไพ ดิขวงศ์, 2539, หน้า 33) ได้ให้นิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่าหมายถึงกิจกรรมทางกฎหมายของราษฎรซึ่งอาจมากหรือน้อยโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลในการเลือกกำหนดบุคคลในกิจกรรมหรือการกระทำของรัฐบาลซึ่งนีและเวอร์บา ได้แยกให้เห็นถึงความแตกต่างกันระหว่างการมีส่วนร่วมในทางประชาธิปไตย (Democratic participation) กับการมีส่วนร่วมแบบพิธีหรือเพื่อสนับสนุนรัฐบาล (Ceremonial or support participation) ทั้งนี้การมีส่วนร่วมอย่างแรกนั้นรัฐบาลเพียงแค่เปิดโอกาสแต่ไม่ได้เข้าไปนำและได้ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมอย่างหลังนั้นหมายถึงการกระทำที่ประชาชนเข้าร่วมโดยแสดงการสนับสนุนรัฐบาลเช่นการเดินขบวนสนับสนุนรัฐบาลอย่างที่มีเมืองไทยก็เคยมีมาในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์นักเรียนนักศึกษาและประชาชนถูกรื้อระดมให้เดินขบวนกรณีเขาพระวิหารเป็นต้นหรือการร่วมมือกันอย่างขยันขันแข็งในการพัฒนาประเทศชาติเช่นการอาสาพัฒนาชนบทในโครงการที่รัฐบาลจัดหรือเข้าร่วมในกลุ่มเยาวชนที่จัดตั้งโดยรัฐบาลลักษณะอย่างนี้ที่จริงเป็นการรื้อระดมพลเมืองของรัฐให้เข้าร่วมในกิจกรรมของรัฐนั่นเองซึ่งน่าจะขาดความสมัครใจของตนเองสำหรับการมีส่วนร่วมอย่างแรกคือการมีส่วนร่วมแรกคือการมีส่วนร่วมในทางประชาธิปไตยจะเน้นที่การกระทำของมวลชนระดับล่างเพื่อหวังผลและอิทธิพลต่อการกระทำของรัฐบาลโดยมิได้ถูกรื้อระดมจากรัฐ

ฮันติงตัน และเนลสัน (Huntington & Nelson, 1982 อ้างถึงใน พิมประไพ ดิขวงศ์, 2539, หน้า 33) ได้ให้นิยามของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองคือการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ประชาชนโดยส่วนบุคคลมุ่งที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลทั้งนี้การเข้ามีส่วนร่วมจึงหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงทัศนคติหรือความรู้สึกส่วนกิจกรรมของประชาชนโดยส่วนบุคคลหมายถึงกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลแต่ละคนในฐานะที่เป็นราษฎรเท่านั้น ไม่รวมถึงกิจกรรมของข้าราชการเจ้าหน้าที่พรรคผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งนักลอบบี้อาชีพหรือนักการเมืองอาชีพปกติแล้วกิจกรรมทางการเมืองของผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมจะอยู่ในลักษณะที่ไม่

ต่อเนื่องไม่เต็มเวลาและไม่ถือเป็นอาชีพหลักนอกจากนี้กิจกรรมของประชาชนนี้จะต้องเป็นกิจกรรมที่มุ่งที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายเท่านั้นรวมทั้งกิจกรรมทุกรูปแบบที่มุ่งจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลไม่ว่ากิจกรรมนั้นจะก่อให้เกิดผลหรือไม่ก็ตาม

เอลวิน (Erwin, 1983 อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545, หน้า 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาาร่วมคิดตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคลแก้ไขปัญหา ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วม (Participation) คือการเห็นพ้องต้องการในเรื่องความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องการกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อปฏิบัติเหตุผลเบื้องต้นแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดที่กระทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้นกระทำผ่านองค์กร (Organization) ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ (ยุพาพร รูปงาม, 2545, หน้า 5)

กล่าวโดยสรุปแล้วการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็คือกิจกรรมของประชาชนที่มุ่งเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไปด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนตณกรณีต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดเช่นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น

พิมลจรรย์ นามวัฒน์ (2541, หน้า 716) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่าจะเลือกใครเป็นตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศผู้ที่ได้รับเลือกตั้งนั้นจะเป็นผู้สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือกและผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประเทศมีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้เข้าร่วม

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2541, หน้า 201) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้ง หมายถึง เป็นกระบวนการทางการเมืองและการปกครองเพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของ

ประชาชนในการปกครองประเทศเจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้องหรือสนับสนุนต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง

วิชา ไชยสาร (2541, หน้า 8-9) ให้ความหมายของการเลือกตั้ง หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมืองหรือตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์และนโยบายในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเองการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง

วิสุทธิ โปธิแทน (2524, หน้า 63) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้ง หมายถึง การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คนหรือจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่งหรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชีเพื่อให้ไปกระทำการอันใดอันหนึ่งแทนตน

สรุปว่าการเลือกตั้งหมายถึงกระบวนการและกิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยทั้งบทบาทในแง่ของการกำหนดตัวผู้บริหารประเทศและการแสดงบทบาทตามเจตนารมณ์ในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารประเทศของผู้มีอำนาจปกครองด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาลหรือเป็นการที่ประชาชนได้แสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการออกเสียงลงคะแนนเลือกตัวแทนของเขาตามความเห็นโดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใดเป็นตัวแทนของตนไปใช้อำนาจอธิปไตยทั้งในด้านนิติบัญญัติและการบริหารผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งนั้นจะเป็นผู้ที่สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือกและผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมดมีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชน

ความสำคัญของการเลือกตั้ง

ความสำคัญของการเลือกตั้งสามารถจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ (ชัชวาลย์ ทัดศิวัช, 2549, หน้า 78) ดังนี้

1. ความสำคัญของการเลือกตั้งในทางทฤษฎี

ในทางทฤษฎีกล่าวได้ว่าอำนาจอธิปไตยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

อำนาจนิติบัญญัติอำนาจบริหารและอำนาจตุลาการมีความเชื่อมโยงกับปรัชญาการเลือกตั้งกล่าวคือ การเลือกตั้งจะเป็นที่มาของกลไกผู้ใช้อำนาจธิปไตยตามความหมายนี้การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญ ในฐานะเป็นที่ยอมรับในอำนาจของประชาชนในการเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยซึ่งได้มีการมอบ อำนาจให้กับตัวแทนไปปฏิบัติแทนตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนดไว้การเลือกตั้งจึง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในการเป็นผู้ใช้อำนาจ ธิปไตยด้วยการเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติและมีความสัมพันธ์กับอำนาจทาง ฝ่ายบริหารความสำคัญของการเลือกตั้งในทางทฤษฎีที่เป็นไปตามนัยแห่งทฤษฎีประชาธิปไตยแบบ คลาสสิก (Classical democratic theory) ได้ชี้ให้เห็นว่าการเลือกตั้งเป็นการเลือกรัฐบาลที่จะเข้ามา ปกครองประเทศ

2. ความสำคัญของการเลือกตั้งในทางปฏิบัติ

การเลือกตั้งในทางปฏิบัตินั้นมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์ โดยเฉพาะในสังคมประชาธิปไตยอันเห็นได้เด่นชัดจากบทบัญญัติเชิงบังคับข้อ 21 (1) แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน(Universal Declaration of Human Rights) ซึ่งสรุปใจความสำคัญไว้ว่า เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจการปกครองของรัฐบาลเจตจำนงดังกล่าวต้อง แสดงโดยการเลือกตั้งอันสุจริตซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาด้วยลงคะแนนเสียงของชาย หญิงโดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่ากันและกระทำเป็นการลับด้วยวิธีการอื่นใดที่รับประกันได้ว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะเป็นไปโดยเสรี ตามความหมายนี้การเลือกตั้งจะเป็นกระบวนการทาง ปฏิบัติหรือขั้นตอนที่สำคัญของประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย

3. รูปแบบของการเลือกตั้ง

รูปแบบของการเลือกตั้งแบ่งเป็น 2 รูปแบบ (ปราโมทย์ ประजनปัจจุบัน, 2551, หน้า 79) ดังนี้

3.1 การเลือกตั้งโดยตรง (Direct election) หมายถึงการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนของตนให้เป็นผู้แทนได้โดยตรง

3.2 การเลือกตั้งโดยอ้อม (Indirect election) หมายถึงการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ลงคะแนนเสียงเลือกบุคคลหรือสภาเสียชั้นหนึ่งก่อนบุคคลหรือสภาดังกล่าวจึงลงคะแนนเสียง เลือกตั้งผู้แทนราษฎรอีกชั้นหนึ่งเป็นรอบที่สอง

4. ประเภทของการเลือกตั้ง

การแบ่งประเภทของการเลือกตั้งตามที่มาของการเลือกตั้งนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท (วัชรวิชัยสาร, 2541, หน้า 12-13) ดังนี้

4.1 การเลือกตั้งทั่วไป (General election) หมายถึงการเลือกตั้งที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศมาลงคะแนนเสียงพร้อมกันเป็นการเลือกครั้งคราวเดียวกันทั้งประเทศโดยจะจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปได้ใน 2 กรณีคือ 1. การครบวาระที่จะต้องมีการเลือกตั้งและ 2. การยุบสภาผู้แทนราษฎร

4.2 การเลือกตั้งซ่อม (By-election) หมายถึงการเลือกตั้งแทนตำแหน่งบุคคลที่พ้นจากสมาชิกภาพเช่นตายลาออกถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งเป็นต้นก็จะมีเลือกตั้งซ่อมแทนตำแหน่งเดิมแต่มีบางกรณีที่มีคำพิพากษาหรือมีคำวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมาเป็นไปโดยมิชอบซึ่งนับว่าเป็นการขาดสมาชิกภาพอีกกรณีหนึ่งและกำหนดให้เป็นการเลือกตั้งอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า การเลือกตั้งซ้ำ

5. ระบบการเลือกตั้ง

ระบบการเลือกตั้งโดยทั่วไปที่ใช้กันอยู่ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกในปัจจุบันมีอยู่ 4 ระบบ (ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก, 2551, หน้า 79) คือ

5.1 ระบบการเลือกตั้งโดยเสียงข้างมาก (Majority electoral system) ระบบการเลือกตั้งแบบนี้เป็นระบบง่าย ๆ มีความสะดวกและรวดเร็วกล่าวคือเป็นการเลือกตั้งแบบลงคะแนนครั้งเดียวผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง (โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์, 2526, หน้า 149) ระบบการเลือกตั้งแบบนี้แบ่งออกอีกเป็น 2 ระบบคือ

5.1.1 ระบบเขตเดียวคนเดียวหรือเขตเดียวเบอร์เดียวคือแต่ละเขตผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเลือกผู้แทนได้ 1 คนผู้สมัครคนใดได้รับคะแนนมากที่สุดถือว่าได้รับเลือกตั้ง

5.1.2 ระบบเขตเลือกตั้งเดียวแต่มีผู้แทนได้หลายคนระบบนี้มีหลักการคือในแต่ละเขตเลือกตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเลือกผู้แทนได้มากกว่า 1 คนอาจเป็น 2 คนหรือมากกว่านั้นก็ได้ตามแต่ละเขตจะพึงมีผู้แทนได้ตามอัตราส่วนของประชากรในเขตเลือกตั้งโดยผู้สมัครคนใดได้คะแนนสูงสุดและเรียงลำดับตามที่แต่ละเขตจะพึงมีผู้แทนได้เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งในเขตนั้น ๆ

5.2 ระบบการเลือกตั้งตามเสียงข้างมากรอบสองการเลือกตั้งแบบนี้ถ้าในการเลือกตั้งรอบแรกไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้คะแนนเสียงข้างมากโดยเด็ดขาด (Absolute majority) ก็จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ในรอบที่สอง (Second ballot) ซึ่งจะใช้สิทธิเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้ที่ 1 และที่ 2 ของรอบแรกเท่านั้นที่จะเข้าแข่งขันและในรอบนี้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดจะเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง

5.3 ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน (Proportional representation) ระบบนี้เป็นการเลือกตั้งโดยกำหนดให้ผู้ลงคะแนนเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคการเมืองเสนอเป็นบัญชี ๆ ไปผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงตามส่วนแห่งคะแนนเสียงทั้งหมดจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในรูปแบบนี้

ระบบการเลือกตั้งแบบนี้เกิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากโดยเชื่อว่าจะให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายและยังเป็นการสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนทั่วทั้งหมคนอกจากนั้นยังเป็นการบังคับทางอ้อมให้กลุ่มต่าง ๆ ให้ความร่วมมือกันเพื่อจัดตั้งหรือรวมกลุ่มเป็นพรรคการเมืองประเทศที่ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบนี้ คือนอร์เวย์สวีเดนและไทย

5.4 ระบบการเลือกตั้งแบบผสมเป็นการเลือกตั้งระหว่างแบบเสียงข้างมากและแบบสัดส่วนทั้งนี้ในระบบการเลือกตั้งแบบนี้ใช้วิธีการคิดคะแนนแบบเสียงข้างมากผสมกับระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น 2 รูปแบบ (บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ, 2542, หน้า 100-101) คือ

5.4.1 ระบบการเลือกตั้งแบบผสมที่แยกการคิดคะแนนเสียงข้างมากในเขตเลือกตั้งทั่ว ๆ ไปในขณะที่เขตเลือกตั้งใหญ่จะใช้วิธีคิดสัดส่วน

5.4.2 ระบบการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการคิดคะแนนแบบเสียงข้างมากในเขตเลือกตั้งทั้งหมดแต่ในขณะเดียวกันก็ให้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรอีกจำนวนหนึ่งตามระบบสัดส่วนควบคู่กันไป

6. แนวคิดหลักเกณฑ์การเลือกตั้ง

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2538, หน้า 16 – 19 อ้างถึงใน ไพฑูรย์ โปธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล, 2556, หน้า 8) ชี้ว่า การเลือกตั้งที่มีความชอบธรรมและเป็นสากลนั้นมีความสำคัญในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้หลักเกณฑ์สำคัญที่นานาอารยประเทศใช้ในการเลือกตั้ง ดังนี้

6.1 ความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้ออกเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิอย่างอิสระเสรีในการเลือกบุคคล หรือพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบ โดยปราศจากการขู่เข็ญบังคับทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งจากบุคคล หรือกลุ่มบุคคล จากภายในและภายนอกประเทศ

6.2 หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา การเลือกตั้งที่ดีต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ กรอบระยะเวลาหรือตามวาระทางการเมืองที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

6.3 การเลือกตั้งที่ยุติธรรม เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งในเชิงเจตนารมณ์ และกระบวนการตามกฎหมาย การแข่งขันอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคที่รัฐจัดให้กับผู้สมัครทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน

6.4 หลักการใช้สิทธิการเลือกตั้งอย่างทั่วไป ไม่มีการให้อภิสิทธิ์ หรือ ไม่มีการกีดกันผู้หนึ่งผู้ใดในทางการเมือง ทั้งการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิในการลงสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าผู้ัน เพศ วัย วุฒิกการศึกษาฐานะ ศาสนา ฐานะทางสังคม เป็นเช่นไรก็ตามรัฐต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทั่วไป

6.5 หลักความเสมอภาค ประชาชนผู้มีสิทธิการเลือกตั้งไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมเช่นไร ก็ต่างมีความเสมอภาคกันในทางการเมือง คือ หนึ่งคนหนึ่งเสียงเท่ากัน (One man one vote)

6.6 หลักการลงคะแนนเป็นการลับ การลงคะแนนเสียงเป็นเอกสิทธิ์เด็ดขาดของผู้ลงคะแนน ผู้ลงคะแนนไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ใดถึงการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกตั้งของตน ผู้ลงคะแนนต้องได้รับความคุ้มครองจากรัฐจากผลการลงคะแนนของตน

7. ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยในปัจจุบัน

การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดจำนวน 480 คน โดยจำนวน 400 คนมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและจำนวน 80 คนมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนโดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งดังต่อไปนี้

การเลือกตั้งแบบ แบ่งเขตเลือกตั้งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบ แบ่งเขตเลือกตั้ง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า แบ่งเขตเรียงเบอร์ โดยในแต่ละเขตเลือกตั้งเลือกผู้แทนได้ไม่เกิน 3 คน ผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงสุดและเรียงลำดับลงมาตามแต่ละเขตจะมีผู้แทน ได้เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งโดยประชาชนในแต่ละเขตเลือกตั้งสามารถลงคะแนนได้ตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ทั้งนี้ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีสิทธิจะเลือกผู้สมัครหมายเลขใดก็ได้ที่จะลงคะแนนให้ผู้สมัครพรรคเดียวกันทั้งหมดหรือเลือกต่างพรรคกันก็ได้ผู้แทนในระบบนี้มีจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

การเลือกตั้งแบบ ระบบบัญชีรายชื่อ (Party-list system) การเลือกตั้งแบบนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ระบบสัดส่วน โดยกำหนดเป็นเขตใหญ่ ๆ หรือที่เรียกว่า Zone List โดยกำหนดออกเป็น 8 กลุ่มจังหวัดและให้แต่ละกลุ่มจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งประชาชนที่มีสิทธิลงคะแนนในแต่ละเขตเลือกตั้งเลือกบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคการเมืองเดียวเท่านั้นทั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทสัดส่วนในแต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เขตละ 10 คนดังนั้นเมื่อรวมกันทั้งประเทศแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 80 คน

แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียง

คำว่าอิทธิพลที่มีต่อการเมืองเป็นศัพท์ที่นักรัฐศาสตร์มีความเข้าใจถึงอิทธิพลที่มีต่อการเมืองตามความหมายอย่างที่เข้าใจง่าย ๆ ตั้งแต่เรื่องของการใช้สิทธิออกเสียงการเลือกตั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการหรือองค์การทางการเมืองการมีความสัมพันธ์ติดต่อกับนักการเมืองหรือการ

แสดงออกซึ่งความคิดเห็นในปัญหาการเมืองตลอดจนความสนใจติดตามข่าวสารต่าง ๆ ในทางการเมือง

สัมฤทธิ์ ราชสมณะ (2530, หน้า 36 - 71) ได้ศึกษาอิทธิพลในการตัดสินใจก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งอิทธิพลดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 อิทธิพลในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคือขั้นตอนที่จะได้รับข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งจะเริ่มจากการได้รับข่าวสารจะต้องมีการเลือกตั้งของการสมัครรับเลือกตั้งทราบข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งในการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นประชาชนในชนบทได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยผ่านสื่อในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนนำข่าวสารนั้นเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เหลือเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและลักษณะของข่าวสารที่ผ่านไปผู้ลงคะแนนเสียงนั้นก็จะเป็นลักษณะข่าวสารที่หลากหลายหลายแห่งหลายมุมเพื่อจะจงใจให้ลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ประชาชนเลือกที่จะลงข่าวสารลักษณะใดมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อที่จะลงคะแนนให้

ขั้นตอนที่ 2 อิทธิพลในการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าจะต้องมีการตัดสินใจและได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมืองจะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ผู้ลงคะแนนเสียงก็จะมาสร้างหลักเกณฑ์ของตนเองว่าในการลงคะแนนเสียงจะให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองหรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคลในขั้นตอนจะเริ่มมีการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเพื่อให้ผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบกับตัวผู้สมัครข่าวสารต่าง ๆ ทั้งในด้านส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายของพรรคการเมืองประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเริ่มประเมินข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ผู้ลงคะแนนเสียงกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ 3 อิทธิพลในการประเมินและการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งหลังจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งหลักจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนว่าตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรจะได้รับประเมินเท่าไรตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 4 อิทธิพลจากการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุดแต่ในขั้นตอนนี้อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาสอดแทรกคือผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของสิ่งของเงินทองที่ได้รับจากหัวหน้าคะแนนผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเงินและสิ่งของนี้อาจจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่งถึงแม้ว่าจะมีขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งมาตลอดจนกระทั่งได้ตัวผู้สมัครที่ได้รับการประเมินสูงสุดแต่เมื่อรับเงินหรือสิ่งของไปแล้วอาจจะทำการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงที่ตนเองรับสิ่งของเงินทองมาก็ได้

ลาซาเฟลด์ (Lazarsfeld, 1968 อ้างถึงใน สกนธ์ กรกฎ, 2544, หน้า 20) ได้ศึกษาการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทำให้คนที่ตัดสินใจไว้แล้วว่าจะเลือกผู้สมัครคนใดเปลี่ยนใจไปเลือกผู้สมัครคนอื่นมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นและในจำนวนที่เปลี่ยนไปนั้นเป็นพวกที่ได้รับอิทธิพลจากความกดดันทางกลุ่มที่นิยมพรรคการเมืองและพบว่ามีคนจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีการส่งสารการติดต่อกับพรรคการเมืองที่ตนไม่สังกัดและที่สำคัญคืออาชีพที่อยู่ศาสนาและอุปนิสัยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลในอดีตเป็นตัวกำหนดต่ออิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคล

แคมเบลล์ (Cambell, 1962 อ้างถึงใน สกนธ์ กรกฎ, 2544, หน้า 21) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีผลต่อการนิยมพรรคและเปลี่ยนแปลงการนิยมพรรคในแต่ละช่วงสมัยของอิทธิพลที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงที่มีต่อการเปลี่ยนพรรคการศึกษาพบว่านโยบายในประเทศและนโยบายต่างประเทศที่สำคัญในแต่ละช่วงสมัยจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความนิยมพรรคนั่นคือการเปลี่ยนความนิยมพรรคที่แกว่งไปมาในแต่ละช่วงสมัยนั้นเกิดจากอิทธิพลที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งแต่ละครั้งแตกต่างกันไปจากการเลือกตั้งครั้งอื่น ๆ ก็พบความสมดุลในตัวของมันเองความนิยมพรรคของประชาชนเป็นตัวแปรสำคัญในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเปลี่ยนไปมาระหว่างสองพรรคใหญ่

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2528, หน้า 22) ได้ศึกษาหลักการกำหนดที่พิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ลงคะแนนเสียงที่มีความรู้ความสนใจทางการเมืองน้อยจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยไม่อิงกับประเด็นนโยบายทางการเมืองด้านการชกุงการระคมและอามิสสินจ้างจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียง

2. ความสัมพันธ์ทางการเมืองกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่า

ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือกโดยคำนึงถึงตัวผู้สมัครส่วนที่เหลืออย่างละครึ่งละครึ่งกันไประหว่างผู้สมัครกับพรรคการเมืองบ้างจึงมีอิทธิพลที่มีต่อแบบแผนการลงคะแนนเสียงที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่อาชีพการศึกษาและรายได้ส่วนที่อาศัยและเทศน์นั้นมีอิทธิพลที่ชัดเจนในบางกรณีผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมักจะตัดสินใจเลือกในเขตเลือกตั้งผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมักจะตัดสินใจก่อนวันเลือกตั้งและไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจนั้นโดยง่าย

3. สภาพแวดล้อมของช่วงเวลากับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าผู้ลงคะแนนเสียงประมาณหนึ่งในสี่เลือกผู้สมัคร โดยคำนึงถึงความนิยมพรรคการเมืองเป็นเกณฑ์สำคัญเช่นการเป็นคนท้องถิ่นมีศักยภาพที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นได้มีความรู้ความสามารถแจกจ่ายของเงินทองและหาเสียงที่ประทับใจเป็นต้นผู้นำท้องถิ่นที่มีอิทธิพลต่อการชี้นำผู้ลงคะแนนเสียงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจากมากไปน้อยได้แก่กำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อนฝูงญาติพี่น้องและครูตามลำดับ

ดังนั้นแม้ว่าการเลือกอาจจะมีอย่างต่อเนื่องไม่ได้หมายความว่าฐานะหรืออำนาจของประชาชนจะต้องเพิ่มมากขึ้นไปด้วยในทางตรงข้ามอาจเป็นไปได้ว่ายังมีการเลือกตั้งติดต่อกันบ่อยครั้งเท่าใดความหมายทางการเมืองของการเลือกตั้งก็จะยิ่งลดน้อยลงไปเท่านั้นข้อสันนิษฐานที่ว่ากระบวนการเลือกตั้งจะค่อย ๆ จัดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไร้คุณภาพออกไปพรรคการเมืองจะมีความเป็นพรรคมากขึ้นและสถาบันรัฐสภาโดยส่วนรวมจะเป็นที่ยอมรับของประชาชนมากขึ้นแต่การเลือกตั้งที่ผ่านมากลับดูเหมือนว่าสิ่งที่กลายเป็น สถาบัน ไม่ใช่ระบบรัฐสภาหรือบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่กลับเป็นวิธีการหาเสียงที่ทำให้ส่วนรวมมีบทบาทลดลง

อิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิการเลือกตั้งในระดับชาติที่ทำให้การเลือกตั้งในระดับกำนันผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นตำแหน่งผู้นำท้องถิ่นเข้ามาอยู่ภายใต้อิทธิพลของการวางแผนหาเสียงระยะยาวของนักการเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประชาชนจากระบบเกษตรกรรมไปสู่ระบบการเกษตรเพื่อการอุตสาหกรรมหรือมีการแทรกแซงของระบบอุตสาหกรรมเข้าไปในพื้นที่นั้นดูจะยิ่งเป็นตัวเร่งให้ตำแหน่งผู้นำท้องถิ่นและกลุ่มทุนจากภายนอกมีความสัมพันธ์แนบแน่นยิ่งขึ้นจนน่ากลัวว่าจึงทำให้ผู้นำในท้องถิ่นเหล่านั้นเข้ามาพัวพันหรืออยู่ในอาณัติของกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์อยู่นอกชุมชนนั้น ๆ มากยิ่งขึ้นทุกทีในระบบที่สุดพรรคการเมืองไม่ได้ทำหน้าที่ ประสาน ผลประโยชน์ที่แตกต่างและกระจัดกระจายให้รวมเข้าเป็นแนวเดียวกันหากพรรคการเมืองเป็นเพียงที่รวมของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ กันซึ่งรวมกันเพื่อผลประโยชน์เฉพาะหน้าของการเลือกตั้งเท่านั้นความหลากหลายของพรรคการเมืองจึงเป็นความหลากหลายที่ยากจะประสานหรือประกอบกันในรูปแบบที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อนโยบายของชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543, หน้า 141) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันน้อยอาจเป็นเพราะ

1. ประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยและยังไม่คุ้นเคยกับการมีส่วนร่วมในการปกครอง การปฏิวัติรัฐประหารบ่อยครั้งทำให้ระบอบประชาธิปไตยของไทยต้องล้มลุกคลุกคลานเรื่อยมา การไม่เคยชินกับการมีส่วนร่วมในการปกครองทำให้คนไทยขาดความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถจะมีอิทธิพลต่อผลของการเลือกตั้งได้

2. ประชาชนขาดความเคยชินกับการเลือกตั้งเนื่องจากการเลือกตั้งขาดความต่อเนื่องไม่เป็นอย่างสม่ำเสมอ นาน ๆ จึงมีการเลือกตั้งสักครั้งหนึ่งประชาชนจึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง

3. พฤติกรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งเองที่อาจทำให้ประชาชนรู้สึกเบื่อและไม่สนใจ เช่น อาจมีการใช้วิธีการหาเสียงที่ไม่สุจริต มีการให้เงินหรือสิ่งล่อใจมีการหาเสียงด้วยวิธีการที่สกปรก เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วประชาชนอาจรู้สึกว่าผู้แทนของตนทำประโยชน์หรือแก้ปัญหาอะไรไม่ได้ และหลาย ๆ คนมีแต่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเอง เป็นต้น

ทฤษฎีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

นักสังคมศาสตร์ซึ่งโดยมากก็คือกลุ่มนักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์ได้แบ่งทฤษฎีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งออกเป็น 3 กลุ่ม (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527, หน้า 31-36 อ้างถึงใน ชัชวาล ทัดศิวิฐ, 2549, หน้า 103-108) ดังนี้

ทฤษฎีปัจจัยกำหนด

ทฤษฎีปัจจัยกำหนด (Deterministic theory) โกลเลมบิวสกี เวลซ์ และคร็อตตี

(Golembiewsky, Welsh & Crotty, 1969, pp. 404-406 อ้างถึงใน ชัชวาล ทัดศิวิฐ, 2549, หน้า 103)

สรุปว่าสาระสำคัญของทฤษฎีปัจจัยกำหนดคือ ปัจจัยทางสังคมเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่าปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคลทั้งในระดับกว้างทั่วไปและเรื่อยลงมาจนถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้แก่ ตัวแบบแรงผลักดันทางสังคม (Social forces Model) ของพอลลา ชาร์สเฟลด์ ทฤษฎีสานาม (Field theory) ของเคิร์ต เลวินซึ่งเป็นนักจิตวิทยาอีกนัยหนึ่งทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบของพฤติกรรมซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย (Deductive generalization) หรือทำนายพฤติกรรมในอนาคต หากให้ประโยชน์อย่างสำคัญในด้านการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้อง

ให้เป็นระเบียบส่วนปัจจัยทางสังคมซึ่งเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งตามนัยทฤษฎีนี้ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา และที่อยู่อาศัย เป็นต้น

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously rational theory) เน้นที่ปฏิกิริยาของความสำนึกตรรกะของผู้นับไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับกรอบความคิดเชิงเหตุผล (Rational framework) ของผู้นับไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือนกับการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์งานที่สำคัญในด้านนี้ได้แก่ Economic theory of democracy ของ ดาวน์ (Downs, 1957 อ้างถึงใน จรูญ สุภาพ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527, หน้า 22) และเรื่อง The Responsible Electorate ของคีย์ (Key, 1966 อ้างถึงใน จรูญ สุภาพ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527, หน้า 22) กลุ่มปัจจัยทางด้านความรู้สึกซึ่งมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามนัยทฤษฎีนี้ได้แก่ ความรู้สึกทางด้านจิตใจความต้องการ แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทักษะคติ ความเชื่อ อุดมการณ์ทางการเมือง เป็นต้น

ทฤษฎีระบบ

ทฤษฎีระบบ (System theory) เป็นแนวทางการศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองเลือกตั้งในเชิงระบบที่ได้ประยุกต์เอาทฤษฎีระบบการเมือง (Political system theory) ของเดวิดอีสตัน (David Easton) มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและถือว่าเป็นแนวการวิเคราะห์ที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไปในหมู่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ในปัจจุบันแต่ก็ปรากฏว่ามีผู้นับไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างจริงจังน้อยมาก จนกระทั่งใน ค.ศ. 1959 พาร์สัน (Parsons) นักทฤษฎีระบบคนหนึ่งได้ศึกษาผลงานเรื่อง Voting ของเบอร์เรลสัน (Berelson) พบว่า การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบความคิดของทฤษฎีระบบ ในผลงานอื่น ๆ ก็ได้มีการนำเอาทฤษฎีระบบไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งบ้างเหมือนกัน หากแต่ไม่ได้เจาะจงอย่างชัดเจนว่าดำเนินการวิจัยไปตามกรอบของทฤษฎีระบบโดยตรงเท่านั้น เช่น งานของนักวิจัยกลุ่มมหาวิทยาลัยมิชิแกนได้ตั้งแนวความคิด สภาพการลงคะแนนเสียงตามปกติ (Normal vote) ขึ้น

การลงคะแนนเสียงตามปกติคือความถ่วงของอิทธิพลจากปัจจัยความนิยมพรรคของทั้งสองพรรคใหญ่ที่มีต่อการเลือกตั้ง พลังที่เกิดขึ้นเฉพาะช่วงสมัย (Short-term forces) ก็เป็นอีกแนวความคิดหนึ่งที่ว่าทำให้ผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ แคมป์เบลล์และคณะได้ระบุว่า การแข่งขันทางการเมืองของพรรคการเมืองในสหรัฐอเมริกา มีลักษณะเป็นสภาพนิ่งที่เกิดขึ้นจากสภาวะสมดุล (Homeostatic) ของระบบซึ่งมีเสถียรภาพหรือความมั่นคงใน

ระดับต่าง ๆ กันการขึ้นลงของอัตราการลงคะแนนเสียงและการเลือกพรรคใดพรรคหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับส่วนผสมของพลังที่เกิดขึ้นเฉพาะช่วงสมัยกับปัจจัยพื้นฐานคือความนิยมพรรคของคนอเมริกัน พลังที่เกิดขึ้นเฉพาะช่วงสมัย ได้แก่ ความสนใจในตัวผู้สมัคร ความเห็นต่อนโยบายและปัญหาทางการเมือง ภาพพจน์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของพรรคสถานการณ์ภายในและภายนอกประเทศ เป็นต้น ซึ่งผันแปรไปในแต่ละช่วงสมัยของการเลือกตั้งเมื่อประมวลแล้วผู้ลงคะแนนเสียงจะชอบพรรคหนึ่งมากกว่าอีกพรรคหนึ่งทำให้แกว่งออกจากสภาวะสมดุล ปกติ และเมื่อถึงการเลือกตั้งครั้งต่อไปมักจะแกว่งกลับโดยนัยเดียวกันเช่นนี้เรื่อยไป กรอบการวิเคราะห์ดังกล่าวนี้แท้จริงแล้วก็คือกรอบความคิดของทฤษฎีระบบนั่นเองหากจะถือว่าการศึกษาดังกล่าวเป็นการใช้ทฤษฎีระบบแล้วก็ยังมีการศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยที่อยู่ในขอบข่ายของทฤษฎีนี้ การใช้ทฤษฎีดังกล่าวมุ่งที่ปัจจัยซึ่งทำให้เกิดดุลภาวะ (Equilibrium) ขึ้นในการเลือกตั้งนั้นคือ พิจารณาทั้งปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด (Deterministic factors) และความสำนึกเชิงเหตุผลที่เกิดขึ้นจากปัจจัยที่มีผลระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย การใช้ทฤษฎีดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นตัวแบบเชิงการทำนาย (Predictive mode) ส่วนกลุ่มปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมตัวบุคคลที่แสดงออกทางการเมืองซึ่งจัดว่าเป็นทฤษฎีระบบ ได้แก่ระบบพรรคการเมือง ระบบการเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียง เป็นต้น

สรุปว่าการศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้รับการกล่าวหาจากนักรัฐศาสตร์บางกลุ่มว่าเป็นการศึกษาทางการเมืองที่มีใช้การเมือง (Apolitical) เพราะเป็นการศึกษาที่เน้นลักษณะรูปแบบพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลไม่ได้เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ป้อนเข้าไปสู่ตัวระบบ (Inputs) กับกระบวนการเปลี่ยนแปลงรูปของระบบการเมือง (Conversion process) กับสิ่งที่เป็นผลผลิตจากระบบการเมือง (Outputs) ทั้งไม่ได้เน้นปฏิกริยาป้อนกลับที่นโยบายหรือการตัดสินใจทางการเมืองว่าไปมีผลต่อการเลือกตั้งคราวต่อไปอย่างไรนั่นคือ เน้นการศึกษาที่การเลือกตั้ง มิใช่เน้นที่ ระบบการเมือง อย่างไรก็ตามการศึกษาในปัจจุบันได้พยายามทำให้การศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีลักษณะเป็นการเมืองมากขึ้น เช่น พยายามเชื่อมโยงปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์การเมืองเข้ากับการศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้ง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกเสียงเลือกตั้งในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ทฤษฎีคือ

1. ทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิเป็นการมอบอำนาจให้ประชาชนได้สิทธิ

เสรีภาพในการใช้อำนาจเพื่อการลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนไปจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศแทนเรา เป็นการแสดงออกถึงเสรีภาพทางการเมือง

2. ทฤษฎีที่ว่า การออกเสียงเลือกตั้งเป็นหน้าที่เป็นการกำหนดให้มีการบังคับให้ไปเลือกตั้งทฤษฎีนี้อยู่บนหลักการที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติไม่ใช่ของประชาชนแต่ด้วยเหตุผลที่ว่า การบังคับให้ไปออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นการช่วยเพิ่มการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชนทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติ

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง

สำหรับประเทศที่มีการพัฒนามุ่งสู่การเป็นประชาธิปไตยและเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วย่อมคาดหวังที่จะให้ประชาชนมีความสนใจทางการเมืองและแสดงออกทางการเมืองผ่านกระบวนการเลือกตั้งจากการสำรวจงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเลือกตั้งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง โดยอาจแยกเป็น 3 ปัจจัยกล่าวคือ

1. พฤติกรรมการเลือกตั้งกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมเช่น เพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน

2. พฤติกรรมการเลือกตั้งกับการรับรู้ข่าวสาร กล่าวคือ ครอบครัว สถานศึกษา สื่อมวลชนองค์กรของรัฐรวมทั้งตัวแทนของผู้สมัครและพรรคการเมืองมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเป็นอย่างมาก

3. อิทธิพลจากการโน้มน้าวชักจูงด้วยวิธีการต่าง ๆ การเลือกตั้งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเนื่องจากเป็นกิจกรรมการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภาและรัฐบาล

แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

การศึกษาเรื่องการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีลักษณะตรงข้ามกับองค์ความรู้การเลือกตั้ง องค์ความรู้ดังกล่าวในวิชาทางรัฐศาสตร์ถือเป็นช่องว่างขนาดใหญ่ในงานวิชาการและงานวิชาการดังกล่าวมักเป็นที่ถูกดูถูกและเหยียดหยามจากกลุ่มวิชาการด้านสังคมศาสตร์อย่างไรก็ตามการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งก็ยังคงมีอยู่และมีการพัฒนาอีกต่อไปด้วยการนำเอาเหตุผลและกรอบแนวคิดทางวิชาการเรื่องการตลาดมาใช้ การพัฒนาลักษณะดังกล่าวในระยะแรก ๆ ได้แก่ งานของแดน นิมโม (Dan Nimmo) โดยให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการงานรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งการวิจัยการติดต่อสื่อสารและการประเมินผลการดำเนินการรณรงค์จากการพัฒนาลักษณะดังกล่าวทำให้มีการเปลี่ยนบทบาทของผู้ศึกษาจากมือสมัครเล่นทางการตลาดและจากระบบธุรกิจกลายเป็นมืออาชีพทางการเมืองเป็นที่มาของการเติบโตแนวทางและรูปแบบใช้ที่ปรึกษามืออาชีพทางการเมืองมีการวิจัยการรณรงค์หาเสียงด้วยการใช้เทคนิคการทำโพลล์ (PoII) เพื่อค้นหาข้อมูลการสร้างแบบสำรวจ

จำลองการสรุปย่อ ๆ ตามแนววิชาชีพและการฝึกอบรมการรณรงค์ทางการเมืองและกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ให้กับผู้สมัครรวมถึงรณรงค์หาเสียงด้วยสื่อมวลชนแบบต่าง ๆ

รูปแบบของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในต่างประเทศ

รูปแบบของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งแบบใหม่ที่มีการพัฒนาใช้ในสหรัฐอเมริกา มีลักษณะคล้ายกันในทุกพื้นที่ซึ่งโรเบิร์ต (Robert, n.d. อ้างถึงใน พิษณุ กล้าการนา, 2545, หน้า 141) ได้สรุป 4 ประการดังนี้

1. จุดเน้นของการรณรงค์กับการติดต่อสื่อสารผู้สมัครจะมีบทบาทในการกำหนดประเด็นมากกว่าจะเป็นพรรคการเมืองกำหนด
2. การกำหนดประเด็นต่าง ๆ ของการรณรงค์หาเสียงมักจะมีทีมงานวิชาชีพหรือมืออาชีพและที่ปรึกษาของแต่ละประเด็น
3. มีผู้ทำงานในวิชาชีพทำการวิจัยและพัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างเป็นระบบโดยใช้โพลล์และนำวิธีการของโพลล์มาแทนที่การใช้ผู้ปฏิบัติงานของพรรคเป็นวิธีการแรกของการรวบรวมข้อมูล
4. มีการนำเสนอต่อสื่อมวลชนหลาย ๆ วิธีการและด้วยวิธีการแบบใหม่โดยมีสื่อสารที่นิยมมากที่สุดคือโทรทัศน์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่เข้ามาแทนที่ผู้ปฏิบัติงานของพรรคและใช้ยานพาหนะนำผู้สมัครทักทายกับประชาชนบนรถยนต์อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์แนวใหม่และนำเสนอประเด็นต่าง ๆ

แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันแนวโน้มการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนไปมากและมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะจึงเรียกได้ว่าเป็นการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งแนวแบบอเมริกา (Americanization) หรือเทคนิคแบบอเมริกัน (American style) อันเป็นการนำเอาระบบการตลาดหรือแนวคิดการทำสงครามมาใช้เป็นกรอบคิดพื้นฐานแต่มีเป้าหมายทางความคิดมีลักษณะตรงกันข้ามกับการเลือกตั้งประกอบด้วย 3 แนวทางที่สำคัญคือ

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ของการหาเสียงเลือกตั้งพรรคจะเป็นศูนย์กลางในการกำหนดโดยมีนักยุทธศาสตร์กำหนดหรือโดยรูปแบบที่ใช้ที่ปรึกษา
2. การรณรงค์มุ่งเน้นรูปแบบมากกว่าและมีการติดต่อสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ที่เหมือนกันโดยไม่คำนึงถึงพื้นที่
3. คำนึงถึงและให้ความสำคัญกับทรัพยากรที่เป็นพื้นฐานของความเป็นสาธารณะ กล่าวคือมุ่งเน้นเรื่องทำให้เป็นที่นิยมไว้ก่อนโดยมุ่งเน้นที่โทรทัศน์และใช้โพลล์สำรวจหาความต้องการของผู้ลงคะแนนและนำมาปรับปรุงแผนการรณรงค์โดยการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ โฆษณาที่เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอทางโทรทัศน์หนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์

ในอังกฤษมีการนำวิธีการหาเสียงลักษณะดังกล่าวไปใช้เมื่อปี ค.ศ. 1987 ร่างแผน โดยดอบบส์ (Dobbss) นำเสนอต่อนางมากาเรต แทชเชอร์ เรียกว่า บลูบุ๊ก (Blue book) หรือวอร์บุ๊ก (War book) สารระสำคัญมีความซับซ้อนและมีตั้งเขปดังนี้คือว่าด้วยเรื่องของการกำหนดยุทธภูมิทางการเลือกตั้งมีเป้าหมายทางยุทธศาสตร์คือ สื่อสารมวลชนมีการจัดระเบียบทางยุทธภูมิเลือกตั้งมีกิจกรรมก่อนการรณรงค์หาเสียงการรณรงค์หาเสียงและตารางกำหนดทางเลือกต่าง ๆ โดยที่การดำเนินงานทั้งหมดอยู่ภายใต้แผนเชิงยุทธศาสตร์ที่มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้ คนอังกฤษก้าวไปข้างหน้า และถึงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง (It's time for a change)

ถึงอย่างนั้นจากรูปแบบที่กล่าวมาวิธีการรณรงค์หาเสียงยังมีอีกจำนวนมากกล่าวได้ว่า ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่หรือยุทธภูมิของการเลือกตั้งนอกจากนั้นรูปแบบของการรณรงค์หาเสียงที่เหมาะสมสำหรับการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติสามารถโน้มน้าวให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลงคะแนนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่งรูปแบบดังกล่าวคือการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้าน (Door-to-door canvass) คือการหาเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าพบผู้มีสิทธิลงคะแนนที่บ้านโดยการเดินไปเคาะประตูบ้านแต่ละบ้านและพูดคุยด้วยเป็นวิธีการหาเสียงที่ให้ผลมากที่สุดในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกาแต่จะต้องใช้เวลาและออกแรงมากที่สุดการหาเสียงแบบลักษณะดังกล่าวจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการเดินเคาะประตูบ้านชัดเจนและกำหนดพื้นที่เฉพาะที่แน่นอนรวมทั้งจะต้องเลือกเวลาให้ตรงกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่บ้านการหาเสียงแบบลักษณะดังกล่าวนี้บางครั้งอาจมีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่นอกเหนือไปจากตารางแผนการรณรงค์หาเสียง เพราะมีความสำคัญที่ผู้สมัครจะต้องพูดคุยในเรื่องนโยบายแนวทางและรับฟังประเด็นและปัญหาของประชาชนที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบของการหาเสียงเลือกตั้งในประเทศไทย

รูปแบบการหาเสียงที่เปิดเผยหรือเป็นทางการ (สมบัติ จันทรวงศ์, 2530, หน้า 28-36) ได้แก่

1. การใช้สิ่งพิมพ์และการประชาสัมพันธ์เป็นการรณรงค์หาเสียงอย่างเป็นทางการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งได้รู้จักผู้สมัคร โดยอาจทำป้ายขนาดใหญ่บอกชื่อสังกัดพรรคพร้อมคำขวัญและรูปภาพของผู้สมัครนอกจากนั้นยังมีใบปลิวหรือแผ่นพับแนะนำตัวผู้สมัครที่สำคัญมีการใช้รถติดป้ายหาเสียงและเปิดเสียงซึ่งบันทึกไว้แล้ววิ่งไปตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารของผู้สมัครในกรณีที่ผู้สมัครไม่สามารถออกไปพบปะประชาชนได้อย่างทั่วถึง

2. การปราศรัยหาเสียงซึ่งมีหลายแบบคืออาจเป็นการตั้งเวทีปราศรัยอย่างมีพิธีการมีการระบุวันเวลาที่ชัดเจนและประชาสัมพันธ์ไว้ล่วงหน้าหรืออาจเป็นแบบที่ผู้สมัครได้รับเชิญให้ขึ้น

ปรากฏตัวบนเวทีและกล่าวคำปราศรัยในงานพิธีต่าง ๆ เช่น งานบวช งานศพ เป็นต้น หรืออาจมีหน่วยงานบางหน่วยงานจัดขึ้นและเปิดโอกาสให้ผู้สมัครทุกคนได้แนะนำตัวพร้อมทั้งแสดงวิสัยทัศน์หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามการปราศรัยหาเสียงอาจมีข้อจำกัดในบางพื้นที่ที่ไม่สามารถที่จะใช้รูปแบบที่เหมือนกันทั้งเขตเลือกตั้งได้

3. การเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นวิธีการหาเสียงที่นิยมเรียกกันว่า การเคาะประตูบ้าน เหมือนวิธีที่นิยมในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษดังกล่าวมาแล้ววิธีนี้นิยมกันมากสำหรับผู้สมัครหน้าใหม่โดยเฉพาะชุมชนที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่นเพราะนอกจากจะได้ภาพพจน์ว่าเป็นผู้สมัครที่เข้าถึงประชาชนแล้วยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับชาวบ้านได้ภายในระยะเวลาอันสั้น

4. การใช้สื่อมวลชนเพื่อการหาเสียง สื่อมวลชนทุกประเภทมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์เพราะการหาเสียงของพรรคการเมืองในระดับชาตินักการเมืองที่เจนเวทีจะพยายามอาศัยคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ทำตัวให้เป็นข่าวอยู่เป็นประจำ การเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์มีความสำคัญมากเพราะถือว่าเป็นการ โฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองเป็นอย่างดีโดยมิต้องลงทุนแต่อย่างใด

รูปแบบพฤติกรรมกรรมการหาเสียงที่เบี่ยงเบน (กรมเลือกตั้ง พรรคชาติ, 2531, หน้า 64) กล่าวไว้ว่า

1. การใช้อิทธิพลจากระบบราชการเกิดจากกรณีที่พรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลและสมาชิกของพรรคได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยตรงมักจะใช้อิทธิพลจากตำแหน่งหน้าที่ของตนทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อสร้างความได้เปรียบในการหาเสียงเลือกตั้งให้กับตนเองและพรรคของตน

2. กลวิธีการพนันผู้สมัครรับเลือกตั้งบางคนอาจใช้กลวิธีการพนันในการหาคะแนนเสียงเลือกตั้งจากประชาชนการใช้วิธีการพนันจะมีทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งมักจะได้ผลแต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องลงทุนมากเพราะเขาจะต้องยอมเสียเงินจำนวนมากเพื่อยอมเสียเงินพนัน โดยที่ความต้องการให้ประชาชนที่รับทำพนันออกไปช่วยหาเสียงให้กับเขา

3. กลวิธีการทำลายคู่แข่งด้วยวิธีการ โจมตีใส่ร้ายคู่แข่งบุคคลผู้ประวัติดีที่ไม่ดีเพื่อทำให้เสียชื่อเสียงไม่ว่าจะเท็จหรือจริงก็ตามหรือการทำลายป้ายหาเสียงของฝ่ายตรงข้ามและวิธีที่อันตรายที่สุดคือการฆ่าหวัคคะแนนหรือผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งซึ่งมีคะแนนนิยมสูงกว่า

4. การใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเป็นรูปแบบที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้กันอยู่ต่างแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบหลายลักษณะเพื่อมิให้ผิดกฎหมายเลือกตั้งและถูกจับกุมอันจะส่งผลให้ต้องถูก

ตัดสินใจทางการเมืองหรือมีการใช้ห้วคะแนนเป็นผู้ทำแทนซึ่งรูปแบบการใช้เงินซื้อเสียงนี้เป็นการยากที่จะแก้ไขให้หมดไปได้เว้นแต่จะใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเด็ดขาดและจริงจัง

องค์ประกอบที่สำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

องค์ประกอบที่สำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งมี 4 ประการ (จักรพันธ์ มิตรพิภพวัฒน์, 2549, หน้า 41) ดังนี้

1. ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายความรวมถึงคุณสมบัติส่วนตัวรูปร่างหน้าตาบุคลิกลักษณะอาชีพความรู้ความสามารถความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจการตัดสินใจการเลือกใช้คนผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนมีจุดอ่อนจุดแข็งไม่เหมือนกันบางคนพูดเก่งบางคนมีฐานะดีบางคนมีความรู้ดีซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่ผู้สมัครต้องนำมาสร้างความนิยมให้เกิดขึ้น

2. ทรัพยากรที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งอาจเรียกได้ว่าทรัพยากรทางการเมืองได้แก่

2.1 เงินนับว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2.2 คณะผู้ทำงานช่วยเหลือในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2.3 ยานพาหนะหมายถึงยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งขึ้นอยู่กับ

ความจำเป็นและความพร้อมของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน

2.4 เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้แก่คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลรวบรวมข้อมูลซึ่งช่วยให้ผู้สมัครทำงานได้รวดเร็วตัดสินใจได้ง่ายหรืออย่างน้อยก็มีเครื่องเสียงดีทันสมัยทำให้ปราศรัยในกลุ่มคนมาก ๆ ได้

3. เขตเลือกตั้งต้องรู้จักเขตเลือกตั้งที่จะลงสมัครแข่งขันให้ดีด้วยหมายถึงรู้จักในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาในอดีตประชากรการแบ่งประเภทตามวัยอาชีพเพศพฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งครั้งก่อนและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในปัจจุบันลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์การแบ่งเขตการปกครองวัฒนธรรมประเพณีพื้นฐานทางความคิดเศรษฐกิจของประชาชนปัญหาสำคัญของเขตเลือกตั้งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนหรือจัดวางยุทธวิธีในการหาเสียงเลือกตั้งให้สามารถกำหนดได้เหมาะสมตามลำดับขั้นตอนและเข้าถึงความรู้สึกที่แท้จริงตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตเลือกตั้ง

4. คู่แข่งคนสำคัญในเขตเลือกตั้งการหาเสียงเลือกตั้งในประเทศไทยมักมีการโจมตีผู้สมัครฝ่ายตรงข้ามเสมอทำให้แต่ละฝ่ายเสียคะแนนนิยมได้แต่การรู้จักอ่อนของฝ่ายตรงข้ามจะทำให้เราได้เปรียบในการหาเสียงและในขณะที่เดียวกันก็สามารถกำจัดจุดอ่อนของตนเองการรู้เขารู้เราจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการวางแผนการหาเสียงเลือกตั้ง

ทฤษฎีระบบอุปถัมภ์

ระบบอุปถัมภ์ (Patronage system) เป็นระบบของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีอำนาจ มีทรัพย์สินหรือมีบารมีกับผู้รับอุปถัมภ์ที่ต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์ที่อยู่เหนือกว่าและสามารถบันดาลสิ่งของที่ตนต้องการ ได้เป็นการเสนอสนองตอบต่อกันและกันที่อยู่บนพื้นฐานของข้อกำหนดทางศีลธรรมระบบอุปถัมภ์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของโครงสร้างของสังคมไทยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอุปถัมภ์กันระหว่างเจ้านายกับลูกน้อง เจ้าพ่อกับมือปืน หัวคะแนนกับการเลือกตั้งและการซื้อเสียง ข้าราชการกับนักการเมืองและนักธุรกิจ เป็นต้น

ความหมายของระบบอุปถัมภ์

แลนด์ และสก็อตต์ (Lande & Scott, 1976 อ้างถึงใน สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2552, หน้า 7) กล่าวว่าทฤษฎีระบบอุปถัมภ์จะมีความสัมพันธ์กับทฤษฎีชนชั้นนำและทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ยอมรับในโครงสร้างอำนาจของชนชั้นนำดังกล่าวทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ตามแนวคิดของแลนด์ และสก็อตต์สรุปได้ดังนี้

1. ในระบบจะมีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างนายหรือผู้อุปถัมภ์กับลูกน้องหรือผู้รับการอุปถัมภ์มากน้อยต่างกัน โดยปฏิสัมพันธ์จะมีมากเมื่อนายกับลูกน้องมีความสนิทชชอบมากที่สุดและค่อย ๆ น้อยลงเมื่อห่างออกไปจนถึงลูกน้องที่ไม่มีความสนิทด้วยนั่นคือนายจะให้ความสนิทสนมเป็นพิเศษกับลูกน้องที่สนิทชชอบมากที่สุดมากกว่าลูกน้องคนอื่น ๆ

2. ลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในแนวดิ่ง (Vertical)

3. ในระบบอุปถัมภ์จะเน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลมากกว่าหลักการ

4. มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ในลักษณะต่างตอบแทน

5. เป็นระบบที่มีการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) แฝงตัวอยู่

6. ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างนายกับลูกน้องมีความประมาทความจริงใจ และอาจเปลี่ยนแปลงได้มีการเลือกผู้อุปถัมภ์และผู้รับการอุปถัมภ์ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลประโยชน์อำนาจและความมั่งคั่งเช่นเมื่อนายมีอำนาจมั่งคั่งมีลูกน้องบริวารมาก เป็นต้น

7. มีการสร้างระบบอุปถัมภ์ย่อย

นักวิชาการของไทยได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ไว้ดังนี้

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2536, หน้า 171-172 อ้างถึงใน สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2552, หน้า 8) ได้อธิบายว่าเป็นระบบความสัมพันธ์ของคน 2 ฝ่ายซึ่งไม่เท่าเทียมกันในหลาย ๆ ด้านต่างฝ่ายต่างก็มาแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการของกันและกันแต่เป็นการแลกเปลี่ยนที่ไม่เหมือนกันผู้ใหญ่อาจให้สินค้าแก่ผู้น้อยในขณะที่ผู้น้อยให้บริการแก่ผู้ใหญ่อีกหรือกลับกันตามแต่กรณีความสัมพันธ์ลักษณะนี้

ดำรงอยู่ได้ไม่ใช่เพียงเพราะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์เท่านั้นแต่ต้องมีอุดมการณ์ที่ช่วยจรรโลงความสัมพันธนี้อย่างนี้เอาไว้

สุกรีตัน เลิศพานิชย์กุล (2552, หน้า 101-102) ได้อธิบายถึงลักษณะของความสัมพันธนี้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่มีโชติและมิฐานะไม่เท่าเทียมกันฝ่ายที่เหนือกว่าจะอยู่ในฐานะผู้อุปถัมภ์และฝ่ายที่อยู่ต่ำกว่าจะเป็นผู้รับอุปถัมภ์ทั้ง 2 ฝ่ายมีความผูกพันกันเป็นการส่วนตัวมีการแสวงหาและแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันผู้อุปถัมภ์จะให้ประโยชน์ในความคุ้มครองส่วนผู้รับอุปถัมภ์ก็จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของความจงรักภักดีแรงงานและของกำนัลดังเช่นที่ อคินรพีพัฒน์ (2518, หน้า 79 อ้างถึงใน สุกรีตัน เลิศพานิชย์กุล, 2552, หน้า 8) เห็นว่าระบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้ที่เหนือกว่าคือมีทรัพยากรหรือมีอำนาจมากกว่ากับผู้ที่ด้อยกว่าคือผู้ที่มีทรัพยากรหรือมีอำนาจน้อยกว่าโดยที่ผู้เหนือกว่าให้การอุปการะช่วยเหลือคุ้มครองป้องกันให้แก่ผู้ที่ด้อยกว่าและผู้ด้อยกว่าให้การสนับสนุนทำงานให้โดยยอมรับใช้และเชื่อฟังเป็นการตอบแทนและเป็นการแสดงถึงความกตัญญูทดแทน

เอกวิทย์ วัฒนกลาง (2520, หน้า 40 อ้างถึงใน สุกรีตัน เลิศพานิชย์กุล, 2552, หน้า 8) ได้อธิบายถึงคุณค่าของคนในแต่ละระดับซึ่งต่างบารมีกันนั้นว่าคุณค่าของคนขึ้นอยู่กับระดับฐานันดรในสังคมและอำนาจวาสนาที่ เบื้องบน หรือ หน่วยเหนือ คือผู้ที่อยู่สูงกว่าจะบันดาลให้และเห็นว่าที่มาของระบบอุปถัมภ์มาจากระบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคนที่อยู่ต่างระดับฐานันดรหรือที่เรียกว่า เจ้ากับข้า หรือ นายกับบ่าว หรือ หลวงกับราษฎร โดยนัยนี้วิถีชีวิตของคนเล็กคนน้อยคนธรรมดาสามัญซึ่งเรียกว่า วัฒนธรรมราษฎร จึงอยู่ภายใต้บารมีของ วัฒนธรรมหลวง โดยปริยายของหลวงคนหลวงทรัพย์หลวงงานหลวงทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นของหลวงราษฎรจะละเมิดมิได้แต่ในขณะเดียวกันผลผลิตจากไร่นาแรงงานฝีมือหรือแม้แต่ชีวิตของราษฎรและลูกเมียก็เป็นของหลวงได้สุดแต่จะบัญชาให้เป็นไปด้วยระบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจในแนวคิดมีความสำคัญมากกว่าความสัมพันธ์ในแนวราบ

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมของระบบอุปถัมภ์

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมของระบบอุปถัมภ์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เป็นความสัมพันธ์ที่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของคนทั้ง 2 ฝ่าย เคมพ์ (Kemp, 1969 อ้างถึงใน สุกรีตัน เลิศพานิชย์กุล, 2552, หน้า 10) อธิบายว่าถ้า 2 ฝ่ายเห็นว่าตนได้รับประโยชน์จากความสัมพันธ์อันนั้นถ้าถือว่าผู้อุปถัมภ์เรียกร้องมากเกินไปผู้ที่อยู่ได้อุปถัมภ์ก็มีทางเลือกโดยการอพยพไปหาที่ทำกินใหม่เพราะในอดีตไทยเรายังมีพื้นที่ว่างเปล่าพอที่จะทำอย่างนั้นได้ผู้ที่อยู่ได้อุปถัมภ์จึงมีอภิสิทธิ์ที่จะยุติความสัมพันธ์นั้นเสียด้วยเหตุนี้จึงมีกลไกบางอย่างในระบบอุปถัมภ์ซึ่งสร้างดุลยภาพให้กับความพอใจของ 2 ฝ่าย

2. เป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะไม่ถาวรในสังคมดั้งเดิมส่วนใหญ่ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมักมีลักษณะถาวรจนกว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะตายไปแต่ความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงหรือยุติลงได้เมื่อภาระผูกพันหมดลง เช่น ทนายความช่วยคดีหรือนายทุนให้เงินกู้แต่หากความสัมพันธ์มีความซับซ้อนและมีลักษณะคงที่ต่อเนื่องความสัมพันธ์ก็จะมีโอกาสยืนยาวมากขึ้นได้

3. เป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะต่างตอบแทนแต่เป็นการแลกเปลี่ยนแบบไม่สมดุลซึ่งผู้อุปถัมภ์มักอยู่ในฐานะที่จะให้วัตถุหรือบริการแก่ผู้อื่นได้อย่างสะดวกสบายผู้ที่รับวัตถุหรือบริการนั้นอาจเป็นครอบครัวชาวบ้านที่ยากจนโดยไม่สามารถตอบแทนคืนได้เต็มที่ซึ่งจะสร้างหนี้สินทางใจที่ผูกพันผู้นั้นเข้ากับผู้อุปถัมภ์การที่ผู้อุปถัมภ์เป็นผู้ควบคุมหรือผูกขาดทรัพยากรที่สำคัญ ๆ และจำเป็นต้องการดำรงชีพของผู้อื่นทำให้ชาวบ้านธรรมดาทั่ว ๆ ไปที่ไม่มีทรัพยากรเหล่านี้จำใจหรือเต็มใจเข้าพึ่งพาผู้อุปถัมภ์เพื่อขอใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเป็นการเริ่มต้นกระบวนการแลกเปลี่ยนแบบไม่สมดุลขึ้น (ธีรยุทธ บุญมี, 2536, หน้า 200)

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์

สก๊อตต์ (Scott, 1976 อ้างถึงใน ธีรยุทธ บุญมี, 2536) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับอุปถัมภ์และผู้อุปถัมภ์อาจนิยามได้ดีในกรณีของความสัมพันธ์คู่ที่ความสัมพันธ์มีลักษณะเป็นกลไก (Instrumental relationship) โดยบุคคลหนึ่งมีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจสูงกว่า (ผู้อุปถัมภ์) จะใช้อิทธิพลทรัพยากรของตนในการช่วยปกป้องคุ้มครองหรือให้ผลประโยชน์หรือทั้งสองอย่างแก่บุคคลที่มีสภาพต่ำกว่า (ผู้รับอุปถัมภ์) ซึ่งจะต้องตอบแทนโดยการให้การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือหรือการให้บริการส่วนตัวต่อผู้อุปถัมภ์เงื่อนไขอีก 3 ประการของลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์คือความไม่เท่าเทียมกันความสัมพันธ์ส่วนตัวและความยืดหยุ่นไม่เฉพาะเจาะจง

1. ความไม่เท่าเทียมกันหรือความไม่เสมอภาค

เคมพ์ (Kemp, 1969 อ้างถึงใน สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2552, หน้า 11) มองว่าเป็นความสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากันระหว่างคน 2 คนที่อยู่ในฐานะที่ไม่เสมอภาคกันและทั้ง 2 ฝ่ายได้รับประโยชน์ตอบแทนจากความสัมพันธ์นั้นซึ่งความไม่สมดุลกันในการแลกเปลี่ยนระหว่างคู่สัมพันธ์ 2 ฝ่ายสะท้อนให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในแง่ของทรัพย์สินอำนาจและสถานภาพผู้รับอุปถัมภ์ไม่สามารถตอบแทนได้เต็มที่การติดหนี้บุญคุณได้ผูกมัดเขาไว้กับผู้อุปถัมภ์ในแง่ทฤษฎีผู้รับอุปถัมภ์มีทางเลือก 4 ทาง

กรณีนี้หนึ่ง เขาสามารถตอบแทนด้วยบริการที่ผู้อุปถัมภ์ต้องการมากจนถึงระดับที่เขาสามารถสนองกลับเป็นการแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกัน

กรณีที่สอง ในกรณีพิเศษเช่นทางด้านศาสนาการแพทย์หรือความเชื่อชาวยุในการสู้รบ การตอบแทนอาจเป็นสิ่งเป็นไปได้แต่ทรัพยากรของผู้อุปถัมภ์ที่มีฐานะต่ำมักไม่เพียงพอที่จะสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นได้ผู้รับอุปถัมภ์อาจพยายามหาทางพึ่งพิงแหล่งอื่นถ้าความจำเป็นที่จะมีผู้อุปถัมภ์มีมากและหากมีการแข่งขันกันมากระหว่างผู้อุปถัมภ์หลายคนชื่อเรียกร้องของผู้อุปถัมภ์ก็จะลดลง

กรณีที่สาม ในสังคมเกษตรกรรมส่วนใหญ่แล้วอำนาจในการปกครองตนเองเป็นสิ่งสนับสนุนให้มีการผูกขาดอำนาจท้องถิ่น โดยเจ้าหน้าที่หรือเจ้าของที่นาแต่ผู้รับอุปถัมภ์อาจมีอำนาจต่อรองและสามารถบังคับผู้อุปถัมภ์ให้บริการต่าง ๆ แม้ว่าในท้ายที่สุดผู้รับอุปถัมภ์จะหันเข้าหาผู้อุปถัมภ์แต่ในความเป็นจริงแล้วอำนาจของผู้อุปถัมภ์ในท้องถิ่นและการขาดความเป็นอิสระในการปกครองตนเองทำให้กรณีนี้เป็นไปได้ยาก

กรณีที่สี่ ผู้รับอุปถัมภ์อาจไม่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้รับอุปถัมภ์เลยก็ได้แต่ทางเลือกนี้จะดูห่างไกล โดยเหตุที่ผู้อุปถัมภ์คือผู้ครอบครองบริการสำคัญ เช่น การปกครอง การเป็นเจ้าของที่ดินและการมีงานทำ เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ส่วนตัวซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของทั้ง 2 ฝ่ายคือถ้า 2 ฝ่ายเห็นว่าตนได้รับประโยชน์จากความสัมพันธ์นั้นและลักษณะของความสัมพันธ์ของผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวซึ่ง ๆ หน้าการสืบทอดของรูปแบบของการตอบแทนจะช่วยสร้างความไว้วางใจและรักใคร่ระหว่างคู่สัมพันธ์ทั้งสองเมื่อผู้รับอุปถัมภ์ต้องการกู้ยืมเงินหรือต้องการใครสักคนที่จะช่วยไกล่เกลี่ยระหว่างเขาและผู้มีอำนาจเขารู้ว่าต้องอาศัยผู้อุปถัมภ์ของเขาผู้อุปถัมภ์รู้เช่นเดียวกันว่า คนของเขา จะช่วยเหลือเขาในเรื่องที่เขาต้องการเมื่อยามจำเป็นยิ่งไปกว่านั้นความคาดหวังต่อกันของคู่ความสัมพันธ์จะได้รับการสนับสนุนจากค่านิยมของชุมชนและพิธีกรรม

3. ความสัมพันธ์แบบไม่เฉพาะเจาะจงความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นแบบเฉพาะเจาะจงในบางเรื่อง โดยจะดำรงอยู่ได้ตราบดีที่ทั้งสองฝ่ายสามารถที่จะให้การตอบแทนซึ่งกันและกันได้

โดยทั่วไปการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์มักจะมีแนวโน้มเชิงกลไก (Instrumental) มากขึ้นการคงลักษณะเดิมน้อยลงอย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ยังขึ้นกับความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ครอบคลุมหลายด้านของความสัมพันธ์เชิงมิตรภาพเมื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่ส่วนตัวและเป็นความสัมพันธ์แบบสัญญา (Impersonal and contractual)

ที่มีความสัมพันธ์แบบการค้ำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะทำให้ลักษณะความสัมพันธ์แบบประเพณีค่อย ๆ สูญสลายลง กลไกการป้องกันแบบประเพณีที่ลดความสำคัญลงจะต้องสูญเสียลักษณะบางประการเพื่อรักษาระบบเอาไว้ท่ามกลางรัฐชาติที่มีระบบเศรษฐกิจแบบธุรกิจ วูล์ฟ (Wolf, 1966 อ้างถึงใน ชิริยุทธ บุญมี, 2536) ได้ขยายความเพิ่มเติมว่าในกรณีที่ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเชิงกลไกมาถึงจุดที่เกิดความไม่สมดุลในเชิงแลกเปลี่ยนในลักษณะที่ฝ่ายหนึ่งมีฐานะเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งภาวะความเป็นเพื่อนจะแปรเปลี่ยนหรือเปิดทางให้กับความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์กับผู้รับอุปถัมภ์ซึ่งเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่มีฐานะต่างกัน (Lopsided friendship) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์กับผู้รับอุปถัมภ์จะผูกพันในความสัมพันธ์หลาย ๆ ด้านด้วยกันไม่ใช่เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งที่จะเป็นไปในชั่วขณะหนึ่ง ๆ เป็นความสัมพันธ์ภายใต้ผลประโยชน์ในรูปวัตถุที่ผู้รับอุปถัมภ์ได้รับคู่สัมพันธ์ในความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ไม่ได้แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่มีค่าสมน้ำสมเนื้อกันอีกต่อไปการเสนอของผู้อุปถัมภ์มักจะเป็นสิ่งของที่จับต้องได้มากกว่าที่จะให้ความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและการคุ้มครองให้พ้นจากการบังคับขู่เข็ญของผู้มีอำนาจทั้งโดยถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมายผู้รับอุปถัมภ์จะตอบสนองในลักษณะของสิ่งของที่จับต้องไม่ได้มากกว่าประการแรกโดยการยกย่องนับถือผู้รับอุปถัมภ์จะยึดมั่นในความซื่อตรงต่อผู้อุปถัมภ์และพุดจาในเรื่องนี้โดยเปิดเผยการทำเช่นนี้เท่ากับเป็นการกระตุ้นความจงรักภักดีของคนอื่นให้ช่วยเสริมมิตรภาพสร้างชื่อเสียงให้แก่ผู้อุปถัมภ์และยืนยันถึงความมั่นคงยืนยาวของผู้อุปถัมภ์ประการที่สองผู้รับอุปถัมภ์จะสนองตอบผู้อุปถัมภ์ได้โดยการส่งข่าวเกี่ยวกับเพทุบายของคนอื่น ๆ ประการที่สามให้การสนับสนุนในด้านการเมืองจุดนี้เองที่ปัจจัยเรื่องอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ลักษณะต่างตอบแทนหมดไป

ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์การยอมรับความแตกต่างในเรื่องฐานะของบุคคลการเน้นการพึ่งผู้อื่นและการยึดมั่นตัวบุคคลยังคงมีอิทธิพลต่อการปกครองเรื่อยมาดังจะเห็นได้ว่าลักษณะเจ้าขุนมูลนายยังคงอยู่ในระบบราชการไทยค่อนข้างมากข้าราชการจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกว่าคุณเป็นนายของประชาชนเหมือนเช่นมูลนายเป็นนายของพวกไพร่ทั้ง ๆ ที่ตามแนวความคิดของระบบบริหารราชการสมัยใหม่ข้าราชการไม่ได้เป็นนายของประชาชนหากแต่เป็นผู้นำบริการต่าง ๆ ของรัฐไปสู่ประชาชนภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐโดยข้าราชการจะได้รับเงินเดือนเป็นผลตอบแทนในการปฏิบัติงานเงินเดือนเหล่านี้ได้จากภาษีอากรของประชาชน ข้าราชการจึงมีฐานะเป็นผู้รับใช้ประชาชนแต่สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยกลับกลายเป็นว่าข้าราชการรู้สึกว่าคุณเป็นนายของประชาชนและทางฝ่ายประชาชนเองก็ยอมรับว่ามีความรู้สึกต่อข้าราชการเหมือนดังเป็นมูลนายของตนมีความเกรงกลัวนอบน้อมและเคารพเชื่อฟังระบบราชการข้าราชการ

จึงมีอิทธิพลในการควบคุมความคิดและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนเหมือนระบบไพร่เคยควบคุมชีวิตและความคิดอ่านของพวกเขาไพร่ในสังคมสมัยเก่าส่วนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการผู้ใหญ่กับข้าราชการผู้น้อยภายในระบบราชการก็ได้รับอิทธิพลลักษณะความสัมพันธ์ของระบบไพร่อยู่ไม่น้อยระบบราชการไทยยังยึดมั่นในความผูกพันกันเป็นเชิงส่วนตัวตามลักษณะความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์มากกว่าจะมีความสัมพันธ์กันเป็นทางการตามกฎระเบียบที่ได้วางไว้และมีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติราชการตามคำสั่งของหัวหน้าโดยไม่มีการโต้แย้งและไม่มีความคิดริเริ่มใด ๆ เหมือนเช่นมูลนายระดับต่างปฏิบัติต่อมูลนายระดับสูงในสังคมสมัยเก่า (สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2538, หน้า 105)

นอกจากลักษณะเจ้าขุนมูลนายที่ปรากฏอยู่ในระบบราชการแล้วการอุปถัมภ์ข้าราชการพึ่งผู้อื่นการยึดมั่นในตัวบุคคลยังคงมีอิทธิพลอยู่มากในสังคมไทยดังจะเห็นได้ว่าพรรคการเมืองจะเลื่อมหรือจะเจริญรุ่งเรืองก็ขึ้นอยู่กับหัวหน้าพรรคเป็นสำคัญบุคคลใดแม้ว่าจะมีความสามารถมากเพียงใดหากไม่ได้รับการอุปถัมภ์จากผู้ใหญ่ที่มีอำนาจก็มีโอกาสน้อยที่จะเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างเต็มที่ความสามารถในการฝากเนื้อฝากตัวกับผู้ที่มีอำนาจจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยเรื่องการศึกษาการเลื่อนตำแหน่งงานและการเลื่อนฐานะในสังคมนอกจากนั้นชนชั้นนำทางการเมืองและชนชั้นนำทางเศรษฐกิจก็มีความสัมพันธ์กันในรูปของการแลกเปลี่ยนประสานผลประโยชน์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิดกล่าวคือชนชั้นนำทางการเมืองจะให้ความคุ้มครองช่วยเหลือแก่กิจการทางด้านธุรกิจของชนชั้นนำทางเศรษฐกิจในขณะเดียวกันชนชั้นนำทางเศรษฐกิจก็จะให้ผลตอบแทนแก่ชนชั้นนำทางการเมืองในรูปของเงินตรา ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ก็ยังคงมีอยู่ในท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าของสังคมสมัยใหม่เพียงแต่รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ที่มีอยู่จะเน้นค่านิยมในเรื่องของการให้เพื่อแลกเปลี่ยน เป็นหลักส่วนค่านิยมเรื่อง กตัญญูทดแทน นั้นดูเหมือนว่าจะลดน้อยลงกว่าในสังคมสมัยเก่ามาก (สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2538, หน้า 108)

สนิท สมัยครกร (2533, หน้า 32 อ้างถึงใน สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2552, หน้า 15) แบ่งระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยออกเป็น 4 รูปแบบคือ

1. ระบบอุปถัมภ์ในหมู่ญาตินับว่าเป็นระบบที่เก่าแก่มากระบบหนึ่งในสังคมไทยตามวัฒนธรรมความสัมพันธ์ระหว่างญาติอาวุโสกับญาติผู้น้องเป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อย่างชัดเจนและน่าจะเป็นระบบที่คงทนถาวรที่สุดด้วย
2. ระบบอุปถัมภ์ในหมู่มิตรสหายความเป็นเพื่อนในสังคมไทยปรากฏออกมาได้หลายรูปแบบเช่นเพื่อนเล่นเพื่อนร่วมรุ่นเพื่อนร่วมชั้นเพื่อนสถานศึกษาและเพื่อนตายเป็นต้นความคาดหวังระหว่างเพื่อนมีความลึกซึ้งและมากกว่าบางสังคมเพื่อนในสังคมไทยคาดหวังต่อกันและกัน

มากกว่าความเป็นเพื่อนแท้จึงมักจะวัดกันได้ด้วยพฤติกรรมความช่วยเหลือเกื้อกูลกันหรือการที่เพื่อนซึ่งมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงกว่าให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนผู้ด้อยฐานะอย่างสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์นั้นเพื่อนก็จะแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นจนถึงขั้นกลายเป็นญาติสนิทกันก็ได้เพื่อนผู้ที่ได้รับความอุปถัมภ์ทางด้านวัตถุก็จะตอบแทนด้วยความจงรักภักดีการรู้จักบุญคุณคอยป้องกันเพื่อนผู้ให้ความอุปถัมภ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามสติปัญญาและความสามารถที่ตนมีอยู่การตอบแทนบุญคุณบางครั้งก็แสดงออกด้วยการนำสิ่งเล็กน้อยมาให้ในโอกาสอันควร

3. ระบบอุปถัมภ์ในองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชนก็ตามมักจะถูกมองในแง่ลบอยู่ตลอดเวลาว่าระบบอุปถัมภ์ทำให้ระบบบริหารขาดประสิทธิภาพซึ่งก็มีส่วนจริงอยู่บ้างการใช้ระบบอุปถัมภ์มากเกินไปก็อาจจะทำให้เกิดความระส่ำระสายเกิดการเสียขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอยู่นอกวงอุปถัมภ์ได้เช่นกัน

4. ระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพเป็นระบบอุปถัมภ์ที่น่าจะมีลักษณะคงทนน้อยกว่าแบบอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้วแต่ลักษณะอื่น ๆ ของระบบอุปถัมภ์ก็ยังมีครบไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การปฏิบัติต่างตอบแทนความสูงศักดิ์ของผู้อุปถัมภ์และความจงรักภักดีของผู้รับอุปถัมภ์สำหรับสังคมไทยระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพหรือข้ามอาชีพนี้อาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มข้าราชการและพ่อค้ากับกลุ่มนักการเมืองและชาวไร่ชาวนา การอุปถัมภ์ระหว่างข้าราชการและพ่อค้าเป็นไปในรูปของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางด้านวัตถุระหว่างกันมากกว่าคือฝ่ายข้าราชการจะอำนวยความสะดวกประโยชน์ให้แก่พ่อค้าและนักธุรกิจซึ่งจะเป็นฝ่ายทดแทนบุญคุณหรือตอบแทนด้วยการให้เงินทองหรือทรัพย์สินมีค่าอย่างอื่น

จากการศึกษาระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ตามระบบอุปถัมภ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ถูกคุกคามอย่างรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจากกระบวนการพัฒนา
2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจซึ่งมีลักษณะหลายด้านและการเกิดทรัพยากรใหม่ ๆ ทำให้ผู้นำท้องถิ่นสร้างระบบอุปถัมภ์ของตนขึ้นมาความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์สมัยใหม่จะมีลักษณะเฉพาะด้านมากขึ้น เช่น ผู้อุปถัมภ์แต่ละคนจะมีอิทธิพลเฉพาะด้านซึ่งอาจมีอิทธิพลทางการเมือง การฝากเข้าทำงาน หรืออิทธิพลในระบบราชการ เป็นต้น
3. ระบบอุปถัมภ์ใหม่ ๆ ไม่ค่อยจะมีลักษณะถาวรมีลักษณะการตกตวงการใช้ผลประโยชน์จากความสัมพันธ์ในช่วงสั้น ๆ มากขึ้นมีความสัมพันธ์ทางจิตใจน้อยลง

4. ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์แบบใหม่มีลักษณะเชิงเฉพาะด้านมักจะมาจากภายนอกชุมชนทำให้ไม่เกิดความผูกพันทางจิตใจหรืออารมณ์ความรู้สึกมากนักเพียงแต่เป็นการแลกเปลี่ยนเชิงวัตถุหรือการใช้สอยเป็นหลัก

5. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นทำให้มีการขยายตัวของเมืองและของประชาชนบุคคลสามารถประกอบอาชีพได้โดยอิสระหรือไม่ค่อยผูกพันกับระบบอุปถัมภ์มากขึ้นการมีอยู่ของระบบอุปถัมภ์ในสังคมใหม่ที่พยายามพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยจะเป็นการซ้ำซ้อนของสองค่านิยมซึ่งมีลักษณะที่ขัดแย้งกันดังนั้นหากสังคมมีการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงมากขึ้นระบบอุปถัมภ์ที่มีก็ย่อมจะลดลงไปด้วย

กล่าวโดยสรุประบบอุปถัมภ์เป็นระบบหนึ่งที่มีความเป็นมาและพัฒนาการมาอย่างยาวนานร่วมกับสังคมไทยมาตั้งแต่เริ่มแรกโดยเป็นระบบความสัมพันธ์ของคน 2 ฝ่ายซึ่งมีความไม่เท่าเทียมกันฝ่ายที่อยู่เหนือกว่าคือมีทรัพยากรมากกว่าหรือสูงศักดิ์มีอำนาจมากกว่าจะอยู่ในฐานะอุปถัมภ์ฝ่ายที่อยู่ต่ำกว่าคือผู้ที่มีทรัพยากรน้อยกว่าหรือมีอำนาจน้อยกว่าจะเป็นผู้ใ้อุปถัมภ์ต่างฝ่ายต่างมีการแสวงหาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันในลักษณะต่างตอบแทนซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของคนทั้ง 2 ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ดำรงอยู่ได้ไม่ใช่เพียงเพราะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์เท่านั้นแต่ต้องมีอุดมการณ์ที่ช่วยจรรโลงความสัมพันธ์อย่างนี้เอาไว้ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยเริ่มมีขึ้นในระบบสังคมและแพร่กระจายไปสู่ระบบการเมืองผ่านทางชนชั้นนำทางการเมืองและชนชั้นนำทางเศรษฐกิจโดยเป็นการอุปถัมภ์ระหว่างชนชั้นนำทางการเมืองด้วยกันหรือระหว่างชนชั้นนำทางเศรษฐกิจด้วยกันในระยะหลังนี้จะเห็นได้ว่ามีการพัฒนาของระบบอุปถัมภ์โดยเป็นการอุปถัมภ์ระหว่างกลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองกับชนชั้นนำทางเศรษฐกิจด้วยการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์นี้ถือเป็นแนวคิดสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจถึงความเป็นมาของพัฒนาการในระบบอุปถัมภ์รวมไปถึงบทบาทของกลุ่มธุรกิจการเมืองในประเทศไทยและที่สำคัญคือกระบวนการประสานประโยชน์ทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจการเมือง

ข้อมูลพื้นฐานทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้นำทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ในจังหวัดกาฬสินธุ์มีความยึดโยงกับเครือข่ายการเมืองหรือพรรคการเมือง เช่น พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย พรรคชาติไทยพัฒนา เป็นต้น อีกทั้งมีกลุ่มการเมืองอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มการเมืองในระดับท้องถิ่น ผู้สมัครรับเลือกตั้งพยายามจะใช้กลยุทธ์ และวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยการใช้ทั้งวิธีการที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง อาทิเช่น การทำให้เกิดความสนใจในตัวผู้สมัคร ทำให้ตื่นเต้นประทับใจในความเก่งกาจสามารถหรือทำให้เกิดความสงสาร เห็นอกเห็นใจ การใช้นโยบายของพรรคการเมือง ผู้นำพรรค ผลงานในอดีตของพรรค การวาดฝันว่าในอนาคตจะทำอะไรให้ประชาชน การใช้เครือข่าย

ญาติผู้มีตำแหน่ง มีอิทธิพล พระ ครู หรือผู้อาวุโสเป็นหัวคะแนนการเดินเคาะประตูบ้าน การจัดการ การเวียนเทียน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การทำบัตรผี พลร่ม ไฟไป การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมา ลงคะแนน และวิธีการอื่น ๆ รวมทั้งการซื้อเสียงเลือกตั้งตามที่กล่าวมาแล้ว ในปัจจุบันนี้ ในเขต เมืองก็มีการใช้ป้ายโฆษณาใหญ่ โปสเตอร์ การตั้งเวทีอภิปรายการโฆษณาทางตรงและทางอ้อมผ่าน วิทยุโทรทัศน์ ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ และอื่น ๆ) โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ (สมาร์ตโฟน) มีการตั้งทีมงานมาดูแลช่วยประชาชนในงานบุญ งานบวช งานประเพณี งานวัดและ งานสังคม โดยผ่านการบริจาค หรือเป็นเจ้าของที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ชุมชนและสังคม (พงษ์ศักดิ์ จันทรศิริไพบูลย์, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2557)

ในการศึกษาวิจัยนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยมีการศึกษาวิจัยวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ของประชาชนในการลงคะแนนเสียงให้ผู้แทนทางการเมือง 4 พื้นที่ดังต่อไปนี้

1. เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดกาฬสินธุ์มีเขตเลือกตั้ง ส.ส. ได้ ทั้งหมด 6 เขตเลือกตั้ง ผู้วิจัยได้ขุ่มเลือกผลปรากฏว่าได้เขตเลือกตั้ง ส.ส. เขต 1 ซึ่งเป็นเขตเลือกตั้งที่ ครอบคลุม 17 ตำบล อีกทั้งเป็นเขตเทศบาลเมืองหรือเขตอำเภอเมือง จึงมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม จำนวน 107,657คน ซึ่งโดยที่ผ่านมา ผู้ที่ได้เป็น ส.ส. ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ล้วนแล้วสังกัดพรรคเพื่อ ไทย หรือพรรคพลังประชาชนหรือพรรคไทยรักไทยในอดีต ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากทราบว่า กลุ่ม การเมืองหรือพรรคการเมืองนั้น มีส่วนสำคัญมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนสำคัญใน การที่ได้เป็น ส.ส. ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเฉพาะเขต 1

2. เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองในกาฬสินธุ์ มีทั้งหมด 2 แห่ง ทำการสุ่ม พื้นที่เทศบาลเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) หรือ วิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 แห่ง จาก 2 แห่ง ผลปรากฏว่าได้เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รวม จำนวน 24,178 คน ประกอบด้วย 36 ชุมชน 50 หน่วยเลือกตั้งการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์นั้น มีเพียง 2 กลุ่มการเมืองเท่านั้นที่ผลัดเปลี่ยนกันเป็นนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ทั้งในกรณีครบวาระ เสียชีวิต และขาดคุณสมบัติ จากสถิติการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 2 ครั้ง หลังสุด ผู้วิจัยเห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นจำนวนไม่น้อย และส่วนใหญ่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและตัดสินใจเลือกตั้งคนใหม่ ๆ เข้ามา บริหารเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ซึ่งจากพฤติกรรมการเลือกตั้งแบบนี้ จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาเทศบาล เนื่องจากนโยบายมีการเปลี่ยนแปลงไปตามคณะผู้บริหารชุดใหม่และนโยบายบางอย่างต้องการ ความต่อเนื่องแต่ต้องหยุดชะงักลงเพราะถ้าดำเนินงานต่อ ก็จะเป็นผลงานของคณะผู้บริหารทั้งหมด

วาระไป อย่างไรก็ตาม คณะผู้บริหารชุดใหม่ จะต้องดำเนินนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเทศบาลโดยรวม ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงอยากทราบถึงปัจจัยใดที่เข้ามามีส่วนสำคัญในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

3. เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) หรือวิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 แห่ง จาก 81 แห่ง ผลปรากฏว่าได้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์อำเภอภมกลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมจำนวน 4,168 คน ประกอบด้วย 9 หน่วยเลือกตั้งผู้วิจัยเห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นจำนวนไม่น้อย และส่วนใหญ่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและตัดสินใจเลือกตั้งคนใหม่ ๆ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยในการเลือกศึกษาวิจัยในพื้นที่นี้

4. เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย หรือวิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 แห่ง จาก 1,584 แห่ง ผลปรากฏว่าได้บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม จำนวน 204 คน เมื่อคำนวณแล้วได้จำนวน 136 ตัวอย่างผู้วิจัยเห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นจำนวนเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์จึงเป็นพื้นที่ตัวแทนที่ดีที่จะสะท้อนถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเลือกตั้งนั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยมีการศึกษาวิจัยวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในการลงคะแนนเสียงให้ผู้นำทางการเมืองดังนี้

ไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริมงคล (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย แล้วนำมาสร้างเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ทราบว่า การได้รับคะแนนเสียงนั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง และแต่ละปัจจัยมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดและอย่างไร จึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้ง 4 ภาค ผลการวิจัยพบว่า ในภาคเหนือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งขณะการเลือกตั้งและได้เป็นสส. คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นผู้ใหญ่บ้านมีปัจจัยสำคัญคือ การสังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ในภาคกลาง ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็น

นายกเทศมนตรีมีปัจจัยสำคัญคือ กลยุทธ์การหาเสียง กลโกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และสุดท้ายภาคใต้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัจจัยสำคัญคือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน

ประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์ (2552) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดมุกดาหารครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เหตุผลในการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดมุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอ เมืองมุกดาหาร อำเภอดอนตาลและอำเภอหว้านใหญ่ จำนวน 150 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ ไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลในการตัดสินใจ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 1 จังหวัดมุกดาหารมากที่สุดคือการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย = 4.17) และกลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญน้อยที่สุดคือการเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมือง (ค่าเฉลี่ย = 1.72) และเมื่อหา ความสัมพันธ์พบว่าเพศอายุระดับการศึกษาอาชีพหลักและรายได้สุทธิมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้านความรู้ความเข้าใจและความสนใจ ต่อกิจกรรมทางการเมืองด้านพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระบวนการและด้าน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในช่วงหลังเลือกตั้ง

ดุสิต กลางประพันธ์ (2552) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาอำเภอหนองสูงจังหวัดมุกดาหารมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอหนอง สูงจังหวัดมุกดาหารและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอหนองสูงจังหวัดมุกดาหารประชากรเป้าหมายคือประชาชนผู้มี สิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลเป่าตำบลภูวงและตำบลหนองสูงได้จำนวน 21 หมู่บ้านจำนวน 7,642 คนโดยสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 364 คนเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้งระดับชาติ (ส.ส.) และระดับท้องถิ่น (ส.จ.) ของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งของอำเภอหนอง สูงจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่มีการไปเลือกตั้งในช่วงเช้าก่อนเที่ยงเมื่อเลือกแล้วจะไม่บอกว่าเลือก

ใครและนิยมไปเป็นกลุ่ม 4-5 คนก่อนเลือกจะตรวจรายชื่อผู้สมัครแล้วเข้าดูหาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใครนั้นจะพิจารณาจากลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมความน่าไว้วางใจหรือความน่าเชื่อถือของผู้สมัครนอกจากนี้ยังต้องพิจารณาจากพรรคที่สังกัดว่ามีนโยบายที่ชัดเจนที่จะให้ประโยชน์กับประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมมีความเข้มแข็งมั่นคงพอที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนได้จริงหากได้เป็นรัฐบาลส่วนรูปแบบในการหาเสียงที่เห็นว่ามีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงนั้นได้แก่การเปิดเวทีปราศรัยตามจุดสำคัญ ๆ และการเข้าถึงประชาชนอย่างสม่ำเสมอทั้งก่อนการเลือกตั้งและในระหว่างการเลือกตั้ง

ว่าที่ร้อยตรี จักรพันธุ์ มิตรผัดแว่น (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเขตเลือกตั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2. การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้แก่ปัจจัยด้านผู้สมัครปัจจัยด้านพรรคการเมืองปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจุดเด่นหรือลักษณะที่สำคัญที่สุดในด้านคุณสมบัติของผู้สมัครคือเป็นคนดีมีความรู้ความสามารถในด้านพรรคการเมืองคือมีนโยบายที่ดีและในด้านรูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครคือการที่ผู้สมัครเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญสูงสุดคือปัจจัยด้านผู้สมัครรองลงมาคือพรรคการเมืองและรูปแบบการหาเสียง ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านผู้สมัครและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้แก่อายุอาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตั้งแต่ปัจจัยด้านพรรคการเมืองปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้แก่เพศระดับการศึกษาสถานภาพทางครอบครัวและระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

อวิกา เอกทัต (2549) ศึกษาการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น เรื่อง การซื้อสิทธิขายเสียงของพรรคการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลหนึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเจาะลึกพบว่า พฤติกรรมการซื้อสิทธิขายเสียงแบ่งเป็น 5 รูปแบบ คือ รูปแบบการซื้อหัวคะแนน รูปแบบซื้อสมาชิกฝ่ายตรงข้าม รูปแบบการตัดผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม และการสร้างผู้สมัครเทียม รูปแบบในการจัดงานเลี้ยง รูปแบบในการซื้อตำแหน่งภายในพรรค พบว่า ระบบอุปถัมภ์ทาง

การเมืองแบบเครือข่ายคิดคบบทบาทลงเนื่องจากความเป็นเมืองและระบบเศรษฐกิจแบบเงินตราเข้ามาในชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดระบบอุปถัมภ์ทางเศรษฐกิจแบบนายกับลูกจ้าง โดยมีเงินตราและผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจในระบบงบประมาณท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทสำคัญ

อุดม เกสรโรทยาน (2550) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านจังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านในเขตเทศบาลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในด้านต่าง ๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองน่านกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2549 ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองน่านจังหวัดน่าน 375 คน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภูมิหลังของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งพบว่าเพกระดับการศึกษาอาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขตเทศบาลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านแต่อายุมีความความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน

2. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งพบว่าการรับรู้ข่าวสารทางวิทยุโทรทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านแต่การรับรู้ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์การสนทนากับนักการเมืองการสนทนากับข้าราชการการเสนอความต้องการต่อส่วนราชการและการเข้าร่วมประชุมมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน

พรพมา สิทธิทอง (2553) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครภูเก็ตกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครภูเก็ตจำนวน 381 คนได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครภูเก็ตในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครภูเก็ตเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์การถดถอยโลจิท

ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถนำมาร่วมทำนายโอกาสการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครภูเก็ตเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2551 ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พฤติกรรมที่มีความสอดคล้องต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับผู้มีสิทธิเสียงเลือกตั้ง อุดมการณ์ทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้ง ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความสอดคล้องต่อนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดย 1. เพศชายจะมีโอกาสไปเลือกตั้งลดลงกว่าเพศหญิง 2. ผู้ที่จบการศึกษาระดับสูงจะมีโอกาสไปเลือกตั้งลดลงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับอื่น ๆ 3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย 1.647 เท่า 4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย จะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย 3.585 เท่า 5. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2.624 เท่า 6. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีอุดมการณ์ทางการเมือง 5.731 เท่า และ 7. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องต่อนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องต่อนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2.122 เท่า

อรพิน จอกดม (2553) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีจุดประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นของประชาชนที่มีเพศอายุระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน
3. ศึกษาข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ดและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 380 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent Samples t-Test และ F – test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

2. ประชาชนเห็นว่าปัจจัยโดยรวม และมี 3 ด้าน คือ ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านผลงานของกลุ่ม และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และเห็นว่า มี 2 ด้าน คือด้านการประชาสัมพันธ์และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางส่วนในด้านผลประโยชน์แห่งตน มีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย

3. ประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ามีปัจจัยโดยรวมและทุกด้านที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุต่างกัน เห็นว่ามีปัจจัยเฉพาะด้านนโยบายของกลุ่มมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน เห็นว่า มีปัจจัยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นแตกต่างกัน

โดยสรุป ประชาชนเห็นว่าปัจจัยโดยรวม ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านผลงานของกลุ่ม และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก สมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนรณรงค์ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้

ประเสริฐ สุระภา (2554) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 2. ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของตำบลมหาไชย จำนวน 350 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการแสดงออก ซึ่งความต้องการต่าง ๆ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ มีการทุจริตซื้อสิทธิ์ขายเสียง ประชาชนไม่สนใจในกิจกรรมการเมืองท้องถิ่น ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเรื่องการเมืองท้องถิ่น และนักการเมืองท้องถิ่นไม่นำข้อคิดเห็นจากประชาชนไปปฏิบัติ ประชาชนไม่ค่อยจะรวมกลุ่มกัน และประชาชนไม่กล้าแสดงออกถึงความ ต้องการต่าง ๆ เท่าที่ควร

จำสิบเอก สักขี ผ่านจันทรา (2553) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของ ประชาชน: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ อำเภอเสลภูมิ จังหวัด ร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลพรสวรรค์จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค และไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ช่วงเวลาในการ ตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ตัดสินใจตั้งแต่ประกาศ รายชื่อผู้สมัคร และส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนการตัดสินใจ สำหรับการเลือกผู้สมัครส่วนใหญ่เลือก นาย ทองสูงน หอมพนา ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง โดยมีเหตุผล ในการไปใช้สิทธิเพราะต้องการได้คนที่ตนพอใจไปเป็นผู้แทนในการติดตามข่าวสารการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทุกวันจากป้ายประชาสัมพันธ์/ใบปลิว

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยรวมมี ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) ลำดับที่ 1 ด้านการให้ความสำคัญต่อ คุณสมบัติของผู้สมัคร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94) ลำดับที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.54) ลำดับที่ 3 ด้านการประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31) ลำดับที่ 4 ด้านความสัมพันธ์ ทางสังคม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78) รายด้าน ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลางโดยผ่านป้ายโฆษณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์อยู่ใน

ระดับปานกลาง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งมีค่าอยู่ในระดับสูง ด้านการใช้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง โดยความถี่สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยการเป็นคนหมู่บ้านเดียวกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 พบว่าช่วงเวลาในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ทางสังคม และการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรายุทธ ทศช่วย (2553) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม 2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน และ 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.9371 ถึง 0.9453 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการร่วมรณรงค์หาเสียง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมู่บ้านขนาดเล็ก และหมู่บ้านขนาดกลาง

วนิดา แสทวิสุข (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอคอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน 2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านของประชาชน และ 3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำแนกตามลักษณะประชากร เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มประชากรทั่วไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอคอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 4 ตำบล 47 หมู่บ้าน ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางมาตรฐานกลุ่มตัวอย่างของ เครซี และมอร์แกน โดยการสุ่มจากประชากร 377 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน และส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบโดยใช้ค่า t-Test การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Analysis of Variance, F-test) การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Posthoc comparison)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจเลือกนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านโดยใช้ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ในการตัดสินใจในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านอิทธิพลจากนักการเมืองเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่าถูกนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในระดับน้อย และปัจจัยด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่าปัจจัยคุณสมบัติผู้สมัครเป็นชายเท่านั้น เป็นปัจจัยที่ประชาชนนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกในระดับมาก แต่โดยภาพรวมเป็นปัจจัยที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 13 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านในระดับต่ำ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำแนกตามลักษณะประชากร เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่าการใช้ปัจจัยแต่ละด้าน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรม จริยธรรมในการตัดสินใจเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนประเด็นสุดท้าย ที่ประชาชนให้ความสำคัญในการประกอบการตัดสินใจเลือกน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านอิทธิพลจากนักการเมือง

ยุทธพงศ์ วงศ์วิช (2540) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีพฤติกรรมการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกรณีพฤติกรรมการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสัมภาษณ์ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในอำเภอรณนิवास จังหวัดสกลนคร จำนวน 354 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า ประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในระดับมาก ส่วนที่เหลือเข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านน้อย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคิดเป็นร้อยละ 50.3 มีค่านิยมประชาธิปไตยในระดับมาก ส่วนประชากรอีกครึ่งหนึ่งมีค่านิยมประชาธิปไตยน้อย การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยที่วัดค่านิยมประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าความเคอะพินึกติการปกครองและความเชื่อมั่นในพลังกลุ่ม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรความเชื่อในประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชน ความมีศักดิ์ศรีแห่งตน และความเชื่อมั่นในบทบาทนักการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัย	เขตเลือกตั้ง ส.ส.	พื้นที่ที่ศึกษาวิจัย เขตเลือกตั้ง เทศบาลเมือง	เขตเลือกตั้ง อ.บ.ต	เขตเลือกตั้ง ผู้ใหญ่บ้าน
ตัวบุคคล	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประมวล ศิลป์ โภคสวัสดิ์ (2552) 3. นายดุสิต กลางประพันธ์(2552) 4. จักรพันธุ์มิตรผักแว่น, ว่าที่ร้อยตรี (2549)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. พรหมมา สิทธิทอง (2553) 3. อรพิน จอกถม (2553)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประเสริฐ สะภา (2554) 3. สักขี ผ่านจังหวาร (จำสิบเอก, 2553) 4. สราวุธ ทศช่วย (2553)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. วนิดา แสนทวิสุข (2551) 3. ยุทธพงษ์ วงศ์วัฒน์ (2540)
กลุ่ม การเมือง หรือ พรรค การเมือง	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประมวลศิลป์ โภค สวัสดิ์ (2552) 3. นายดุสิต กลางประพันธ์ (2552) 4. จักรพันธุ์มิตรผักแว่น, ว่าที่ร้อยตรี (2549)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. พรหมมา สิทธิทอง (2553) 3. อรพิน จอกถม (2553)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประเสริฐสะภา (2554) 3. สราวุธ ทศช่วย (2553)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)
การ บริจาคแก่ สาธารณะ	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์ สว่าง/วิเชียร ตันศิริ กงกล (2556)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)
กลยุทธ์ และ วิธีการหา เสียงของ ผู้สมัคร	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประมวลศิลป์ โภค สวัสดิ์ (2552) 3. นายดุสิต กลางประพันธ์ (2552) 4. จักรพันธุ์ มิตรผักแว่น, ว่าที่ร้อยตรี (2549)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. อุดมเกษโรทยาน (2550)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. สักขี ผ่านจังหวาร (จำสิบเอก, 2553) 3. สราวุธ ทศช่วย (2553)	1. ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัย	เขตเลือกตั้ง ส.ส.	พื้นที่ที่ศึกษาวิจัย เขตเลือกตั้ง เทศบาลเมือง	เขตเลือกตั้ง อ.บ.ต	เขตเลือกตั้ง ผู้ใหญ่บ้าน
เครือข่าย หรือ พรรค พวก	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. อภิภา เอกทัต (2549) 3. อุดมเกสโรทยาน (2550) 4. อรพิน จอกกลม (2553)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. สักขี ผ่านจังหว (จำสืบเอก, 2553)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. วนิดา แสนทวีสุข (2551) 3. ยุทธพงศ์ วงศ์วัฒน์ (2540)
การ แจกจ่าย ทรัพย์สิน และเงิน	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. อภิภา เอกทัต (2549)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประเสริฐฐะภา (2554)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)
กลไก การพนัน และ การ ตัดสิน บน เจ้าหน้าที่	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. อภิภา เอกทัต (2549)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556) 2. ประเสริฐฐะภา (2554)	1. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง/ วิเชียร ตันศิริกงกล (2556)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

พื้นที่วิจัย

กำหนดเขตเลือกตั้งในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีเขตเลือกตั้งผู้นำทางการเมือง 4 ประเภทดังต่อไปนี้

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)
2. การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง (เทศบาลเมือง)
3. การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
4. การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สุ่มเลือกเขตเลือกตั้ง

1. ทำการสุ่มเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย หรือวิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 เขตเลือกตั้ง จาก 6 เขตเลือกตั้ง ผลปรากฏว่าได้เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 1 เสร็จแล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เพื่อให้เกิดการกระจายตามหลักความน่าจะเป็นให้ได้มากที่สุด และเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เพื่อลดความคลาดเคลื่อนลงให้น้อยที่สุด (น้อยกว่า 5 %) หรือเพิ่มความเชื่อมั่นให้สูงกว่า 95 %

2. ทำการสุ่มพื้นที่เทศบาลเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย วิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 แห่ง จาก 2 แห่ง ผลปรากฏว่าได้เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เสร็จแล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เพื่อให้เกิดการกระจายตามหลักความน่าจะเป็นให้ได้มากที่สุด และเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เพื่อลดความคลาดเคลื่อนลงให้น้อยที่สุด (น้อยกว่า 5 %) หรือเพิ่มความเชื่อมั่นให้สูงกว่า 95 %

3. ทำการสุ่มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย หรือวิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 แห่ง จาก 81 แห่ง ผลปรากฏว่าได้องค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เสร็จแล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เพื่อให้เกิดการกระจายตามหลักความน่าจะเป็นให้ได้มากที่สุด และเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เพื่อลดความคลาดเคลื่อนลงให้น้อยที่สุด (น้อยกว่า 5 %) หรือเพิ่มความเชื่อมั่นให้สูงกว่า 95 %

4. ทำการสุ่มพื้นที่การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดกาฬสินธุ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย หรือวิธีจับสลากโดยเลือกมา 1 แห่ง จาก 1,584 แห่ง ผลปรากฏว่าได้บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เสร็จแล้วทำการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เพื่อให้เกิดการกระจายตามหลักความน่าจะเป็นให้ได้มากที่สุด และเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เพื่อลดความคลาดเคลื่อนลงให้น้อยที่สุด (น้อยกว่า 5 %) หรือเพิ่มความเชื่อมั่นให้สูงกว่า 95 %

หาขนาดตัวอย่างจากประชากรในแต่ละเขตเลือกตั้ง

คำนวณหาขนาดตัวอย่างจากประชากรการวิจัยซึ่งหมายถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยใช้สูตร

$$\text{คำนวณของยามานะ (Yamane ,1973) } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ $N =$ จำนวนประชากรทั้งหมดที่จะวิจัย

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง ± 0.05 ภายในความเชื่อมั่นร้อยละ 95

$n =$ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน

สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วนเพื่อให้เกิดการกระจายตามหลักความน่าจะเป็นให้ได้มากที่สุด และเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เพื่อลดความคลาดเคลื่อนลงให้น้อยที่สุด (น้อยกว่า 5 %) หรือเพิ่มความเชื่อมั่นให้สูงกว่า 95 % จำนวนตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม จำนวน 107,657 คน ประกอบด้วย 17 ตำบล ซึ่งจะจำแนกดังต่อไปนี้

ตำบล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
1. ตำบลกาฬสินธุ์	24,377	90
2. ตำบลหูลุบ	8,269	32
3. ตำบลห้วยโพธิ์	8,715	33
4. ตำบลเหนือ	5,834	22
5. ตำบลเชียงเครือ	5,552	22
6. ตำบลลำพาน	7,113	26
7. ตำบลโพนทอง	4,831	18

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตำบล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
8. ตำบลบึงวิชัย	4,685	18
9. ตำบลหนองกุง	3,548	14
10. ตำบลไผ่	3,644	14
11. ตำบลนาจารย์	6,293	23
12. ตำบลกลางหมื่น	3,526	14
13. ตำบลลำคลอง	3,183	13
14. ตำบลหนองสอ	5,312	21
15. ตำบลขมิ้น	4,778	18
16. ตำบลภูป้อ	3,494	14
17. ตำบลภูดิน	4,143	15
รวม	107,657	407

ตารางที่ 3 สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง
กาฬสินธุ์ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม จำนวน 24,178 คน ประกอบด้วย 50 หน่วยเลือกตั้ง
ดังต่อไปนี้

หน่วยเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
หน่วยเลือกตั้งที่ 1	505	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 2	574	10
หน่วยเลือกตั้งที่ 3	207	4
หน่วยเลือกตั้งที่ 4	586	10
หน่วยเลือกตั้งที่ 5	314	6
หน่วยเลือกตั้งที่ 6	630	11
หน่วยเลือกตั้งที่ 7	518	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 8	443	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 9	262	5
หน่วยเลือกตั้งที่ 10	662	11

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หน่วยเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
หน่วยเลือกตั้งที่ 11	529	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 12	480	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 13	624	11
หน่วยเลือกตั้งที่ 14	267	5
หน่วยเลือกตั้งที่ 15	654	11
หน่วยเลือกตั้งที่ 16	349	6
หน่วยเลือกตั้งที่ 17	444	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 18	193	4
หน่วยเลือกตั้งที่ 19	517	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 20	635	11
หน่วยเลือกตั้งที่ 21	514	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 22	242	4
หน่วยเลือกตั้งที่ 23	597	10
หน่วยเลือกตั้งที่ 24	315	6
หน่วยเลือกตั้งที่ 25	465	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 26	624	11
หน่วยเลือกตั้งที่ 27	611	10
หน่วยเลือกตั้งที่ 28	281	5
หน่วยเลือกตั้งที่ 29	501	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 30	614	10
หน่วยเลือกตั้งที่ 31	443	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 32	473	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 33	396	7
หน่วยเลือกตั้งที่ 34	788	13
หน่วยเลือกตั้งที่ 35	409	7
หน่วยเลือกตั้งที่ 36	239	4
หน่วยเลือกตั้งที่ 37	767	13

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หน่วยเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
หน่วยเลือกตั้งที่ 38	900	15
หน่วยเลือกตั้งที่ 39	316	6
หน่วยเลือกตั้งที่ 40	255	5
หน่วยเลือกตั้งที่ 41	492	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 42	648	11
หน่วยเลือกตั้งที่ 43	516	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 44	514	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 45	893	15
หน่วยเลือกตั้งที่ 46	454	8
หน่วยเลือกตั้งที่ 47	225	4
หน่วยเลือกตั้งที่ 48	497	9
หน่วยเลือกตั้งที่ 49	367	6
หน่วยเลือกตั้งที่ 50	429	7
รวม	24,178	420

หมายเหตุ: ผลการคำนวณได้ปิดจุดทศนิยมแล้ว

ตารางที่ 4 สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
โลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม จำนวน 4,168 คน
ประกอบด้วย 9 หน่วยเลือกตั้งดังต่อไปนี้

หน่วยเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
หน่วยเลือกตั้งที่ 1	420	37
หน่วยเลือกตั้งที่ 2	504	45
หน่วยเลือกตั้งที่ 3	441	39
หน่วยเลือกตั้งที่ 4	545	48
หน่วยเลือกตั้งที่ 5	662	58
หน่วยเลือกตั้งที่ 6	387	34
หน่วยเลือกตั้งที่ 7	660	58
หน่วยเลือกตั้งที่ 8	240	22
หน่วยเลือกตั้งที่ 9	309	28
รวม	4,168	369

หมายเหตุ: ผลการคำนวณได้ปัดจุดทศนิยมแล้ว

ตารางที่ 5 สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9
ตำบลไผ่ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม จำนวน 204 คน

หน่วยเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผลการคำนวณ (ขนาดตัวอย่าง)
ผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง	204	136
รวม	204	136

การสร้างเครื่องมือวัด

ในการวิจัยนี้ได้คำนึงถึงการเสียสละเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างเต็มใจและตั้งใจ จึงได้พยายามสร้างแบบสอบถามที่ยาว และพยายามไม่ให้เกิน 2 หน้า (1 แผ่น) แต่ให้ได้ครบประเด็น ตัวแปรให้เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งในแต่ละข้อคำถามอาจประกอบไปด้วยข้อความที่มีตัวแปรย่อย ๆ หลายตัวรวมอยู่ในข้อคำถามเดียว ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นตัวแปรใหญ่ จึงได้สร้างแบบสอบถาม โดยได้เลือกแบบการวัดดังต่อไปนี้

1. แบบนามมาตรา (Nominal scale) แบบจัดอันดับมาตรา (Ordinal scale) และแบบอัตราส่วนมาตรา (Ratio scale) สำหรับการวัดข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านภูมิหลังของบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

2. แบบการวัดแบบช่วงมาตรา (Interval scale) สำหรับการวัดข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านนโยบายพรรค และบทบาทของพรรค ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวผู้สมัครหรือผู้นำทางการเมือง ปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ปัจจัยด้านอุปถัมภ์และเครือข่าย ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่และการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแปรตาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งและการได้รับคะแนนเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 9 ข้อ โดยให้ผู้ตอบเติมตัวเลข ตั้งแต่ 0 – 100 ซึ่งเป็นการใช้มาตรวัดเป็นแบบช่วงมาตรา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านภูมิหลังของบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทของพื้นที่ในการวิจัย ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 6 ข้อ โดยให้ผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างและเติมตัวเลขตามข้อเท็จจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการใช้มาตรวัดแบบนามมาตรา แบบจัดอันดับมาตรา แบบการวัดแบบช่วงมาตรา และแบบอัตราส่วนมาตรา

การวิจัยนี้ได้ทดสอบเครื่องมือวัดตามหลักวิชาการ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 60 ตัวอย่าง มาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผ่านการสอบจริยธรรมทางการวิจัย และทดสอบความแม่นยำตรงเพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruence Index: IOC) มีคณะกรรมการ 10 ท่านพิจารณาดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โปธิสว่าง หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นายพินิจ ราชวัฒน์ รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
4. นายฉัตรชัย มั่งคั่ง พนักงานการเลือกตั้งด้านงานจัดการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี
5. น.ส.ศิวนาถ หมายลาภผล พนักงานการเลือกตั้งด้านงานจัดการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี
6. นายธีระพงษ์เวียงสมุทร พนักงานสืบสวนสอบสวนการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี
7. ด.ต.สุธี สังข์วัตร พนักงานสืบสวนสอบสวนการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี
8. น.ส.รื่นฤดี แก้วมณี พนักงานการเลือกตั้งด้านการมีส่วนร่วมจังหวัดชลบุรี
9. นายวิศเวศ ไพรอนันต์ พนักงานการเลือกตั้งด้านพรรคการเมืองจังหวัดชลบุรี
10. จ.ส.ต.จันทก ลายทอง พนักงานการเลือกตั้งด้านพรรคการเมืองจังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติเพื่อการพยากรณ์และสร้างสมการทำนายหรือสูตร ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เป็นหลักโดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือให้มีความเชื่อมั่น 95 % ขึ้นไป ทั้งนี้ เพื่อให้ได้คำตอบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองและปัจจัยใดมีอิทธิพลมากน้อยแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์หลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลจาก 4 เขตเลือกตั้ง ได้แก่ เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ และเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน กำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 เพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนายกเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ใหญ่บ้านโนนทองหมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์

ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ประเภท

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์

เขต 1

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 107,657 คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 82,415 คน คิดเป็นร้อยละ 76.55 ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้คะแนนสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ นาย ก. (นามสมมติ) ได้ 34,127 คะแนน ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้คะแนนเป็นอันดับ 2 คือ นาย ข. (นามสมมติ) ได้ 24,888 แห่งกัน 9,239 คะแนน โดยได้คำนวณหาขนาดตัวอย่างแล้ว ได้ 407 ตัวอย่าง ซึ่งเราต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง เพราะเหตุใด จึงได้รับคะแนนสูงและได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 นำเสนอดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1

เขตเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
ส.ส.	407	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่าขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 407 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	190	46.7
หญิง	217	53.3
รวม	407	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.3 ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.7

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.	32	7.9
อนุปริญญา ปวส. ปวท.	178	43.7
ปริญญาตรีขึ้นไป	197	48.4
รวม	407	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมา คือ อนุปริญญา ปวส. ปวท. คิดเป็นร้อยละ 43.7 และประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. คิดเป็นร้อยละ 7.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ	131	32.2
พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อื่น ๆ	211	51.8
เกษตรกร	65	16.0
รวม	407	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่า โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อาชีพอิสระ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 32.2 และประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 16.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
อายุ	407	36.7912	12.92030
รายได้	407	14852.5799	6226.26623
จำนวนรวม	407		

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 37 ปี และรายได้ต่อเดือนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 14,853บาท

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD	อันดับ
ตัวบุคคล	407	85.9459	14.51268	1
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	407	57.2727	27.33088	3
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	407	57.8870	23.14991	2
เครือข่ายหรือพรรคพวก	407	53.0344	20.65298	7
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	407	54.7420	18.10940	4
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	407	54.5455	19.16296	5
กลไก การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่	407	53.6388	22.72517	6
จำนวนรวม	407			

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 85.94 รองลงมาคือปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.88 ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.27 ปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.74 ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.54 ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.63 และระบบอุปถัมภ์และเครือข่าย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1

ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
ผู้ที่ได้อันดับ 1 (นาย ก. นามสมมติ)	407	77.5676	20.60010
ผู้ที่ได้อันดับ 2 (นาย ข. นามสมมติ)	407	34.7666	25.14014
จำนวนรวม	407		

จากตารางที่ 12 พบว่า โดยส่วนใหญ่เลือก(นาย ก. นามสมมติ)จึงชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 (ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 77.56 ส่วนที่เหลือเลือก(นาย ข. นามสมมติ)ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 34.76 จึงไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 (ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล Stepwise Multiple Regression Analysis ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	T	Sig.
1 (Constant)	90.504	2.267		39.922	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-.226	.036	-.300	-6.321	.000
2 (Constant)	61.493	6.647		9.251	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-.188	.036	-.249	-5.244	.000
ตัวบุคคล	.312	.067	.220	4.628	.000

* Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .219

จากตารางที่ 8 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง และตัวบุคคล มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 21.9 % นั่นคือตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 21.9 และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized Coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

$$\text{Get top score} = 61.493 - .188(\text{Party/Group}) + .312 (\text{Personal})$$

เมื่อ Get top score = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดเป็นอันดับ 1

Party/Group = กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัด

Personal = ตัวบุคคล

จากสมการข้างต้นแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมีอยู่ 2 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด (Party/ Group) รองลงมาคือตัวบุคคล (Personal) ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองและไม่มีคุณสมบัติส่วนบุคคลคาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 61.493

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านตัวบุคคลเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .188

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านตัวบุคคลเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .312

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized Coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

$$\text{Beta Model 2: Get top score} = - .249 (\text{Party/Group}) + .220 (\text{Personal})$$

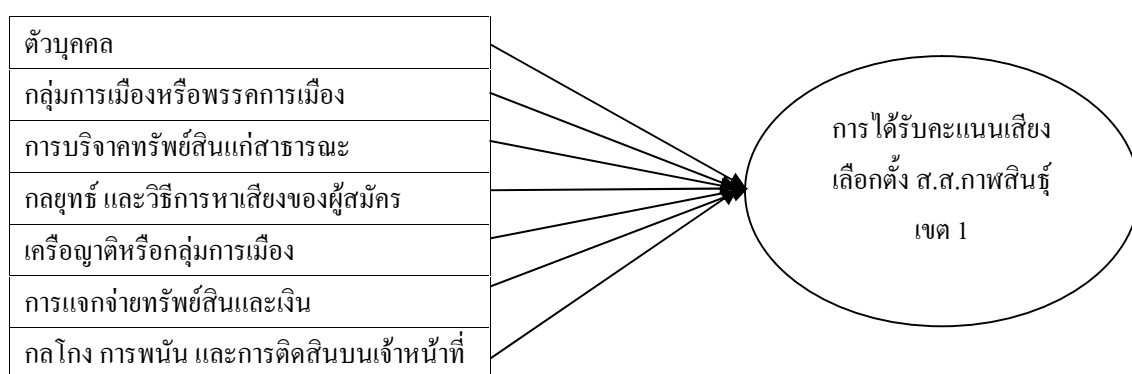
จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านตัวบุคคลเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .249

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านตัวบุคคลเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .220

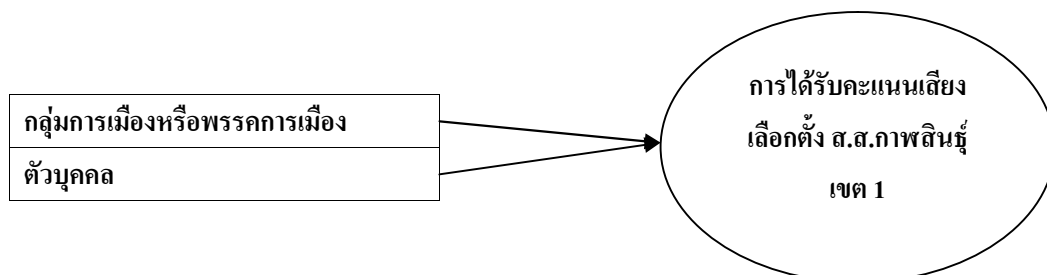
ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กापสินธุ์ เขต 1) มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ -.300)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านตัวบุคคลมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .220)

ภาพที่ 2 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาพสินธุ์เขต 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. กาพสินธุ์ เขต 1)

จากภาพที่ 2 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาพสินธุ์เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคตर्फสินแก่สาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร เครือญาติและพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาพสินธุ์เขต 1 ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาพสินธุ์เขต 1

ภาพที่ 3 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสสินธุ์เขต 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. ภาพสสินธุ์ เขต 1)

จากภาพที่ 3 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน แล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และปัจจัยด้านตัวบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสสินธุ์เขต 1(ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็น ส.ส. ภาพสสินธุ์ เขต 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 14 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดกาฬสินธุ์เขต 1 (ชนะการเลือกตั้งได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sig.)	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 การบริหารทรัพยากรสิ้นแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.303	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.529	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5 เครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.706	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 6 การแจกจ่ายทรัพยากรสิ้น และเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.786	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 7 กลไก การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่ มีผลต่อได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.716	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่
ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. ภาพสินธุ์ เขต 1)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	T	Sig.
1 (Constant)	12.210	2.621		4.659	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.394	.041	.428	9.535	.000
2 (Constant)	-.981	3.674		-.267	.790
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.399	.040	.434	9.933	.000
กลไก การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่	.241	.048	.217	4.981	.000
3 (Constant)	-6.124	4.108		-1.491	.137
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.352	.043	.383	8.122	.000
กลไก การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่	.236	.048	.213	4.924	.000
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	.139	.051	.128	2.716	.007

* Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .239

จากตารางที่ 15 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ตัวแปรด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ และตัวแปรด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 23.9 % นั่นคือตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 23.9 และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized Coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

$$\text{Get second top score} = -6.124 + .352 (\text{Party/Group}) + .236 (\text{Fraud}) + .139 (\text{Money})$$

เมื่อ Get second top score = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2

Party/Group = กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัด

Fraud = กลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่

Money = การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน

จากสมการข้างต้นแสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 3 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด (Party/Group) รองลงมาคือกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ (Fraud) และการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน (Money) ตามลำดับซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และไม่มีกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่และ ไม่มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง -6.124

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการกระทำที่เป็นกลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน และการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .352

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน และมีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการกระทำที่เป็นกลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .236

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน และมีการกระทำที่เป็นกลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .139

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized Coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

$$\text{Beta Model 2: Get second top score} = .383(\text{Party/Group}) + .213(\text{Fraud}) + .128(\text{Money})$$

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .383

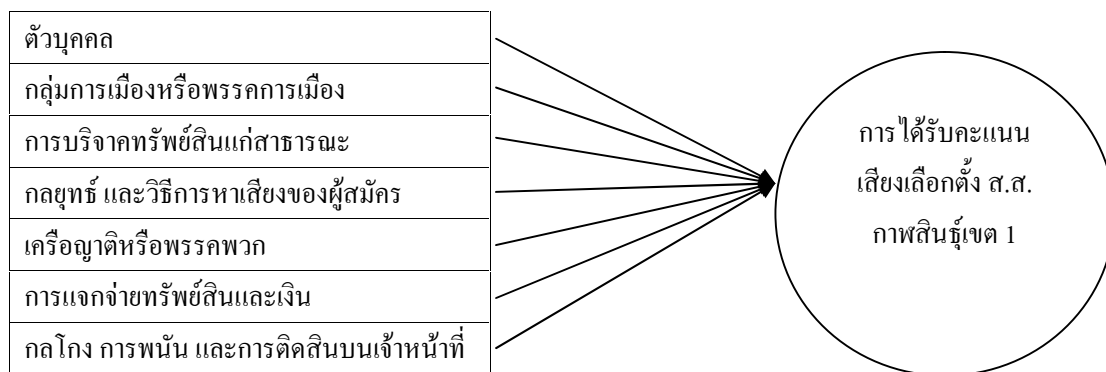
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .213

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากันและมีคะแนนมาตรฐานด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .128

ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. กาลสินธุ์ เขต 1) มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .428)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่มากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .217)

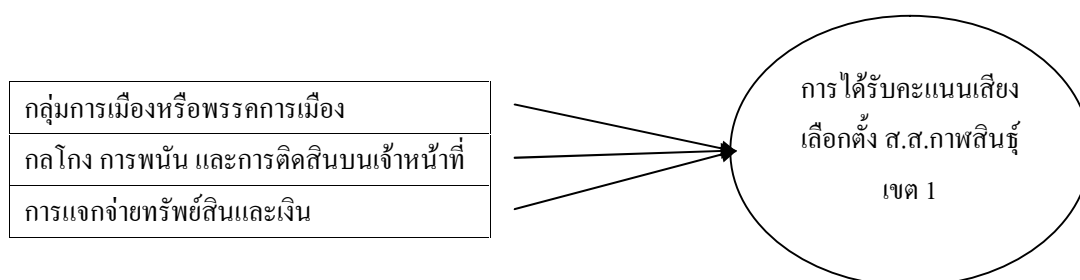
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ .128)

ภาพที่ 4 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาลสินธุ์เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้งไม่ได้เป็น ส.ส. กาลสินธุ์ เขต 1)

จากภาพที่ 4 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภาพสินธุ์เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล, ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง, ปัจจัยด้านการบริหารทรัพย์สินแก่สาธารณะ, ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร, ระบบอุปถัมภ์ และเครือข่าย, ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสินธุ์เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. ภาพสินธุ์ เขต 1) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสินธุ์เขต 1

ภาพที่ 5 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่
ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสินธุ์เขต 1
(ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. ภาพสินธุ์ เขต 1)

จากภาพที่ 5 แสดงให้เห็นถึงการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสินธุ์เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. ภาพสินธุ์ เขต 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 16 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดกาฬสินธุ์เขต 1 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็น ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sig)	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1		ไม่เป็นไปตาม
ตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.052	สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2		เป็นไปตาม
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.000	สมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 3		ไม่เป็นไปตาม
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	.062	สมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 4		ไม่เป็นไปตาม
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	.863	สมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 5		ไม่เป็นไปตาม
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.133	สมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 6		เป็นไปตาม
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน	.007	สมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 7		เป็นไปตาม
กลโกง การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่ที่มีผล	.000	สมมติฐาน
ต่อได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2554 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 24,178 คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 16,347 คน คิดเป็นร้อยละ 67.61 ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้คะแนนสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ นาย ก. (นามสมมติ) ได้ 8,870 คะแนน ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้คะแนนเป็นอันดับ 2 คือ นาย ข. (นามสมมติ) ได้ 5,235 ห่างกัน 3,635 คะแนน โดยได้คำนวณหาขนาดตัวอย่างแล้ว ได้ 420 ตัวอย่าง ซึ่งเราต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง เพราะเหตุใด จึงได้รับคะแนนสูงและได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ซึ่งจะนำเสนอต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

เขตเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
เทศบาล	420	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่า ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จำนวน 420 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	220	52.4
หญิง	200	47.6
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.4 ส่วนที่เหลือเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.6

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.	128	30.5
อนุปริญญา ปวส. ปวท.	143	34.0
ปริญญาตรีขึ้นไป	149	35.5
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 19 พบว่า โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา คือ อนุปริญญา ปวส. ปวท. คิดเป็นร้อยละ 34.0 และประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. คิดเป็นร้อยละ 30.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
ข้าราชการ, รัฐวิสาหกิจ, พนักงานของรัฐ	107	25.5
พนักงานบริษัทเอกชน, ธุรกิจส่วนตัว, อื่น ๆ	152	36.2
เกษตรกร	161	38.3
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 20 พบว่า โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อาชีพอิสระ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 36.2 และประกอบอาชีพข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 25.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
อายุ	420	42.7024	17.35752
รายได้	420	12016.6667	6246.50419
จำนวนรวม	420		

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 43 ปี และรายได้ต่อเดือนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12,017 บาท

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD	อันดับ
ตัวบุคคล	420	76.3810	9.35880	1
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	420	45.0952	17.87628	2
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	420	31.5952	14.24565	4
เครือข่ายหรือพรรคพวก	420	29.6667	15.21158	6
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	420	30.4286	14.28677	5
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	420	26.9048	11.92420	7
กล โกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่	420	34.9762	13.82638	3
จำนวนรวม	420			

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 76.38 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 45.09 ปัจจัยด้านกล โกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 34.97 ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 31.59 ปัจจัยด้านการกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 30.42 ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 29.66 และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 26.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
ผู้ที่ได้อันดับ 1 (นาย ก. นามสมมติ)	420	58.2143	26.32461
ผู้ที่ได้อันดับ 2 (นาย ข. นามสมมติ)	420	45.7857	26.96416
จำนวนรวม	420		

จากตารางที่ 23 พบว่า โดยส่วนใหญ่เลือกนาย ก. (นามสมมติ) จึงชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 58.21 ส่วนที่เหลือเลือกนาย ข. (นามสมมติ) ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 45.78 จึงไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	T	Sig.
1 (Constant)	45.959	2.740		16.775	.000
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.413	.082	.239	5.026	.000
2 (Constant)	58.680	3.398		17.268	.000
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.684	.091	.395	7.493	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-.461	.078	-.313	-5.925	.000
3 (Constant)	60.858	3.446		17.661	.000
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.784	.096	.453	8.123	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-.340	.087	-.231	-3.902	.000
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	-.335	.113	-.181	-2.969	.003
4 (Constant)	58.094	3.635		15.984	.000
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.758	.097	.438	7.839	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-.388	.089	-.264	-4.351	.000
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	-.379	.114	-.205	-3.332	.001
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	.265	.116	.120	2.289	.023

* Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .474

จากตารางที่ 14 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรเครือญาติหรือพรรคพวกตัวแปรด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองตัวแปรด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินหรือเงิน และตัวแปรด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 47.7 % นั่นคือ ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 47.7 และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

การวิเคราะห์ห้ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

พบว่าการวิเคราะห์ห้ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

$$\text{Get top score} = 58.094 + .758 (\text{Patronage}) - .388 (\text{Party/Group}) - .379 (\text{Money}) + .265$$

(Donation)

เมื่อ	Get top score	=	การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดเป็นอันดับ 1
	Patronage	=	เครือญาติหรือพรรคพวก
	Party/Group	=	กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัด
	Money	=	การแจกจ่ายทรัพย์สินหรือเงิน
	Donation	=	การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ

จากสมการข้างต้นแสดงผลการวิเคราะห์ห้ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมีอยู่ 4 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ เครือญาติหรือพรรคพวก รองลงมาคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ไม่ใช้เครือญาติหรือพรรคพวกไม่สังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ไม่แจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และไม่มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 58.094

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการใช้เครือญาติหรือพรรคพวกเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .758

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน มีการใช้เครือญาติหรือพรรคพวกเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .388

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากันมีการใช้เครือญาติหรือพรรคพวกเท่ากันมีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .379

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการใช้เครือญาติหรือพรรคพวกเท่ากัน มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .265

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

Beta Model 2: Get top score = .438 (Patronage) -.264 (Party/Group) -.205 (Money) + .120 (Donation)

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน คะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน และคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านเครือญาติหรือพรรคพวกเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .438

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน มีคะแนนมาตรฐานด้านเครือญาติหรือพรรคพวกเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .264

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากันคะแนนมาตรฐานด้านเครือญาติหรือพรรคพวกเท่ากันมีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากันถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่าย

ทรัพย์สินและเงินเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .205

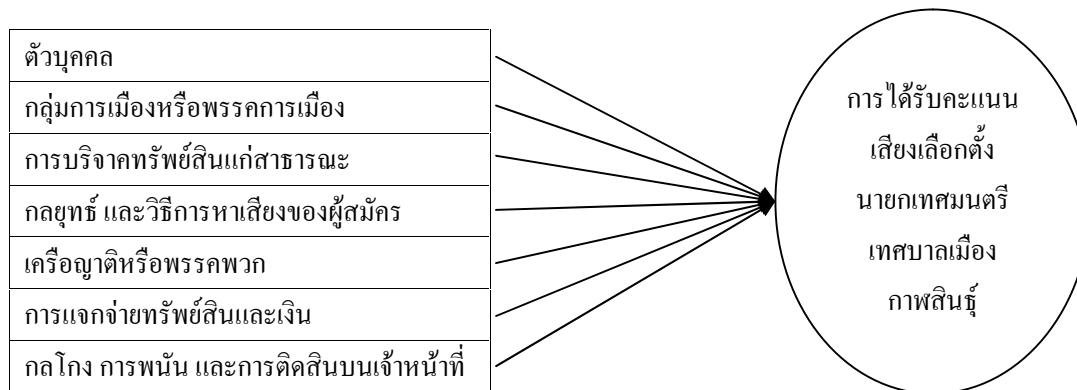
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านเครือญาติหรือพรรคพวกเท่ากัน มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .120

ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านเครือญาติหรือพรรคพวกมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .239)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองมากเท่าไรก็ทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ -.313)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินมากเท่าไรก็ทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ -.181)

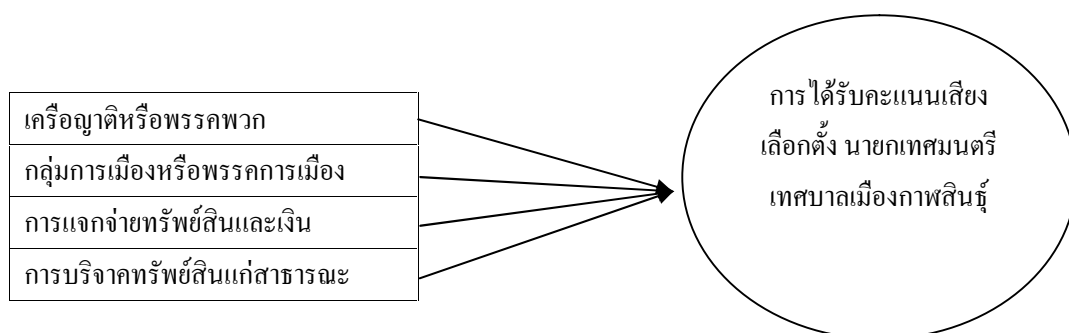
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านการบริจาคแก่สาธารณะมากเท่าไรก็ทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 4 ค่า Beta เท่ากับ .120)

ภาพที่ 6 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ขณะการเลือกตั้งได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 6 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง

กาฬสินธุ์พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลแก่สาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร เครือญาติหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ภาพที่ 7 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 7 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านเครือญาติหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลแก่สาธารณะ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 25 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง
กาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sig)	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.157	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.023	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.984	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5 เครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 6 การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.003	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 7 กลไก การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่มีผล ต่อได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.480	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	T	Sig.
1 (Constant)	30.287	3.484		8.693	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.344	.072	.228	4.784	.000
2 (Constant)	35.520	3.517		10.099	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.558	.080	.370	6.932	.000
เครือข่ายหรือพรรคพวก	-.502	.095	-.283	-5.307	.000
3 (Constant)	32.376	3.531		9.170	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.383	.089	.254	4.296	.000
เครือข่ายหรือพรรคพวก	-.645	.099	-.364	-6.527	.000
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	.483	.115	.255	4.184	.000

* Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .30

จากตารางที่ 26 แสดงว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ตัวแปรด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก และตัวแปรด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 30 % นั่นคือตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 30 และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณ โดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

$$\text{Get second top score} = 32.376 + .383 (\text{Party/Group}) - .645 (\text{Patronage}) + .483 (\text{Money})$$

เมื่อ Get second top score = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2

Party/Group = กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัด

Patronage = เครือญาติหรือพรรคพวก

Money = การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน

จากสมการข้างต้นแสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 3 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด รองลงมาคือเครือข่ายหรือพรรคพวก และการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ตามลำดับซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองและไม่ใช้เครือข่ายหรือพรรคพวก และไม่มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 32.376

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการใช้เครือข่ายหรือพรรคพวกเท่ากัน และการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .383

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน และมีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการใช้เครือข่ายหรือพรรคพวกเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .64

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน และมีการใช้เครือข่ายหรือพรรคพวกเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .438

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

Beta Model 2: Get second top score = .254(Party/Group) - .364(Patronage) + .255 (Money)

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกเท่ากันมีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .254

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนน

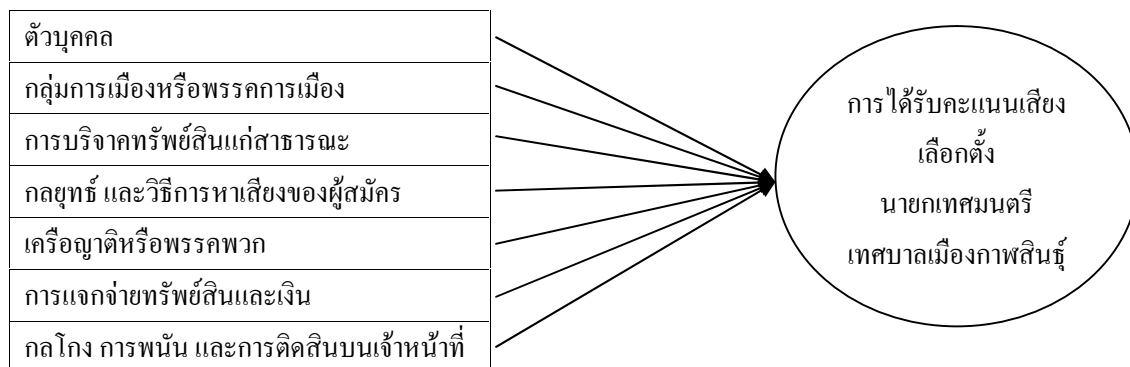
อันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .364

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากันและมีคะแนนมาตรฐานด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .255

ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .228)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ -.283)

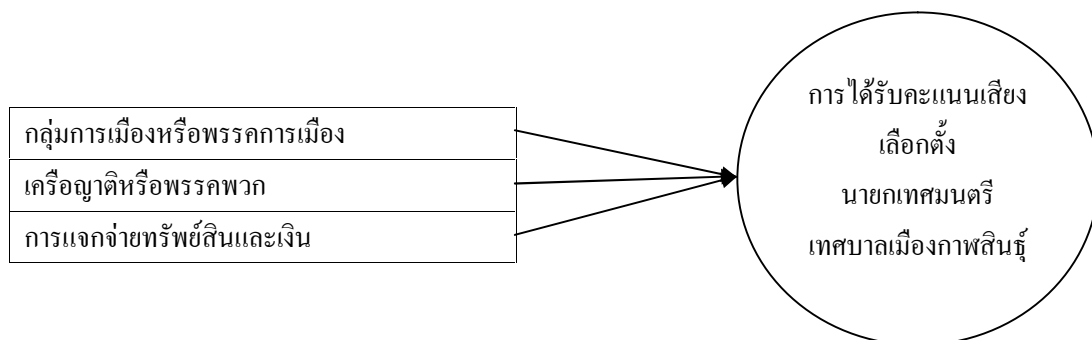
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินการเมืองมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .255)

ภาพที่ 8 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 8 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร

เครือข่ายหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ภาพที่ 9 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 9 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง, ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก และปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 27 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง
กาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ .05 (Sig)	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1		
ตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.272	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2		
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3		
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.333	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4		
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.340	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5		
เครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 6		
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 7		
กลโกง การพนัน และการตัดสินบน เจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.671	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูนธ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 19 ตุลาคม 2556 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 4,168 คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 3,345 คน ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้คะแนนสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ นาย ก. (นามสมมติ) ได้ 1,467 คะแนน ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้คะแนนเป็นอันดับ 2 คือ นาย ข. (นามสมมติ) ได้ 1,228 ห่างกัน 239 คะแนน โดยได้คำนวณหาขนาดตัวอย่างแล้ว ได้ 369 ตัวอย่าง ซึ่งเราต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง เพราะเหตุใด จึงได้รับคะแนนสูงและได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูนธ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูนธ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์นำเสนอต่อไปนี้

ตารางที่ 28 ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

เขตเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
อ.บ.ต.	369	100.0

จากตารางที่ 28 พบว่า ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูนธ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 369 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	173	46.9
หญิง	196	53.1
รวม	369	100.0

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.1 ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.9

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.	99	26.8
อนุปริญญา ปวส. ปวท.	125	33.9
ปริญญาตรีขึ้นไป	145	39.3
รวม	369	100.0

จากตารางที่ 30 พบว่า โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมา คือ อนุปริญญา ปวส. ปวท. คิดเป็นร้อยละ 33.9 และประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. คิดเป็นร้อยละ 26.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ	107	25.5
พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อื่น ๆ	152	36.2
เกษตรกร	161	38.3
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 31 พบว่า โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อาชีพอิสระ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 36.2 และประกอบอาชีพข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 25.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
อายุ	369	45.6260	18.39293
รายได้	369	12552.8455	6451.57958
จำนวนรวม	369		

จากตารางที่ 32 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 46 ปี และรายได้ต่อเดือนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12,553 บาท

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD	อันดับ
ตัวบุคคล	369	77.4797	8.80898	1
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	369	20.0000	6.12372	6
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	369	51.6531	12.23542	4
เครือข่ายหรือพรรคพวก	369	53.6314	8.95852	3
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	369	18.4824	6.28796	7
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	369	21.5447	10.27073	5
กลโกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่	369	55.2033	11.95664	2
จำนวนรวม	369			

จากตารางที่ 33 พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 77.47 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 55.20 ปัจจัยด้านระบบอุปถัมภ์และเครือข่าย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.63 ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 51.65 ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 21.54 ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.0 และปัจจัยด้านการกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โศกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (นาย ก. นามสมมติ)	369	53.1978	35.50974
ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (นาย ก. นามสมมติ)	369	50.5962	34.77681
จำนวนรวม	369		

จากตารางที่ 34 พบว่า โดยส่วนใหญ่เลือก (นาย ก. นามสมมติ) จึงชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โศกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.19 ส่วนที่เหลือเลือก (นาย ก. นามสมมติ) ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 50.59 จึงไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โศกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่
ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
โศกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	T	Sig.
1 (Constant)	2.763	5.701		.485	.628
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	2.522	.273	.435	9.252	.000
2 (Constant)	14.143	6.484		2.181	.030
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	2.558	.269	.441	9.523	.000
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	-.562	.160	-.163	-3.510	.001
3 (Constant)	-11.852	10.440		-1.135	.257
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	2.618	.266	.451	9.838	.000
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	-.516	.159	-.149	-3.248	.001
กล โกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่	.431	.137	.145	3.153	.002

*Adjusted R square ที่ปรับแล้ว =.230

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรกลุ่มการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่สังกัดตัวแปรการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณชน และตัวแปรกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 23.0 % นั่นคือ ตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 23.0 และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

$$\text{Get top score} = -11.852 + 2.618 (\text{Party/Group}) - .516 (\text{Donation}) + .431 (\text{Fraud})$$

เมื่อ Get top score = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดเป็นอันดับ 1

Party/Group = กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัด

Donation = การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณชน

Fraud = กลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่

จากสมการข้างต้นแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมีอยู่ 3 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณชน และกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองและไม่มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณชน และไม่มีการพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง -11.852

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณชนเท่ากัน และมีการใช้กลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่กัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น 2.618

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการใช้กลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน และมีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มี

มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .516

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากันมีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากันถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการใช้กลไกการพนัน และการตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .431

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

$$\text{Beta Model 2: Get top score} = .451 (\text{Party/Group}) - .149 (\text{Donation}) + .145 (\text{Fraud})$$

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน และมีกลไกการพนัน และตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .451

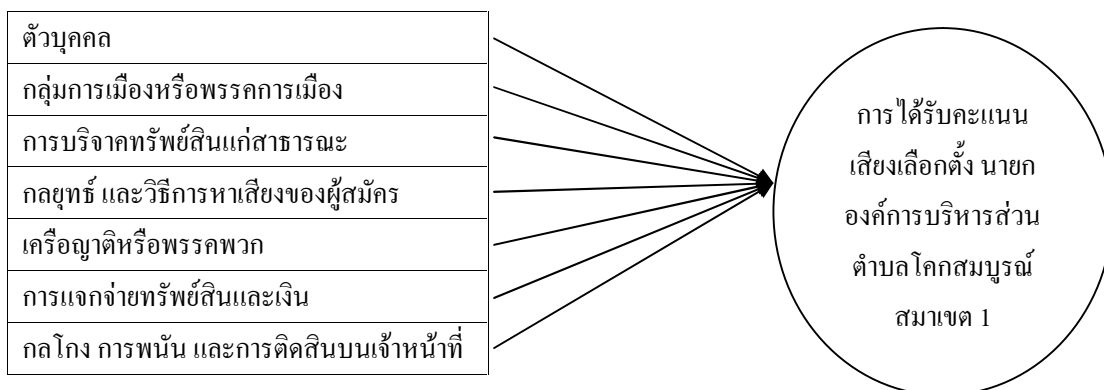
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลไกการพนัน และตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่เท่ากันและมีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง.149

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากันและมีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลไกการพนัน และตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น .145

ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองมากเท่าไรก็ทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .451)

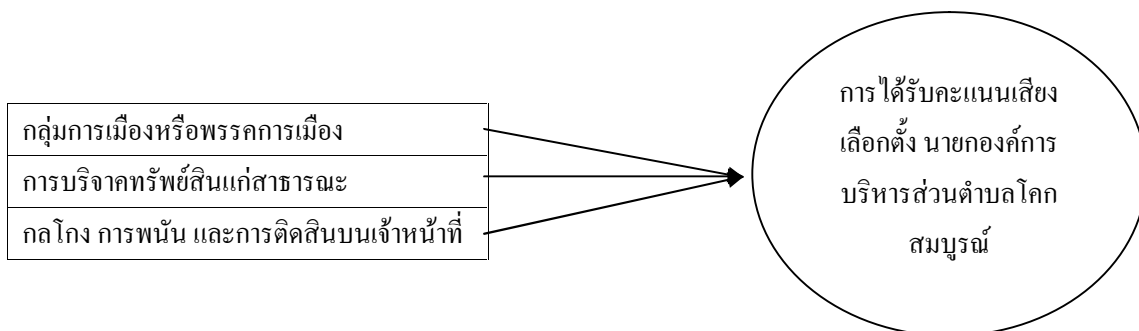
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะมากเท่าไรก็ทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ -.149)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลไกการพนัน และการตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่มากเท่าไรก็ทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ -.145)

ภาพที่ 10 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสยจังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 10 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร เครือข่ายหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพที่ 11 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 นายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 11 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคตริพย์สินแก่สาธารณะ และปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 36 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sig)	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1		
ตัวบุคคล	.063	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 2		
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 3		
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	.001	เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 4		
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	.145	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 5		
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.186	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 6		
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน	.379	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 7		
กลโกง การพนัน และการตัดสินบน	.002	เป็นไปตามสมมติฐาน
เจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		

ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับ
คะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
โคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	T	Sig.
1 (Constant)	104.364	5.461		19.110	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-2.688	.261	-.473	-10.296	.000
2 (Constant)	137.148	9.295		14.754	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-2.770	.256	-.488	-10.829	.000
กล โกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่	-.564	.131	-.194	-4.307	.000
3 (Constant)	122.775	9.855		12.458	.000
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	-2.801	.251	-.493	-11.151	.000
กล โกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่	-.518	.129	-.178	-4.015	.000
การบริจจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	.579	.150	.171	3.858	.000

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ตัวแปรด้านกล โกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และตัวแปรด้านการบริจจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 28.5 % นั่นคือ ตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 28.5 และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้ พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการ ได้ดังนี้

$$\text{Get second top score} = 122.775 - 2.801 (\text{Party/Group}) - .518 (\text{Fraud}) + .579 (\text{Donation})$$

เมื่อ Get second top score	=	การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2
Party/Group	=	กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัด
Fraud	=	กลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่
Donation	=	การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ

จากสมการข้างต้นแสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 3 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองและไม่ใช้กลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ และไม่มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 122.775

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการใช้กลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน และการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง 2.801

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเท่ากัน และมีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการใช้กลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .518

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน และมีการใช้กลโกง การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .579

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

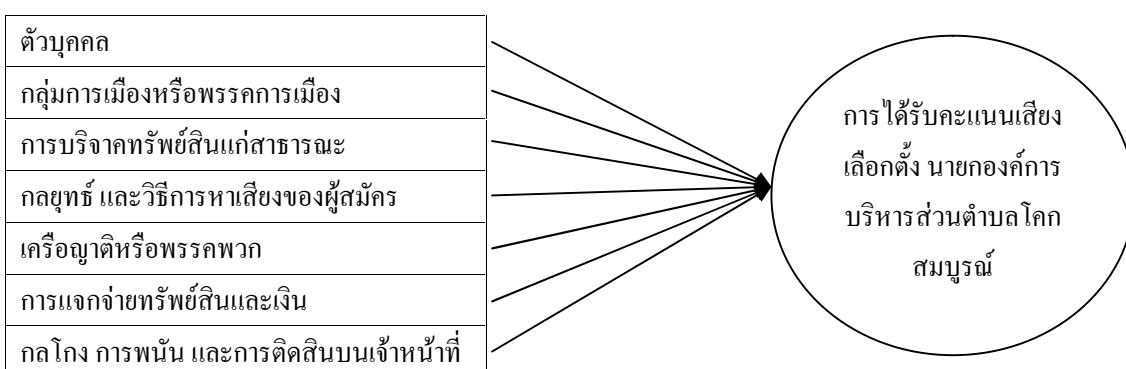
Beta Model 2: Get second top score = $-.493(\text{Party/Group}) - .178(\text{Fraud}) + .171(\text{Donation})$

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคตrophyสินแก่สาธารณะเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .493

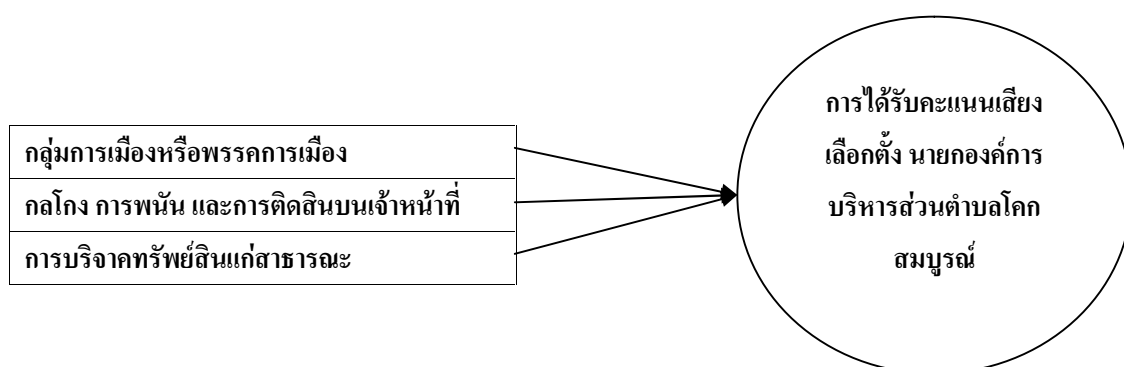
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคตrophyสินแก่สาธารณะเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .178

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่ากันและมีคะแนนมาตรฐานด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านการบริจาคตrophyสินแก่สาธารณะเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .171

ภาพที่ 12 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 12 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร เครือญาติหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพที่ 13 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 13 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง, ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 38 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sig.)	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1		
ตัวบุคคล		ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.167	
สมมติฐานที่ 2		
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง		เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	
สมมติฐานที่ 3		
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ		เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	
สมมติฐานที่ 4		
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร		ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.434	
สมมติฐานที่ 5		
เครือข่ายหรือพรรคพวก		ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.064	
สมมติฐานที่ 6		
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน		ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.218	
สมมติฐานที่ 7		
กลโกง การพนัน และการตัดสินบน		เป็นไปตามสมมติฐาน
เจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

การเลือกผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2553 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 204 คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 198 คน ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้คะแนนสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ นาย ก. (นามสมมติ) ได้ 128 คะแนน ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้คะแนนเป็นอันดับ 2 คือ นาย ข. (นามสมมติ) ได้ 70 คะแนน ห่างกัน 58 คะแนน โดยได้คำนวณหาขนาดตัวอย่างแล้ว ได้ 136 ตัวอย่าง ซึ่งเราต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง เพราะเหตุใด จึงได้รับคะแนนสูงและได้เป็นผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 39 ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

เขตเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
ผู้ใหญ่บ้าน	136	100.0

จากตารางที่ 39 พบว่า ขนาดตัวอย่างหรือจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 136 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	66	48.5
หญิง	70	51.5
รวม	136	100.0

จากตารางที่ 40 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.5 ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.5

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

วุฒิการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.	50	36.8
อนุปริญญา ปวส. ปวท.	60	44.1
ปริญญาตรีขึ้นไป	26	19.1
รวม	136	100.0

จากตารางที่ 41 พบว่า โดยส่วนใหญ่จบการศึกษานอนปริญญา ปวส. ปวท. คิดเป็นร้อยละ 44.1 รองลงมาคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. คิดเป็นร้อยละ 36.8 และปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ	21	15.4
พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อื่น ๆ	67	49.3
เกษตรกร	48	35.3
รวม	136	100.0

จากตารางที่ 42 พบว่า โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อาชีพอิสระ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 36.2 และประกอบอาชีพข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 25.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านอายุและรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
อายุ	136	43.6103	17.60941
รายได้	136	9647.9588	4764.88609
จำนวนรวม	136		

จากตารางที่ 43 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 44 ปี และรายได้ต่อเดือนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9,648 บาท

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD	อันดับ
ตัวบุคคล	136	77.6471	12.95207	1
กลุ่มการเมือง	136	8.7500	9.06254	6
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน	136	39.3382	17.43569	3
เครือข่ายหรือพรรคพวก	136	62.1324	11.24858	2
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	136	8.0147	7.07838	7
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	136	8.8235	8.26047	5
กลโกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่	136	13.0147	12.31198	4
จำนวนรวม	136			

จากตารางที่ 44 พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 77.64 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 62.13 ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินละเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 39.33 ปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.01 ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.82 ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.75 และปัจจัยด้านการกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามผู้ที่ได้อันดับ 1 และผู้ที่ได้อันดับ 2 ของการเลือกผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD
ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (นาย ก. นามสมมติ)	136	58.4559	39.88648
ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (นาย ข. นามสมมติ)	136	49.9265	39.09147
จำนวนรวม	136		

จากตารางที่ 45 พบว่า โดยส่วนใหญ่เลือกนาย ก. (นามสมมติ) จึงชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 58.45 ส่วนที่เหลือเลือกนาย ข. (นามสมมติ) ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 49.92 จึงไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 46 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1(Constant)	69.790	4.569		15.276	.000
กลุ่มการเมือง	-1.295	.363	-.294	-3.565	.001

* Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .080

จากตารางที่ 46 แสดงว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 8.0 % นั่นคือตัวพยากรณ์ 1 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้

ร้อยละ 8.0 และถ้าทราบค่าของตัวแปร 1 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

$$\text{Get top score} = 69.790 - 1.295 (\text{Party/Group})$$

เมื่อ Get top score = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดเป็นอันดับ 1

Party/Group = กลุ่มการเมืองที่สังกัด

จากสมการข้างต้นแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมีเพียง 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองคาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 69.790

ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง 1.295

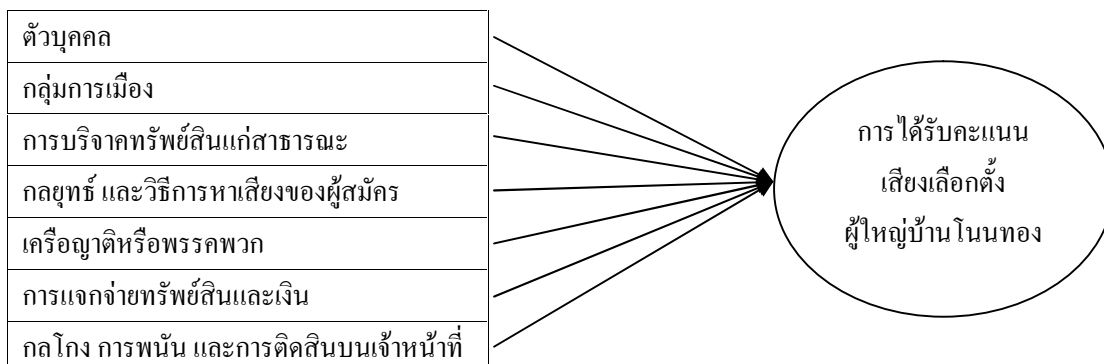
การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized Coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

$$\text{Beta Model 2: Get top score} = -.294(\text{Party/Group})$$

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

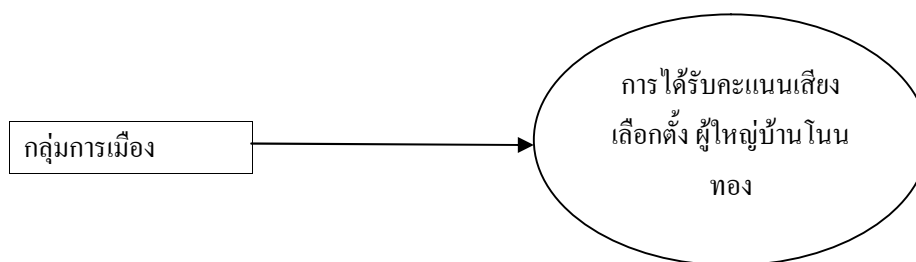
ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .294

ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ -.294)

ภาพที่ 14 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 14 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคตर्फ์สินแก่สาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร เครือข่ายหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพที่ 15 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนน อันดับ 1 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 15 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 47 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Sig)	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1		
ตัวบุคคล	.287	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 2		
กลุ่มการเมือง	.001	เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 3		
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	.494	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 4		
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	.881	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 5		
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.766	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 6		
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน	.440	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 7		
กลโกง การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่มีผลต่อ	.160	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		

ตารางที่ 48 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้นำหมู่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

ขั้นตอนที่	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1(Constant)	41.650	4.571		9.111	.000
กลุ่มการเมือง	.946	.364	.219	2.602	.010

* Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .041

จากตารางที่ 48 แสดงว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้เป็นค่าคงที่ตัวแปรกลุ่มการเมือง มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 4.1 % นั่นคือตัวพยากรณ์ 1 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 4.1 และถ้าทราบค่าของตัวแปร 1 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Unstandardized coefficients หรือ B) ได้ดังนี้

พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

Get second top score = 41.650 - .946 (Group)

เมื่อ Get second top score = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2

Party/Group = กลุ่มการเมืองที่สังกัด

จากสมการข้างต้นแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมีเพียง 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่สังกัดกลุ่มการเมือง คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 41.650

ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .946

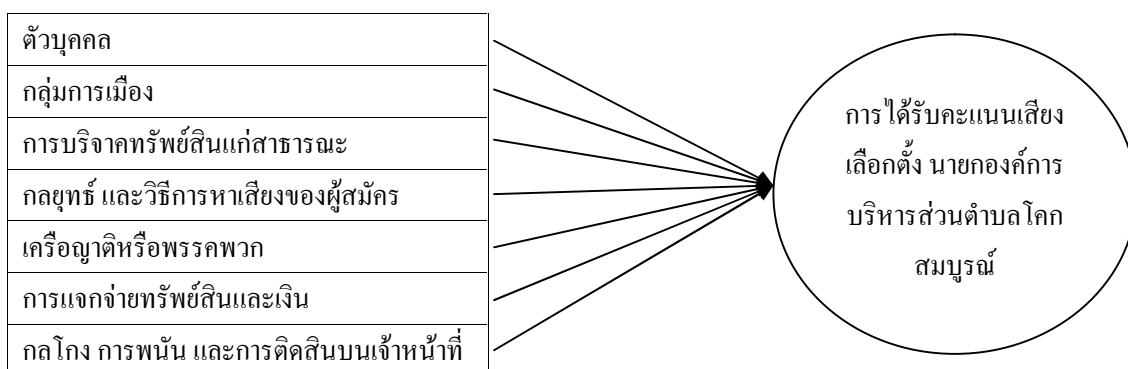
การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized Coefficients หรือ Beta) ได้ดังนี้

Beta Model 2: Get second top score =.219(Group)

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .219

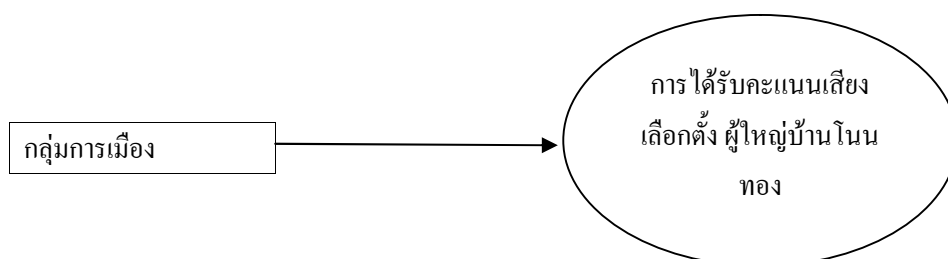
ถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีคุณสมบัติด้านกลุ่มการเมืองมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .219)

ภาพที่ 16 ผลก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 16 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคล ปัจจัยด้านกลุ่มการเมือง ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรสินค้าสาธารณะ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัครเครือข่ายดีหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพยากรสินค้าและเงิน และปัจจัยด้านกลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9

ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพที่ 17 ผลหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

จากภาพที่ 17 แสดงให้เห็นถึงการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้วพบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมือง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการ ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 49 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

สมมติฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (sig)	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1		
ตัวบุคคล	.276	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 2		
กลุ่มการเมือง	.010	เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 3		
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ	.407	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 4		
กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร	.539	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 5		
เครือข่ายหรือพรรคพวก	.556	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 6		
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน	.911	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		
สมมติฐานที่ 7		
กลโกง การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่มี	.182	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ผลต่อได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง		

ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์

สรุปผลการวิเคราะห์จะแบ่งการอธิบายดังนี้

1. สรุปผลทดสอบสมมติฐาน, ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 และ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

1.1 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1

1.2 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

1.3 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.4 เขตเลือกตั้งผู้ใหญบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. สรุปผลทดสอบสมมติฐาน, ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของแต่ละเขตเลือกตั้งที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งผู้ใหญบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

3. สรุปความถี่ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง (เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งผู้ใหญบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

ตารางที่ 50 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง, ระดับ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของ
เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพลัทธิ เขต 1 ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมมติฐาน	ผู้ที่ได้รับคะแนน	ผู้ที่ได้รับคะแนน
	อันดับ 1	อันดับ 2
ปัจจัยด้านตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(2) เป็นไปตาม สมมติฐาน.000	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .052
ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(1) เป็นไปตาม สมมติฐาน.000	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000
ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .303	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .062
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .529	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .863
ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .706	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .133
ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .786	(3) เป็นไปตาม สมมติฐาน.007
ปัจจัยด้านกลไกการพนัน และการติดสินบน เจ้าหน้าที่ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .716	(2) เป็นไปตาม สมมติฐาน.000

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่บอกถึงระดับของปัจจัย

จากตารางที่ 50 จะเห็นได้ว่า จากสมการทั้ง 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด เช่นเดียวกับผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ที่มีปัจจัยสำคัญคือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดแต่ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยด้านตัวบุคคลเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีเพียง 2 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดและปัจจัยด้านตัวบุคคล ในขณะที่ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่มีปัจจัยด้านตัวบุคคล กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มี 3 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด รองลงมาคือ กลโกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 51 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของ
เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมมติฐาน	ผู้ที่ได้รับคะแนน	ผู้ที่ได้รับคะแนน
	อันดับ 1	อันดับ 2
ปัจจัยด้านตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .157	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .272
ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(2) เป็นไปตาม สมมติฐาน.000	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000
ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(4) เป็นไปตาม สมมติฐาน.023	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .333
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .984	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .340
ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(1) เป็นไปตาม สมมติฐาน.000	(2) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000
ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(3) เป็นไปตาม สมมติฐาน.003	(3) เป็นไปตาม สมมติฐาน.000
ปัจจัยด้านกลไกการพนัน และการติดสินบน เจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .480	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน .671

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่บอกถึงระดับของปัจจัย

จากตารางที่ 51 จะเห็นได้ว่า จากสมการทั้ง 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงคือ ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ที่มีปัจจัยที่มีส่วนสำคัญคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดรองลงมาคือ เครือข่ายหรือพรรคพวกและการแจกจ่ายทรัพย์สินหรือเงิน ตามลำดับ แต่ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มี 4 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ในขณะที่ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่มีปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะเข้ามามีส่วนสำคัญในการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มี 3 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกและปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 อย่างไรก็ตามทั้ง 2 อันดับที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งปัจจัยสนับสนุนที่คล้ายคลึงกันคือ ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด และปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน

ตารางที่ 52 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของ
เขตเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมมติฐาน	ผู้ที่ได้รับคะแนน อันดับ 1	ผู้ที่ได้รับคะแนน อันดับ 2
ปัจจัยด้านตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .063	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .167
ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000
ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(2) เป็นไปตามสมมติฐาน. 001	(3) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของ ผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง เลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .145	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .434
ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .186	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .064
ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .379	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .218
ปัจจัยด้านกลไกการพนัน และการติด สินบนเจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนน เสียงเลือกตั้ง	(3) เป็นไปตามสมมติฐาน. 002	(2) เป็นไปตามสมมติฐาน. 000

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่บอกถึงระดับของปัจจัย

จากตารางที่ 52 จะเห็นได้ว่า จากสมการทั้ง 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็น
อันดับ 1 และอันดับ 2 มีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือ
พรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด และยังมีปัจจัยสนับสนุน

โดยข้ามามีส่วนสำคัญที่ได้รับคะแนนเสียงจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งคล้ายคลึงกันคือ ปัจจัยด้านการ
 บริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ และกล โกง การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ ที่ระดับนัยสำคัญ
 ทางสถิติ .05

ตารางที่ 53 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับ
 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของ
 เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมมติฐาน	ผู้ที่ได้รับคะแนน อันดับ 1	ผู้ที่ได้รับคะแนน อันดับ 2
ปัจจัยด้านตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .287	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .276
ปัจจัยด้านกลุ่มการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน .001	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน .010
ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .494	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .407
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของ ผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .881	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .539
ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .766	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .556
ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .440	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .911
ปัจจัยด้านกล โกงการพนัน และการติดสินบน เจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .160	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .182

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่บอกถึงระดับของปัจจัย

จากตารางที่ 53 จะเห็นได้ว่า จากสมการทั้ง 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็น
 อันดับ 1 และอันดับ 2 มีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงที่คล้ายคลึงกันคือ ปัจจัยด้านกลุ่ม

การเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดเป็นปัจจัยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 54 สรุปผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความเหมือนและความแตกต่างของแต่ละเขตเลือกตั้งที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (เขตเลือกตั้ง ส.ส., เขตเลือกตั้ง ท.ม., เขตเลือกตั้ง อ.บ.ต. และเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน)

สมมติฐาน	ส.ส.	เทศบาลเมือง	อ.บ.ต.	ผู้ใหญ่บ้าน
ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(2) เป็นไปตามสมมติฐาน .000	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .157	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .063	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .287
ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน .000	(2) เป็นไปตามสมมติฐาน .000	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน .000	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน .001
ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .303	(4) เป็นไปตามสมมติฐาน .023	(2) เป็นไปตามสมมติฐาน .001	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .494
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .529	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .984	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .145	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .881
ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวกมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .706	(1) เป็นไปตามสมมติฐาน .000	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .186	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .766
ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .786	(3) เป็นไปตามสมมติฐาน .003	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .379	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .440
ปัจจัยด้านกลไกการพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .716	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .480	(3) เป็นไปตามสมมติฐาน .002	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน .160

จากตารางที่ 54 พบว่า เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์เขต 1 มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และปัจจัยด้านตัวบุคคลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มี 4 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านเครือญาติหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบุญ อำเภอภมราไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ และปัจจัยด้านกลไกการพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง ตำบลไผ่ อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ มี 1 ปัจจัย คือปัจจัยด้านตัวบุคคลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จะเห็นได้ว่าผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 1 มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้รับคะแนนเสียงซ้ำกันทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง (4 ประเภท) คือ กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง รองลงมาคือ การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ซึ่งมีซ้ำกัน 2 เขตเลือกตั้ง ได้แก่ เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบุญ อำเภอภมราไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งนี้ ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ซ้ำกันทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง อาจจะเนื่องมาจากผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง หรือพรรคพวก ฯลฯ ในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยกัน หรือช่วยเหลือกันในการหาเสียง เพื่อให้ได้คะแนนนิยมในพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง จนส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ตารางที่ 55 สรุปความถี่ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง(เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลโลกสมบูรณ์ อำเภอภมกลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์, เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์)

ปัจจัย	ส.ส.	ส.ส.	ท.ม.	ท.ม.	อ.บ.ต	อ.บ.ต	ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน	ความถี่
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 1	อันดับ 2	
บุคคล	√								1/8
กลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	√	√	√	√	√	√	√	√	8/8
การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ			√		√	√			3/8
กลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร									0/8
เครือข่ายหรือพรรคพวก			√	√					2/8
การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน		√	√	√					3/8
กลไกการพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่		√			√	√			3/8

จากตารางที่ 55 พบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง (ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองเฉพาะเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน) ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 และผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในทุกเขตเลือกตั้ง มีความถี่มากที่สุด คือ 8 ส่วน 8 (8/8) เป็นปัจจัยที่เข้ามามีส่วนสำคัญในการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่ไม่มีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่มีความถี่เลย ทั้งนี้ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงของผู้สมัครอาจจะมีหรือเกิดขึ้นจริงแต่ยังมีไม่มากพอจนทำให้เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีคำถามการวิจัยว่า ปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. เพื่อให้ทราบถึงระดับของปัจจัยที่มีผลต่อคะแนนเสียงเลือกตั้ง
3. เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้นำ

ประเภทต่าง ๆ

ในการวิจัยนี้ได้สำรวจ ทบทวน แนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แล้วนำมาประมวล วิเคราะห์ จนสุดท้ายได้นำผลการวิจัย ข้อค้นพบเหล่านั้นมาตั้งเป็นสมมติฐานของการวิจัย 7 ประการ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ตัวบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 2 พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 3 การบริจาคตrophyสินแก่สาธารณะ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 4 กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 5 ระบบอุปถัมภ์ และเครือข่าย มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 6 การแจกจ่าย trophyสิน และเงิน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 7 กลโกง การพนัน และการตัดสินบนเจ้าหน้าที่ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เพื่อให้ได้คำตอบตามคำถาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นการทดสอบสมมติฐานด้วยจึงได้ทำการแบ่งพื้นที่เลือกตั้งในจังหวัดกาฬสินธุ์ออกเป็น 4 ประเภท 4 เขตเลือกตั้ง ได้แก่ เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 เขตเลือกตั้งนายกเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ และเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มาทำวิจัย

การวิจัยนี้ต้องการทราบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วนำมาสร้างเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ทราบว่า การได้รับคะแนนเสียงนั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง และแต่ละปัจจัยมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด อย่างไร ทั้งนี้คือปัจจัยใดที่เข้ามาในสมการแสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อได้สุ่มเลือกเขตเลือกตั้งในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่เป็นพื้นที่ในการวิจัยแล้ว 4 ประเภท 4 เขตเลือกตั้งในข้างต้น จึงได้สุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้งของแต่ละประเภท ได้แก่ เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 407 ตัวอย่าง เขตเลือกตั้งนายกเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 420 ตัวอย่าง เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 369 ตัวอย่าง และเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 136 ตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งขณะการเลือกตั้งและได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 คือ พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด (Party/Group) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือตัวบุคคล (Personal) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 Get top score = 61.493 - .036 (Party/Group) + .312 (Personal)

2. เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ระบบอุปถัมภ์และเครือข่าย รองลงมาคือ พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ Get top score = 58.094 + .758 (Patronage) - .388 (Party/Group) - .379 (Money) + .265 (Donation)

3. เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอมลลایไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอมลลایไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ และกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอมลลایไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ Get top score = -11.852 + 2.618 (Party/Group) - .516 (Donation) + .431 (Fraud)

4. เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 และได้เป็นผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์มีเพียง 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ Get top score = 69.790 -1.295 (Party/Group)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 1 มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้รับคะแนนเสียงซ้ำกันทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง (4 ประเภท) คือ พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง รองลงมาคือ การบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ซึ่งมีซ้ำกัน 2 เขตเลือกตั้ง ได้แก่ เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอมลลایไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งนี้ ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ซ้ำกันทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง อาจจะเนื่องมาจากผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมือง หรือพรรคพวก ฯลฯ ในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยกัน หรือช่วยเหลือกันในการหาเสียง เพื่อให้ได้คะแนนนิยมในพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง จนส่งผลการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งที่จะตอบคำถามทั้ง 2 ด้าน คือด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และด้านการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งจะอภิปรายแยกเป็นแต่ละเขตเลือกตั้งดังต่อไปนี้

เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสินธุ์ เขต 1 ในงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 85.94 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.88 ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.27 ปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.74 ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.54 ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.63 และระบบอุปถัมภ์และเครือข่าย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.03 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการศึกษาเจาะลึกมากกว่าการหาค่าเฉลี่ย ซึ่งใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยตัวบุคคลที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าวคือ ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีส่วนสำคัญน้อยลง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาพสินธุ์ เขต 1 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริกงคด (2556) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย โดยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 4 ภาคทั่วประเทศ 4 เขตเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า ในภาคเหนือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งชนะการเลือกตั้งและได้เป็น ส.ส. คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดรองลงมาคือปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียง และกลไกการพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ ตามลำดับที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งในงานของไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริกงคด (2556) ไม่มีปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 อีกทั้งมีงานวิจัยที่เทียบเคียงกันและสอดคล้องกัน ได้แก่ งานวิจัยของคูสิตกลางประพันธ์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นของประชาชน : กรณีศึกษาอำเภอหนองสูงจังหวัดมุกดาหารผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระดับชาติ (ส.ส.) และระดับท้องถิ่น (ส.จ.) ของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งของอำเภอหนองสูงจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่มีการไปเลือกตั้งในช่วงเช้าก่อนเที่ยงเมื่อเลือกแล้วจะไม่บอกว่าเลือกใครและนิยมไปเป็นกลุ่ม 4-5 คนก่อนเลือกจะตรวจดูรายชื่อผู้สมัครแล้วเข้าหาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใครนั้นจะพิจารณาจากลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมความน่าไว้วางใจหรือความน่าเชื่อถือของผู้สมัครนอกจากนี้ยังต้องพิจารณาจากพรรคที่สังกัดว่ามีนโยบายที่ชัดเจนที่จะให้ประโยชน์กับประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมมีความเข้มแข็งมั่นคงพอที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนได้จริงหากได้เป็นรัฐบาลส่วนรูปแบบในการหาเสียงที่

เห็นว่ามียผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงนั้น ได้แก่การเปิดเวทีปราศรัยตามจุดสำคัญ ๆ และการเข้าถึงประชาชนอย่างสม่ำเสมอทั้งก่อนการเลือกตั้งและในระหว่างการเลือกตั้ง, ว่าที่ร้อยตรีจักรพันธ์ มิตรศักดิ์ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเขตเลือกตั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ปัจจัยด้านผู้สมัครปัจจัยด้านพรรคการเมืองปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จุดเด่นหรือลักษณะที่สำคัญที่สุดในด้านคุณสมบัติของผู้สมัครคือเป็นคนดีมีความรู้ความสามารถ ในด้านพรรคการเมืองคือมีนโยบายที่ดี และในด้านรูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครคือการที่ผู้สมัครเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญสูงสุดคือปัจจัยด้านผู้สมัคร รองลงมาคือ พรรคการเมืองและรูปแบบการหาเสียงตามลำดับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านผู้สมัครและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้แก่อายุอาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแต่ปัจจัยด้านพรรคการเมืองปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ในงานวิจัยครั้งนี้ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 76.38 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 45.09 ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 34.97 ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 31.59 ปัจจัยด้านการกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 30.42 ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 29.66 และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 26.90 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาจะลึกมากกว่าการหาค่าเฉลี่ย ซึ่งใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าวคือ จากค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านตัวบุคคล ไม่ได้เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่อย่างใด ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2554 แต่งานวิจัยของไพฑูรย์โพธิสวาง และวิเชียร ต้นศิริคงคล (2556) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย เก็บข้อมูลจาก 4 ภาคทั่วประเทศ 4 เขตเลือกตั้ง ผลการวิจัย

พบว่า ในภาคกลาง ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกเทศมนตรีมีปัจจัยสำคัญคือ กลยุทธ์การหาเสียง กลไก การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่ กล่าวคือ ในงานวิจัยของไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ตันศิริคงคล (2556) ไม่มีปัจจัยด้านเครือข่ายหรือพรรคพวก ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน และปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยที่เทียบเคียงกันและสอดคล้องกัน ได้แก่ งานวิจัยของอวิกา เอกทัตร (2549) ศึกษาการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเรื่อง การซื้อสิทธิขายเสียงของพรรคการเมือง ท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลหนึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การสัมภาษณ์อย่างเจาะลึก พบว่า พฤติกรรมการซื้อสิทธิขายเสียงแบ่งเป็น 5 รูปแบบ คือ รูปแบบการซื้อหัวคะแนน รูปแบบซื้อสมาชิกฝ่ายตรงข้าม รูปแบบการตัดผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม และการสร้างผู้สมัครเทียม รูปแบบในการจัดงานเลี้ยง รูปแบบในการซื้อตำแหน่งภายในพรรค และพบว่า ระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองแบบเครือข่ายติดลบบทบาทลงเนื่องจากความเป็นเมืองและระบบเศรษฐกิจแบบเงินตราเข้ามาในชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดระบบอุปถัมภ์ทางเศรษฐกิจแบบนายกับลูกจ้างโดยมีเงินตราและผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจในระบบงบประมาณท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทสำคัญ อุดม เกสโรทยาน (2550) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านจังหวัดน่าน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภูมิหลังของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งพบว่าเพศระดับการศึกษาอาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขตเทศบาลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านแต่อายุมีความความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน 2. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งพบว่า การรับรู้ข่าวสารทางวิทยุโทรทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านแต่การรับรู้ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์การสนทนากับนักการเมืองการสนทนากับข้าราชการการเสนอความต้องการต่อส่วนราชการและการเข้าร่วมประชุมมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน พรหมมา สิทธิทอง (2553) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถนำมาช่วยทำนายโอกาสการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครภูเก็ตเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2551 ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจ

ต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พฤติกรรมที่มีความสอดคล้องต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อุดมการณ์ทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความสอดคล้องต่อนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดย 1. เพศชายจะมีโอกาสไปเลือกตั้งลดลงกว่าเพศหญิง 2. ผู้ที่จบการศึกษาระดับสูงจะมีโอกาสไปเลือกตั้งลดลงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับอื่น ๆ 3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย 1.647 เท่า 4. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย จะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย 3.585 เท่า 5. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2.624 เท่า 6. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่มีอุดมการณ์ทางการเมือง 5.731 เท่า และ 7. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องต่อนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีโอกาสไปเลือกตั้งสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องต่อนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2.122 เท่า อรพิน จอกถม (2553) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. ประชาชนส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป จบการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว 2. ประชาชนเห็นว่าปัจจัยโดยรวม และมี 3 ด้าน คือ ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านผลงานของกลุ่ม และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และเห็นว่า มี 2 ด้าน คือด้านการประชาสัมพันธ์และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางส่วนในด้านผลประโยชน์แห่งตน มีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย 3. ประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ามีปัจจัยโดยรวมและทุกด้านที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุต่างกัน เห็นว่ามีปัจจัยเฉพาะด้านนโยบายของกลุ่มมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน เห็นว่า มีปัจจัยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นแตกต่างกัน

โดยสรุป ประชาชนเห็นว่าปัจจัยโดยรวม ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านผลงานของกลุ่ม และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก สมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผน รมรงค์ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้

เขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบุญ อำเภอสมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ในงานวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 77.47 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 55.20 ปัจจัยด้านระบบอุปถัมภ์และเครือข่าย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.63 ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 51.65 ปัจจัยด้านการบริจจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 21.54 ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.0 และปัจจัยด้านการกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 18.48 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาเจาะลึกมากกว่าการหาค่าเฉลี่ย ซึ่งใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านการบริจจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ และปัจจัยด้านกลไก การพนัน และการตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่ ที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าวคือ จากค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านตัวบุคคล ไม่ได้เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่อย่างไร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556 สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล (2556) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย โดยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 4 ภาคทั่วประเทศ 4 เขตเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่าในภาคใต้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัจจัยสำคัญคือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินซึ่งในงานของไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล (2556) ไม่มีปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง การบริจจาคทรัพย์สินและเงิน และกลไก การพนัน และการตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่ เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 อีกทั้งมีงานวิจัยที่เทียบเคียงกันและสอดคล้องกัน ได้แก่ งานวิจัยของประเสริฐ สะภา (2554) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัด ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้ 1. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ 2. ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ มีการทุจริตซื้อสิทธิ์ขายเสียง ประชาชนไม่สนใจในกิจกรรมการเมืองท้องถิ่น ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเรื่องการเมืองท้องถิ่น และนักการเมืองท้องถิ่นไม่นำข้อคิดเห็นจากประชาชนไปปฏิบัติ ประชาชนไม่ค่อยจะรวมกลุ่มกัน และประชาชนไม่กล้าแสดงออกถึงความต้องการต่าง ๆ เท่าที่ควร จำสิบเอกศักดิ์ ผ่านจังหวัด. (2553) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ช่วงเวลาในการตัดสินใจเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ตัดสินใจตั้งแต่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร และส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนการตัดสินใจ สำหรับการเลือกผู้สมัครส่วนใหญ่เลือก นายทองสุข หอมพนา ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง โดยมีเหตุผลในการไปใช้สิทธิเพราะต้องการได้คนที่ตนพอใจไปเป็นผู้แทนในการติดตามข่าวสารการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทุกวันจากป้ายประชาสัมพันธ์/ใบปลิว
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) ลำดับที่ 1 ด้านการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94) ลำดับที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54) ลำดับที่ 3 ด้านการประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31) ลำดับที่ 4 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78) รายด้าน ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางโดยแผ่นป้ายโฆษณา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งมีค่าอยู่ในระดับสูง ด้านการใช้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง โดยความสัมพันธ์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยการเป็นคนหมู่บ้านเดียวกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 พบว่า ช่วงเวลาในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์ ความสัมพันธ์

ทางสังคม และการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 สราวุธ ทศช่วย (2553) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิก
 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม
 อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง
 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการร่วมรณรงค์หาเสียง 2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มี
 สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วน
 ร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมู่บ้านขนาดเล็กและหมู่บ้านขนาดกลาง

เขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ใน
 งานวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 77.64 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเครือข่าย
 หรือพรรคพวก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 62.13 ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินละเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 39.33 ปัจจัย
 ด้านกลไก การพนัน และการติดสินบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.01 ปัจจัยด้านการบริจาค
 ทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.82 ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่
 8.75 และปัจจัยด้านการกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.01 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการศึกษาเจาะลึกมากกว่าการหาค่าเฉลี่ย ซึ่งใช้การวิเคราะห์ด้วย
 เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง
 เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดเพียงปัจจัยเดียวที่เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
 กล่าวคือ จากค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านตัวบุคคล ไม่ได้เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่
 อย่างไรก็ดี ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2553 สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ โพธิสว่าง และ
 วิเชียร ต้นศิริคงคล (2556) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทาง
 การเมืองในประเทศไทย โดยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 4 ภาคทั่วประเทศ 4 เขตเลือกตั้ง ผลการวิจัย
 พบว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็น
 ผู้ใหญ่บ้านมีปัจจัยสำคัญมีอยู่ 7 ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผล
 ต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ การสังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรค
 การเมือง รองลงมา คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กลยุทธ์การหาเสียง ญาติมิตร
 ช่วยเหลือแนะนำ การแจกจ่ายทรัพย์สินและ การบริจาคเงินแก่ชุมชน และกลไกการพนันและการ
 ติดสินบนเจ้าหน้าที่ (Fraud) เข้ามามีส่วนสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 อีกทั้งมีงานวิจัยที่
 เทียบเคียงกันและสอดคล้องกัน ได้แก่ งานวิจัยของวนิดา แสนทวีสุข (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มี
 ผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอคอน

มดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจเลือกนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษย-สัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ในการตัดสินใจในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านอิทธิพลจากนักการเมืองเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ถูกนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในระดับน้อย และปัจจัยด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่า ปัจจัยคุณสมบัติผู้สมัครเป็นชายเท่านั้น เป็นปัจจัยที่ประชาชนนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกในระดับมาก แต่โดยภาพรวมเป็นปัจจัยที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 13 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในระดับต่ำ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำแนกตามลักษณะประชากร เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า การใช้ปัจจัยแต่ละด้านซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรม จริยธรรมในการตัดสินใจเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนประเด็นสุดท้ายที่ประชาชนให้ความสำคัญในการประกอบการตัดสินใจเลือกน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านอิทธิพลจากนักการเมือง ยุทธพงศ์ วงศ์วิช (2540) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมือง : กรณีพฤติกรรมการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกรณีพฤติกรรมการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในระดับมาก ส่วนที่เหลือเข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านน้อย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคิดเป็นร้อยละ 50.3 มีค่านิยมประชาธิปไตยในระดับมาก ส่วนประชากรอีกครึ่งหนึ่งมีค่านิยมประชาธิปไตยน้อย การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยที่วัดค่านิยมประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าความเคารพในกติกากการปกครองและความเชื่อมั่นในพลังกลุ่ม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรความเชื่อในประสิทธิภาพทางการเมืองของประชาชน ความมีศักดิ์ศรีแห่งตน และความเชื่อมั่นในบทบาทนักการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะตอบคำถามทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และด้านการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยในลักษณะนี้ ควรขยายพื้นที่ในการวิจัยให้ทั่วประเทศ และเก็บตัวอย่างให้มากขึ้นกว่านี้ แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ด้านผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองด้านองค์กรที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเลือกตั้ง และด้านการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะด้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

1. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรพิจารณาให้ดีว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดีหรือไม่ เช่นมีการศึกษาที่ดีและตามกฎหมายการเลือกตั้งกำหนด ตลอดจนพิจารณาเรื่องนโยบายพรรคที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคิดว่าเป็นนโยบายที่ดี ตอบสนองความต้องการของตนและประชาชนส่วนใหญ่
2. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ควรออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิและหน้าที่ เพื่อเป็นการแสดงออกในการเลือกผู้ปกครองหรือผู้บริหารประเทศ ซึ่งเป็นอำนาจอธิปไตยของประชาชน

ข้อเสนอแนะด้านผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้นำทางการเมือง นักการเมือง ทูกระดับ พรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง ทูกระดับควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ว่ามีปัจจัยใดบ้าง อาทิเช่น นโยบายพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง คุณสมบัติตัวบุคคล ที่จะส่งผลทำให้ตนเองและตัวแทนพรรคหรือกลุ่มของตนได้รับคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นและได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง
2. หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ควรสรรหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งกรรมการบริหารพรรค โดยเฉพาะหัวหน้าพรรคมิใช่เพราะตั้งพรรคการเมืองเพราะมีผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อการทุจริต คอร์รัปชัน
3. ในงานวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ปัจจัยด้านกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่เป็นปัจจัยสำคัญที่เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งในทุกเขตเลือกตั้ง ดังนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้นำทางการเมือง นักการเมือง ทูกระดับ พรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง ทูกระดับควรพิจารณาปัจจัยด้านนี้

ข้อเสนอแนะด้านองค์กรที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเลือกตั้ง

1. หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทูกระดับ กรรมการปกครอง และองค์กรอื่นที่จัดการเลือกตั้งในหน่วยงานของตนเอง ควรค้นหาวิธีการป้องกัน กลโกง การพนัน และการคิดสินบนเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม

และแสวงหาวิธีการป้องกันการแจกจ่ายทรัพย์สินเงินทองโดยผ่านตัวแทน หัวคะแนนหรือแจกจ่ายโดยตรงให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการเมือง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาและกรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชนและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งของไทยให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการวิจัยนี้ไปขยายขอบเขตการวิจัยให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่น ขยายขอบเขตเลือกตั้ง ส.ส. ให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ วิจัยในเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา(ส.ว.) และเขตเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.จ.) ขยายขอบเขตเลือกตั้งนายกเทศมนตรีทั่วประเทศ ขยายขอบเขตการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศและขยายขอบเขตการเลือกตั้งเฉพาะแบบอื่น ๆ จนได้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น มีข้อมูลเด่นชัดมากขึ้นเพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยนั้นมาสร้างเป็นทฤษฎีทางการเมืองยุคใหม่ได้ต่อไป นอกจากนี้ยังอาจใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) เข้ามาผสมผสานเพื่อให้งานวิจัยมีความละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ัชชาวัลย์ ทัดศิวัช. (2549). *การเลือกตั้งกับระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). วัฒนธรรมการใช้อำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน. *สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์*, 47, 6, 18 – 21.
- ณัฐพงษ์ สุขวิสิฐกุล. (2535). *เหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐกร วิทิตานนท์. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งของสมาชิกวุฒิสภา*. กรุงเทพฯ: นิตยธรรม.
- คุณิต กลางประพันธ์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาอำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2543). *ประชาธิปไตยไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2536). *คำถามถึงอนาคตของระบบอุปถัมภ์ไทย: 18-19 สองน้ำสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: นานอักษรการพิมพ์.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2542). *แนวความคิดมีส่วนร่วมทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย.
- นาตาชา วสินดิถก. (2540). *โครงสร้างอำนาจในชุมชนกับการเมืองท้องถิ่น: ศึกษากรณีเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2542). *การเลือกตั้งและพรรคการเมืองบทเรียนจากเยอรมัน*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.
- ประเทือง ม่วงอ่อน. (2556). *นักการเมืองถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประมวลศิลป์ โทศสวัสดิ์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ประเสริฐ สะภา. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลมหาไชยอำเภอสมเด็จจังหวัดกาฬสินธุ์. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานท้องถิ่น, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก. (2551). การเลือกตั้ง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พงษ์ศักดิ์ จันทร์ศิริไพบุลย์. (2557, 18 มกราคม). หัวหน้างานสืบสวนสอบสวน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดกาฬสินธุ์. สัมภาษณ์.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2541). การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- . (2528). ทิศทางของวิทยาศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรมมา สิทธิทอง. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2537). ระบบทุจริตการเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำราสถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก).
- พิมพ์ประไพ ดิขวงศ์. (2539). ความคาดหวังของประชาชนอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์จรรยา นามวัฒน์. (2541). การเลือกตั้ง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิษณุ กล้าการนา. (2545). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกับการรณรงค์หาเสียงและโพลล์ศึกษาวิเคราะห์กรณีของกรุงเทพมหานครในอดีต. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- เฟ่ง บัวหอม. (2548). โครงสร้างอำนาจชุมชนกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดัดหีบ อำเภอดัดหีบ จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูรย์ โพธิสว่าง. (2546). ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัช วิหะกะรัตน์. (2546). *พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี*. ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ*. ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย, สาขาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุทธพงศ์ วงศ์วิเศษ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีพฤติกรรมเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในอำเภอมรรณวิเศษ จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วนิดา แสนทวีสุข. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอคอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วันชาติ วรรณพราหม. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปปี 2548 กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชร ไซยสาร. (2541). *ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วิสุทธิ โพธิแท่น. (2524). *ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดิ์ นพสิทธิ์. (2542). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. (2552). *ความสัมพันธ์ของคนในสังคม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ศิวะพร ปัญจมาลา. (2538). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน : ศึกษากรณีการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนมเขต 1 พ.ศ.2537*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก พิพิธรังษี (2540). *พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอายุ 18 -19 ปี : ศึกษากรณีจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ จันทร์วงศ์. (2530). *การเมืองเรื่องเลือกตั้ง : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2539* กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.
- สมศักดิ์ พฤษย์ไพบูลย์. (2543). *การมีผลของค่าเสียงเลือกตั้งศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สกนธ์ กรกฎ. (2544). *พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สรายุทธ ทศช่วย. (2553). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ลักขี ผ่านจันทาร, จำสืบเอก, (2553). *พฤติกรรมเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สัมฤทธิ์ ราชสมณะ. (2530). *กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า. (2545). *กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2553). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: ธนาพรเส.

- สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ จิราภรณ์ ดาจันทร์ และสิริยา รัตนช่วย. (2554). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554: ศึกษาบทบาทพรรคการเมือง และพฤติกรรมและการตัดสินใจเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชุม นวลสกุล. (2537). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรัชย์ บุตรสาระ. (2535). *พฤติกรรมที่มีต่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธรรม รัตนโชติ. (2541). *องค์การการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: องค์การจัดการเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุวิทย์ รุ่งวิสัย. (2541). *ปัจจัยประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- อมรา พงศาพิชญ์ และปรีชา คุวินทร์พันธ์. (2539). *ระบบอุปถัมภ์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพิน จอกถม. 2553. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนก เหล่าธรรมทัศน์. (2552). *แปรถิ่นเปลี่ยนฐาน: สร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุดม เกสโรทยาน. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์:

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกาฬสินธุ์ เขต 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์: สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กาฬสินธุ์ เขต 1

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษาทางวิชาการ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม
ไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยขอความร่วมมือท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยเติมตัวเลขใน
ช่องว่าง (..... %) ในคำถามส่วนที่ 1 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (.....) ในคำถามส่วนที่ 2

คำถามส่วนที่ 1: ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้มีผลต่อการตัดสินใจ
ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ท่านให้นำน้ำหนักที่เปอร์เซ็นต์ โดยให้เต็มเลขตั้งแต่ 0 – 100 (เช่น
10, 25, 30, 45, 50, 65, 70, 80, 90, 95, 100) ตามความเห็นของท่าน โดยเติมลงในช่องว่าง (.....
%) ของแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ตัวบุคคล มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
2. กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง นโยบายพรรค ผลงานความนิยมในพรรคการเมือง
หรือกลุ่มการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
3. การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินทอง หรือสัญญาว่าจะให้จากตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ในระดับที่พอใจมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
4. ญาติ ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ พรรคพวก เพื่อนร่วมรุ่นหรือร่วมองค์กร แนะนำ ชักชวน
ร้องขอหรือขอร้องมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
5. กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ความประทับใจ ชอบใจในกลยุทธ์และวิธีการ
หาเสียงมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
5. การบริจาคเงินแก่ชุมชน ทำบุญ งานการกุศล งานวัด งานรื่นเริง สิ่งสาธารณะ และการ
ออกงานมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
6. กลโกง การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การติด
สินบนเจ้าหน้าที่ และวิธีอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
7. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด
อันดับ 1 ชื่อ..... ให้นำน้ำหนัก (..... %)
8. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด
อันดับ 2 ชื่อ ให้นำน้ำหนัก (..... %)

คำถามส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เขตเลือกตั้ง 1. (.....) ส.ส. 2. (.....) เทศบาล 3. (.....) อบต. 4. (.....) ผู้ใหญ่บ้าน
2. เพศ 1. (.....) ชาย 2. (.....) หญิง
3. อายุปี (นับปีเต็ม)
4. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ
 1. (.....) ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช.
 2. (.....) อนุปริญญา, ปวส. ปวท.
 3. (.....) ปริญญาตรีขึ้นไป
5. อาชีพหลัก
 1. (.....) ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ
 2. (.....) พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อิสระ อื่น ๆ
 3. (.....) เกษตรกร ทำนา-ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท (โดยประมาณ)

ขอบคุณในความร่วมมืออย่างสูง

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์:

นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์: นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษาทางวิชาการ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยขอความร่วมมือท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยเติมตัวเลขในช่องว่าง (..... %) ในคำถามส่วนที่ 1 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (.....) ในคำถามส่วนที่ 2

คำถามส่วนที่ 1: ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ท่านให้นำน้ำหนักที่เปอร์เซ็นต์ โดยให้เต็มเลขตั้งแต่ 0 – 100 (เช่น 10, 25, 30, 45, 50, 65, 70, 80, 90, 95, 100) ตามความเห็นของท่าน โดยเติมลงในช่องว่าง (..... %) ของแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ตัวบุคคล มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
2. กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง นโยบายพรรค ผลงานความนิยมในพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
3. การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินทอง หรือสัญญาว่าจะให้จากตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับที่พอใจมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
4. ญาติ ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ พรรคพวก เพื่อนร่วมรุ่นหรือร่วมองค์กร แนะนำ ชักชวน ร้องขอหรือขอร้องมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
5. กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ความประทับใจ ชอบใจในกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
6. การบริจาคเงินแก่ชุมชน ทำบุญ งานการกุศล งานวัด งานรื่นเริง สิ่งสาธารณะ และการออกงานมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
7. กลโกง การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การติดสินบนเจ้าหน้าที่ และวิธีอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้นำน้ำหนัก (..... %)
8. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดอันดับ 1 ชื่อ..... ให้นำน้ำหนัก (..... %)
9. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดอันดับ 2 ชื่อ..... ให้นำน้ำหนัก (..... %)

คำถามส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

10. เขตเลือกตั้ง 1. (.....) ศ.ส. 2. (.....) เทศบาล 3. (.....) อบต. 4. (.....) ผู้ใหญ่บ้าน
11. เพศ 1. (.....) ชาย 2. (.....) หญิง
12. อายุปี (นับปีเต็ม)
13. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ
1. (.....) ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช.
 2. (.....) อนุปริญญา, ปวส. ปวท.
 3. (.....) ปริญญาตรีขึ้นไป
14. อาชีพหลัก
1. (.....) ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ
 2. (.....) พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อิสระ อื่น ๆ
 3. (.....) เกษตรกร ทำนา-ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์
15. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท (โดยประมาณ)

ขอบคุณในความร่วมมืออย่างสูง
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์:
นายกองค์การ บริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์: นายกองดีการ
บริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษาทางวิชาการ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม
ไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยขอความร่วมมือท่านตอบแบบถามตามความเป็นจริง โดยเติมตัวเลขใน
ช่องว่าง (..... %) ในคำถามส่วนที่ 1 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (.....) ในคำถามส่วนที่ 2

คำถามส่วนที่ 1: ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้ มีผลต่อการตัดสินใจ
ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ท่านให้น้ำหนักที่เปอร์เซ็นต์ โดยให้เติมเลขตั้งแต่ 0 – 100 (เช่น
10, 25, 30, 45, 50, 65, 70, 80, 90, 95, 100) ตามความเห็นของท่าน โดยเติมลงในช่องว่าง (.....
%) ของแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ตัวบุคคล มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
2. กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง นโยบายพรรค ผลงานความนิยมในพรรคการเมือง
หรือกลุ่มการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
3. การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินทอง หรือสัญญาว่าจะให้จากตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ในระดับที่พอใจมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
4. ญาติ ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ พรรคพวก เพื่อนร่วมรุ่นหรือร่วมองค์กร แนะนำ ชักชวน
ร้องขอหรือขอร้องมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
5. กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ความประทับใจ ชอบใจในกลยุทธ์และวิธีการ
หาเสียงมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
6. การบริจาคเงินแก่ชุมชน ทำบุญ งานการกุศล งานวัด งานรื่นเริง สิ่งสาธารณะ และการ
ออกงานมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
7. กลโกง การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การติด
สินบนเจ้าหน้าที่ และวิธีอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
8. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด
อันดับ 1 ชื่อ..... ให้น้ำหนัก (..... %)
9. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด
อันดับ 2 ชื่อ ให้น้ำหนัก (..... %)

คำถามส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

10. เขตเลือกตั้ง 1. (.....) ส.ส. 2. (.....) เทศบาล 3. (.....) อบต. 4. (.....) ผู้ใหญ่บ้าน
11. เพศ 1. (.....) ชาย 2. (.....) หญิง
12. อายุปี (นับปีเต็ม)
13. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ 1. (.....) ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช.
2. (.....) อนุปริญญา, ปวส. ปวท.
3. (.....)ปริญญาตรีขึ้นไป
14. อาชีพหลัก 1. (.....) ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ
2. (.....) พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อิสระ อื่น ๆ
3. (.....) เกษตรกร ทำนา-ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์
15. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท (โดยประมาณ)

ขอบคุณในความร่วมมืออย่างสูง
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์: ผู้ใหญ่บ้าน โนน
ทอง หมู่ที่ 9 ตำบล ไร่ อำเภอมือทอง จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์: ผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง หมู่ที่ 9 ตำบลไผ่ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษาทางวิชาการไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่ากรณีใด ๆ โดยขอความร่วมมือท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยเติมตัวเลขในช่องว่าง (..... %) ในคำถามส่วนที่ 1 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (.....) ในคำถามส่วนที่ 2

คำถามส่วนที่ 1: ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ท่านให้น้ำหนักกี่เปอร์เซ็นต์ โดยให้เติมเลขตั้งแต่ 0 – 100 (เช่น 10, 25, 30, 45, 50, 65, 70, 80, 90, 95, 100) ตามความเห็นของท่าน โดยเติมลงในช่องว่าง (..... %) ของแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ตัวบุคคล มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
2. กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง นโยบายพรรค ผลงานความนิยมในพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
3. การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินทอง หรือสัญญาว่าจะให้จากตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับที่พอใจมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
4. ญาติ ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ พรรคพวก เพื่อนร่วมรุ่นหรือร่วมองค์กร แนะนำ ชักชวน ร้องขอหรือขอร้องมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
5. กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ความประทับใจ ชอบใจในกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
6. การบริจาคเงินแก่ชุมชน ทำบุญ งานการกุศล งานวัด งานรื่นเริง สิ่งสาธารณะ และการออกงานมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
7. กลโกง การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การติดสินบนเจ้าหน้าที่ และวิธีอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน ให้น้ำหนัก (..... %)
8. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดอันดับ 1 ชื่อ..... ให้น้ำหนัก (..... %)
9. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดอันดับ 2 ชื่อ..... ให้น้ำหนัก (..... %)

คำถามส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

4. เขตเลือกตั้ง 1. (.....) ส.ส. 2. (.....) เทศบาล 3. (.....) อบต. 4. (.....) ผู้ใหญ่บ้าน
5. เพศ 1. (.....) ชาย 2. (.....) หญิง
6. อายุปี (นับปีเต็ม)
7. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ 1. (.....) ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช.
2. (.....) อนุปริญญา, ปวส. ปวท.
3. (.....) ปริญญาตรีขึ้นไป
8. อาชีพหลัก 1. (.....) ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ
2. (.....) พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว อิสระ อื่น ๆ
3. (.....) เกษตรกร ทำนา-ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์
9. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท (โดยประมาณ)

ขอบคุณในความร่วมมืออย่างสูง

ผู้วิจัย

ภาคผนวก จ

ผลการทดสอบความแม่นยำเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (Content validity)

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์

ประเด็นที่ ต้องการวัด	ข้อความ	ระดับความสอดคล้อง			IOC = $\frac{\sum R}{N}$
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
1. ตัวบุคคล	คุณสมบัติส่วนตัวผู้สมัครหรือผู้นำทางการเมือง ผลงานที่ผ่านมา ความชอบในตัวผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	9	1	0	0.9
2. พรรคการเมือง	นโยบายพรรคและบทบาทพรรค สาขาหรือที่ทำการพรรค ผลงาน ความนิยมในพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	7	3	0	0.7
3. การแจกจ่ายเงิน และสิ่งของ	การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงินทอง หรือสัญญาว่าจะให้จากตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับที่พอใจมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	8	2	0	0.8
4. ระบบอุปถัมภ์ และเครือข่าย	ญาติ ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ พรรคพวก เพื่อนร่วมรุ่นหรือร่วมองค์กร แนะนำ ชักชวน ร้องขอหรือขอร้องมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	9	1	0	0.9
5. การรณรงค์หา เสียงและวิธีการหา เสียงของผู้สมัคร	กลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ความประทับใจ ชอบใจในกลยุทธ์และวิธีการหาเสียง มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	8	2	0	0.8
6. การบริจาคแก่ สาธารณะ	การบริจาคเงินแก่ชุมชน ทำบุญ งานการกุศล งานวัด งานรื่นเริง สิ่งสาธารณะ และการออกงานมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	7	3	0	0.7
7. กลโกง	กลโกง การโอนย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน การสร้างคะแนนจัดตั้ง การคิดสินบน เจ้าหน้าที่ และวิธีอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	6	4	0	0.6

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	60	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	60	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.833	9

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
personal	67.42	21.794	60
Party, group	65.67	22.539	60
money	59.17	17.712	60
patronage	56.95	16.020	60
campaign	53.33	13.425	60
donation	54.58	16.527	60
fraud	54.25	16.693	60
get top score	73.67	21.130	60
get second top score	39.42	16.725	60

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
personal	457.03	8019.423	.798	.781
Party, group	458.78	8419.834	.649	.803
money	465.28	9147.190	.635	.806
patronage	467.50	9467.373	.605	.810
campaign	471.12	10028.545	.521	.820
donation	469.87	9887.846	.441	.826
fraud	470.20	9382.739	.603	.810
get top score	450.78	8725.800	.618	.807
get second top score	485.03	11208.880	.035	.864

Intraclass Correlation Coefficient

	IntraclassCorrelation ^b	95% Confidence Interval		F Test with True Value 0			
		Lower Bound	Upper Bound	Value	df1	df2	Sig
Single Measures	.357 ^a	.262	.473	5.995	59	472	.000
Average Measures	.833 ^c	.762	.890	5.995	59	472	.000

Two-way mixed effects model where people effects are random and measures effects are fixed.

- a. The estimator is the same, whether the interaction effect is present or not.
- b. Type C intraclass correlation coefficients using a consistency definition. The between-measure variance is excluded from the denominator variance.
- c. This estimate is computed assuming the interaction effect is absent, because it is not estimable otherwise.

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
524.45	11610.862	107.754	9

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้ง ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต 1

Frequencies**Statistics**

		election area type	sex	edu	occupation
N	Valid	407	407	407	407
	Missing	0	0	0	0

Frequency Table**election area type**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mp	407	100.0	100.0	100.0

sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	male	190	46.7	46.7	46.7
	female	217	53.3	53.3	100.0
	Total	407	100.0	100.0	

edu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	pri sec school	32	7.9	7.9	7.9
	pre graduate	178	43.7	43.7	51.6
	graduate up	197	48.4	48.4	100.0
	Total	407	100.0	100.0	

occupation

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	civil public	131	32.2	32.2	32.2
	private	211	51.8	51.8	84.0
	agriculture	65	16.0	16.0	100.0
	Total	407	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
age	407	18.00	86.00	36.7912	12.92030
income	407	5000.00	32000.00	14852.5799	6226.26623
Valid N (listwise)	407				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
personal	407	10.00	100.00	85.9459	14.51268
party,group	407	10.00	90.00	57.2727	27.33088
money	407	10.00	100.00	57.8870	23.14991
patronage	407	10.00	90.00	53.0344	20.65298
campaign	407	10.00	90.00	54.7420	18.10940
donation	407	10.00	90.00	54.5455	19.16296
fraud	407	10.00	100.00	53.6388	22.72517
Valid N (listwise)	407				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
get top score	407	10.00	100.00	77.5676	20.60010
get second top score	407	10.00	100.00	34.7666	25.14014
Valid N (listwise)	407				

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
2	personal	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).

a. Dependent Variable: get top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.300 ^a	.090	.088	19.67764
2	.368 ^b	.136	.131	19.19959

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, personal

ANOVA^c

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	15472.047	1	15472.047	39.958	.000 ^a
	Residual	156819.845	405	387.209		
	Total	172291.892	406			
2	Regression	23367.663	2	11683.831	31.696	.000 ^b
	Residual	148924.229	404	368.624		
	Total	172291.892	406			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, personal

c. Dependent Variable: get top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	90.504	2.267		39.922	.000
	party,group	-.226	.036	-.300	-6.321	.000
2	(Constant)	61.493	6.647		9.251	.000
	party,group	-.188	.036	-.249	-5.244	.000
	personal	.312	.067	.220	4.628	.000

a. Dependent Variable: get top score

Excluded Variables^c

Model	Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics	
					Tolerance	
1	personal	.220 ^a	4.628	.000	.224	.947
	money	-.014 ^a	-.272	.786	-.014	.844
	patronage	-.020 ^a	-.378	.706	-.019	.801
	campaign	-.031 ^a	-.630	.529	-.031	.941
	donation	.049 ^a	1.031	.303	.051	.979
	fraud	-.016 ^a	-.338	.735	-.017	.999
2	money	-.074 ^b	-1.429	.154	-.071	.796
	patronage	-.042 ^b	-.813	.417	-.040	.794
	campaign	-.049 ^b	-1.029	.304	-.051	.935
	donation	.039 ^b	.830	.407	.041	.977
	fraud	-.017 ^b	-.364	.716	-.018	.999

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Predictors in the Model: (Constant), party,group, personal

c. Dependent Variable: get top score

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	fraud	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
3	money	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: get second top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.428 ^a	.183	.181	22.74725
2	.480 ^b	.231	.227	22.10680
3	.494 ^c	.244	.239	21.93442

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, fraud

c. Predictors: (Constant), party,group, fraud, money

ANOVA^d

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	47040.599	1	47040.599	90.911	.000 ^a
	Residual	209562.227	405	517.438		
	Total	256602.826	406			
2	Regression	59163.658	2	29581.829	60.530	.000 ^b
	Residual	197439.168	404	488.711		
	Total	256602.826	406			
3	Regression	62711.964	3	20903.988	43.449	.000 ^c
	Residual	193890.861	403	481.119		
	Total	256602.826	406			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, fraud

c. Predictors: (Constant), party,group, fraud, money

d. Dependent Variable: get second top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	12.210	2.621		4.659	.000
	party,group	.394	.041	.428	9.535	.000
2	(Constant)	-.981	3.674		-.267	.790
	party,group	.399	.040	.434	9.933	.000
	fraud	.241	.048	.217	4.981	.000
3	(Constant)	-6.124	4.108		-1.491	.137
	party,group	.352	.043	.383	8.122	.000
	fraud	.236	.048	.213	4.924	.000
	money	.139	.051	.128	2.716	.007

a. Dependent Variable: get second top score

Excluded Variables^d

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	personal	-.054 ^a	-1.172	.242	-.058	.947
	money	.136 ^a	2.806	.005	.138	.844
	patronage	.121 ^a	2.436	.015	.120	.801
	campaign	.066 ^a	1.436	.152	.071	.941
	donation	.076 ^a	1.678	.094	.083	.979
	fraud	.217 ^a	4.981	.000	.241	.999
2	personal	-.055 ^b	-1.224	.222	-.061	.947
	money	.128 ^b	2.716	.007	.134	.843
	patronage	.123 ^b	2.531	.012	.125	.801
	campaign	.043 ^b	.958	.338	.048	.931
	donation	.080 ^b	1.815	.070	.090	.979
3	personal	-.089 ^c	-1.945	.052	-.097	.893
	patronage	.081 ^c	1.504	.133	.075	.649
	campaign	.008 ^c	.173	.863	.009	.850
	donation	.082 ^c	1.873	.062	.093	.979

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Predictors in the Model: (Constant), party,group, fraud

c. Predictors in the Model: (Constant), party,group, fraud, money

d. Dependent Variable: get second top score

ภาคผนวก ฅ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

Frequencies**Statistics**

		election area type	sex	edu	occupation
N	Valid	420	420	420	420
	Missing	0	0	0	0

Frequency Table**election area type**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	municipality	420	100.0	100.0	100.0

sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	male	220	52.4	52.4	52.4
	female	200	47.6	47.6	100.0
	Total	420	100.0	100.0	

edu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	pri sec school	128	30.5	30.5	30.5
	pre graduate	143	34.0	34.0	64.5
	graduate up	149	35.5	35.5	100.0
	Total	420	100.0	100.0	

occupation

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	civil public	107	25.5	25.5	25.5
	private	152	36.2	36.2	61.7
	agriculture	161	38.3	38.3	100.0
	Total	420	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
age	420	19.00	79.00	42.7024	17.35752
income	420	2000.00	28000.00	12016.6667	6246.50419
Valid N (listwise)	420				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
personal	420	50.00	90.00	76.3810	9.35880
party,group	420	20.00	90.00	45.0952	17.87628
money	420	10.00	70.00	31.5952	14.24565
patronage	420	10.00	60.00	29.6667	15.21158
campaign	420	10.00	60.00	30.4286	14.28677
donation	420	10.00	60.00	26.9048	11.92420
fraud	420	10.00	70.00	34.9762	13.82638
Valid N (listwise)	420				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
get top score	420	10.00	90.00	58.2143	26.32461
get second top score	420	10.00	90.00	45.7857	26.96416
Valid N (listwise)	420				

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

Regression**Variables Entered/Removed^a**

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	patronage	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
2	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
3	money	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
4	donation	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).

a. Dependent Variable: get top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.239 ^a	.057	.055	25.59421
2	.361 ^b	.130	.126	24.60978
3	.385 ^c	.148	.142	24.38229
4	.399 ^d	.159	.151	24.25893

a. Predictors: (Constant), patronage

b. Predictors: (Constant), patronage, party,group

c. Predictors: (Constant), patronage, party,group, money

d. Predictors: (Constant), patronage, party,group, money, donation

ANOVA^e

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	16544.068	1	16544.068	25.256	.000 ^a
	Residual	273816.647	418	655.064		
	Total	290360.714	419			
2	Regression	37808.362	2	18904.181	31.214	.000 ^b
	Residual	252552.352	417	605.641		
	Total	290360.714	419			
3	Regression	43050.419	3	14350.140	24.138	.000 ^c
	Residual	247310.296	416	594.496		
	Total	290360.714	419			
4	Regression	46135.031	4	11533.758	19.599	.000 ^d
	Residual	244225.683	415	588.496		
	Total	290360.714	419			

a. Predictors: (Constant), patronage

b. Predictors: (Constant), patronage, party,group

c. Predictors: (Constant), patronage, party,group, money

d. Predictors: (Constant), patronage, party,group, money, donation

e. Dependent Variable: get top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	45.959	2.740		16.775	.000
	patronage	.413	.082	.239	5.026	.000
2	(Constant)	58.680	3.398		17.268	.000
	patronage	.684	.091	.395	7.493	.000
	party,group	-.461	.078	-.313	-5.925	.000
3	(Constant)	60.858	3.446		17.661	.000
	patronage	.784	.096	.453	8.123	.000
	party,group	-.340	.087	-.231	-3.902	.000
	money	-.335	.113	-.181	-2.969	.003
4	(Constant)	58.094	3.635		15.984	.000
	patronage	.758	.097	.438	7.839	.000
	party,group	-.388	.089	-.264	-4.351	.000
	money	-.379	.114	-.205	-3.332	.001
	donation	.265	.116	.120	2.289	.023

a. Dependent Variable: get top score

Excluded Variables^c

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	personal	.041 ^a	.870	.385	.043	.996
	party,group	-.313 ^a	-5.925	.000	-.279	.749
	money	-.292 ^a	-5.329	.000	-.252	.704
	campaign	-.085 ^a	-1.620	.106	-.079	.823
	donation	-.019 ^a	-.379	.705	-.019	.862
	fraud	-.060 ^a	-1.107	.269	-.054	.767
2	personal	-.058 ^b	-1.195	.233	-.058	.879
	money	-.181 ^b	-2.969	.003	-.144	.550
	campaign	-.003 ^b	-.059	.953	-.003	.762
	donation	.090 ^b	1.725	.085	.084	.762
	fraud	.008 ^b	.152	.879	.007	.731
3	personal	-.047 ^c	-0.961	.337	-.047	.873
	campaign	.016 ^c	.308	.758	.015	.750
	donation	.120 ^c	2.289	.023	.112	.740
	fraud	.070 ^c	1.245	.214	.061	.645
4	personal	-.069 ^d	-1.419	.157	-.070	.843
	campaign	-.001 ^d	-.020	.984	.000	.734
	fraud	.041 ^d	.707	.480	.035	.606

a. Predictors in the Model: (Constant), patronage

b. Predictors in the Model: (Constant), patronage, party,group

c. Predictors in the Model: (Constant), patronage, party,group, money

d. Predictors in the Model: (Constant), patronage, party,group, money, donation

Excluded Variables^e

Model	Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics	
					Tolerance	
1	personal	.041 ^a	.870	.385	.043	.996
	party,group	-.313 ^a	-5.925	.000	-.279	.749
	money	-.292 ^a	-5.329	.000	-.252	.704
	campaign	-.085 ^a	-1.620	.106	-.079	.823
	donation	-.019 ^a	-.379	.705	-.019	.862
	fraud	-.060 ^a	-1.107	.269	-.054	.767
2	personal	-.058 ^b	-1.195	.233	-.058	.879
	money	-.181 ^b	-2.969	.003	-.144	.550
	campaign	-.003 ^b	-.059	.953	-.003	.762
	donation	.090 ^b	1.725	.085	.084	.762
	fraud	.008 ^b	.152	.879	.007	.731
3	personal	-.047 ^c	-.961	.337	-.047	.873
	campaign	.016 ^c	.308	.758	.015	.750
	donation	.120 ^c	2.289	.023	.112	.740
	fraud	.070 ^c	1.245	.214	.061	.645
4	personal	-.069 ^d	-1.419	.157	-.070	.843
	campaign	-.001 ^d	-.020	.984	.000	.734
	fraud	.041 ^d	.707	.480	.035	.606

a. Predictors in the Model: (Constant), patronage

b. Predictors in the Model: (Constant), patronage, party,group

c. Predictors in the Model: (Constant), patronage, party,group, money

d. Predictors in the Model: (Constant), patronage, party,group, money, donation

e. Dependent Variable: get top score

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	patronage	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
3	money	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: get second top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.228 ^a	.052	.050	26.28627
2	.335 ^b	.112	.108	25.47172
3	.384 ^c	.148	.142	24.98204

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, patronage

c. Predictors: (Constant), party,group, patronage, money

ANOVA^d

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	15816.051	1	15816.051	22.890	.000 ^a
	Residual	288824.664	418	690.968		
	Total	304640.714	419			
2	Regression	34087.532	2	17043.766	26.269	.000 ^b
	Residual	270553.182	417	648.809		
	Total	304640.714	419			
3	Regression	45014.093	3	15004.698	24.042	.000 ^c
	Residual	259626.621	416	624.102		
	Total	304640.714	419			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, patronage

c. Predictors: (Constant), party,group, patronage, money

d. Dependent Variable: get second top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	30.287	3.484		8.693	.000
	party,group	.344	.072	.228	4.784	.000
2	(Constant)	35.520	3.517		10.099	.000
	party,group	.558	.080	.370	6.932	.000
	patronage	-.502	.095	-.283	-5.307	.000
3	(Constant)	32.376	3.531		9.170	.000
	party,group	.383	.089	.254	4.296	.000
	patronage	-.645	.099	-.364	-6.527	.000
	money	.483	.115	.255	4.184	.000

a. Dependent Variable: get second top score

Excluded Variables^d

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	personal	.037 ^a	.732	.465	.036	.893
	money	.117 ^a	1.950	.052	.095	.626
	patronage	-.283 ^a	-5.307	.000	-.252	.749
	campaign	.000 ^a	-.015	.988	.000	.819
	donation	-.063 ^a	-1.172	.242	-.057	.789
	fraud	-.009 ^a	-.178	.858	-.009	.834
2	personal	.070 ^b	1.419	.157	.069	.879
	money	.255 ^b	4.184	.000	.201	.550
	campaign	.076 ^b	1.438	.151	.070	.762
	donation	-.012 ^b	-.235	.815	-.012	.762
	fraud	.097 ^b	1.801	.072	.088	.731
3	personal	.053 ^c	1.101	.272	.054	.873
	campaign	.050 ^c	.956	.340	.047	.750
	donation	-.051 ^c	-.968	.333	-.047	.740
	fraud	.024 ^c	.426	.671	.021	.645

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Predictors in the Model: (Constant), party,group, patronage

c. Predictors in the Model: (Constant), party,group, patronage, money

d. Dependent Variable: get second top score

ภาคผนวก ญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสมบูรณ์

Frequencies**Statistics**

		election area type	sex	edu	occupation
N	Valid	369	369	369	369
	Missing	0	0	0	0

Frequency Table**election area type**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	tambonadm org	369	100.0	100.0	100.0

sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	male	173	46.9	46.9	46.9
	female	196	53.1	53.1	100.0
	Total	369	100.0	100.0	

edu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	pri sec school	99	26.8	26.8	26.8
	pre graduate	125	33.9	33.9	60.7
	graduate up	145	39.3	39.3	100.0
	Total	369	100.0	100.0	

occupation

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	civil public	87	23.6	23.6	23.6
	private	159	43.1	43.1	66.7
	agriculture	123	33.3	33.3	100.0
	Total	369	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
age	369	19.00	82.00	45.6260	18.39293
income	369	2000.00	30000.00	12552.8455	6451.57958
Valid N (listwise)	369				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
personal	369	60.00	90.00	77.4797	8.80898
party,group	369	10.00	30.00	20.0000	6.12372
money	369	30.00	80.00	51.6531	12.23542
patronage	369	30.00	70.00	53.6314	8.95852
campaign	369	10.00	30.00	18.4824	6.28796
donation	369	10.00	50.00	21.5447	10.27073
fraud	369	30.00	90.00	55.2033	11.95664
Valid N (listwise)	369				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
get top score	369	.00	90.00	53.1978	35.50974
get second top score	369	10.00	100.00	50.5962	34.77681
Valid N (listwise)	369				

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
2	donation	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
3	fraud	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).

a. Dependent Variable: get top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.435 ^a	.189	.187	32.01967
2	.464 ^b	.216	.211	31.53703
3	.486 ^c	.236	.230	31.15865

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, donation

c. Predictors: (Constant), party,group, donation, fraud

ANOVA^d

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	87756.522	1	87756.522	85.594	.000 ^a
	Residual	376270.037	367	1025.259		
	Total	464026.558	368			
2	Regression	100008.731	2	50004.365	50.277	.000 ^b
	Residual	364017.828	366	994.584		
	Total	464026.558	368			
3	Regression	109662.055	3	36554.018	37.651	.000 ^c
	Residual	354364.503	365	970.862		
	Total	464026.558	368			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, donation

c. Predictors: (Constant), party,group, donation, fraud

d. Dependent Variable: get top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.763	5.701		.485	.628
	party,group	2.522	.273	.435	9.252	.000
2	(Constant)	14.143	6.484		2.181	.030
	party,group	2.558	.269	.441	9.523	.000
	donation	-.562	.160	-.163	-3.510	.001
3	(Constant)	-11.852	10.440		-1.135	.257
	party,group	2.618	.266	.451	9.838	.000
	donation	-.516	.159	-.149	-3.248	.001
	fraud	.431	.137	.145	3.153	.002

a. Dependent Variable: get top score

Excluded Variables^d

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	personal	-.033 ^a	-.698	.486	-.036	.963
	money	.049 ^a	1.007	.315	.053	.932
	patronage	.085 ^a	1.799	.073	.094	.991
	campaign	-.062 ^a	-1.319	.188	-.069	.984
	donation	-.163 ^a	-3.510	.001	-.180	.998
	fraud	.159 ^a	3.422	.001	.176	.994
2	personal	-.079 ^b	-1.636	.103	-.085	.904
	money	.016 ^b	.323	.747	.017	.894
	patronage	.057 ^b	1.216	.225	.064	.960
	campaign	-.074 ^b	-1.591	.112	-.083	.979
	fraud	.145 ^b	3.153	.002	.163	.986
3	personal	-.089 ^c	-1.862	.063	-.097	.900
	money	.043 ^c	.881	.379	.046	.868
	patronage	.062 ^c	1.326	.186	.069	.959
	campaign	-.067 ^c	-1.460	.145	-.076	.977

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Predictors in the Model: (Constant), party,group, donation

c. Predictors in the Model: (Constant), party,group, donation, fraud

d. Dependent Variable: get top score

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
2	fraud	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).
3	donation	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).

a. Dependent Variable: get second top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.473 ^a	.224	.222	30.67492
2	.511 ^b	.262	.257	29.96681
3	.539 ^c	.290	.285	29.41414

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, fraud

c. Predictors: (Constant), party,group, fraud, donation

ANOVA^d

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	99739.855	1	99739.855	105.999	.000 ^a
	Residual	345328.980	367	940.951		
	Total	445068.835	368			
2	Regression	116397.390	2	58198.695	64.809	.000 ^b
	Residual	328671.445	366	898.009		
	Total	445068.835	368			
3	Regression	129273.989	3	43091.330	49.806	.000 ^c
	Residual	315794.845	365	865.191		
	Total	445068.835	368			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Predictors: (Constant), party,group, fraud

c. Predictors: (Constant), party,group, fraud, donation

d. Dependent Variable: get second top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	104.364	5.461		19.110	.000
	party,group	-2.688	.261	-.473	-10.296	.000
2	(Constant)	137.148	9.295		14.754	.000
	party,group	-2.770	.256	-.488	-10.829	.000
	fraud	-.564	.131	-.194	-4.307	.000
3	(Constant)	122.775	9.855		12.458	.000
	party,group	-2.801	.251	-.493	-11.151	.000
	fraud	-.518	.129	-.178	-4.015	.000
	donation	.579	.150	.171	3.858	.000

a. Dependent Variable: get second top score

Excluded Variables^d

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	personal	.002 ^a	.033	.973	.002	.963
	money	-.063 ^a	-1.314	.190	-.068	.932
	patronage	-.109 ^a	-2.376	.018	-.123	.991
	campaign	.030 ^a	.646	.519	.034	.984
	donation	.187 ^a	4.159	.000	.212	.998
	fraud	-.194 ^a	-4.307	.000	-.220	.994
2	personal	.018 ^b	.397	.691	.021	.957
	money	-.094 ^b	-2.015	.045	-.105	.911
	patronage	-.112 ^b	-2.489	.013	-.129	.991
	campaign	.022 ^b	.485	.628	.025	.982
	donation	.171 ^b	3.858	.000	.198	.990
3	personal	.064 ^c	1.384	.167	.072	.900
	money	-.058 ^c	-1.234	.218	-.065	.868
	patronage	-.083 ^c	-1.861	.064	-.097	.959
	campaign	.035 ^c	.783	.434	.041	.977

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Predictors in the Model: (Constant), party,group, fraud

c. Predictors in the Model: (Constant), party,group, fraud, donation

d. Dependent Variable: get second top score

ภาคผนวก ๓

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเขตเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โนนทอง

Frequencies**Statistics**

		election area type	sex	edu	occupation
N	Valid	136	136	136	136
	Missing	0	0	0	0

Frequency Table**election area type**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	village headman	136	100.0	100.0	100.0

sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	male	66	48.5	48.5	48.5
	female	70	51.5	51.5	100.0
	Total	136	100.0	100.0	

edu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	pri sec school	50	36.8	36.8	36.8
	pre graduate	60	44.1	44.1	80.9
	graduate up	26	19.1	19.1	100.0
	Total	136	100.0	100.0	

occupation

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	civil public	21	15.4	15.4	15.4
	private	67	49.3	49.3	64.7
	agriculture	48	35.3	35.3	100.0
	Total	136	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
age	136	19.00	85.00	43.6103	17.60941
income	136	3000.00	20000.00	9647.0588	4764.88609
Valid N (listwise)	136				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
personal	136	50.00	100.00	77.6471	12.95207
party,group	136	.00	30.00	8.7500	9.06254
money	136	.00	80.00	39.3382	17.43569
patronage	136	40.00	90.00	62.1324	11.24858
campaign	136	.00	30.00	8.0147	7.07838
donation	136	.00	30.00	8.8235	8.26047
fraud	136	.00	40.00	13.0147	12.31198
Valid N (listwise)	136				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
get top score	136	.00	100.00	58.4559	39.88648
get second top score	136	.00	100.00	49.9265	39.09147
Valid N (listwise)	136				

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: get top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.294 ^a	.087	.080	38.26175

a. Predictors: (Constant), party,group

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	18604.862	1	18604.862	12.709	.001 ^a
	Residual	196170.873	134	1463.962		
	Total	214775.735	135			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Dependent Variable: get top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	69.790	4.569		15.276	.000
	party,group	-1.295	.363	-.294	-3.565	.001

a. Dependent Variable: get top score

Excluded Variables^b

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	personal	.088 ^a	1.070	.287	.092	.999
	money	-.064 ^a	-.774	.440	-.067	.999
	patronage	-.025 ^a	-.298	.766	-.026	.978
	campaign	-.013 ^a	-.149	.881	-.013	.963
	donation	.062 ^a	.685	.494	.059	.827
	fraud	.121 ^a	1.414	.160	.122	.929

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Dependent Variable: get top score

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	party,group	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter \leq .050, Probability-of-F-to-remove \geq .100).

a. Dependent Variable: get second top score

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.219 ^a	.048	.041	38.28207

a. Predictors: (Constant), party,group

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9919.969	1	9919.969	6.769	.010 ^a
	Residual	196379.296	134	1465.517		
	Total	206299.265	135			

a. Predictors: (Constant), party,group

b. Dependent Variable: get second top score

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	41.650	4.571		9.111	.000
	party,group	.946	.364	.219	2.602	.010

a. Dependent Variable: get second top score

Excluded Variables^b

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	personal	-.092 ^a	-1.094	.276	-.094	.999
	money	-.009 ^a	-.112	.911	-.010	.999
	patronage	-.050 ^a	-.591	.556	-.051	.978
	campaign	.053 ^a	.616	.539	.053	.963
	donation	-.077 ^a	-.832	.407	-.072	.827
	fraud	-.117 ^a	-1.342	.182	-.116	.929

a. Predictors in the Model: (Constant), party,group

b. Dependent Variable: get second top score